

Inleiding Programmeren

C++ Geheugenbeheer; pointers

Tom Hofkens

Wat zagen we al?

- C++ basis
 - Statisch getypeerde taal
 - Gecompileerd
 - Gelijkaardige controlestructuren als Python
- Echter:
 - Je *moet* alle variabelen expliciet typeren en typering is strikt

Deze les

- Pointers
 - Variabelen als alias voor geheugenlocaties
 - Pointer type
 - Referencing en dereferencing
 - Rekenen met pointers
- Referentie variabelen
- Parameters bij functieaanroepen
 - Call by value / Call by reference
- Call stack

Bekijk ook volgende uitstekende tutorial:

- <http://www.cplusplus.com/doc/tutorial/pointers/>

Variabele als alias van een geheugenlocatie

- Een variabele kan beschouwd worden als een alias voor een geheugenlocatie
 - *At runtime* wordt er geen enkele variabele naam gebruikt; compiler schrijft code die “rechtstreeks” de geheugenlocatie benadert.
- `&X` is de geheugenlocatie van een variabele `X` (`id(X)` in Python).
- `sizeof(X)` geeft weer hoe groot de geheugenlocatie voor `X` is

sizeof

- Met sizeof(.) kunnen we opvragen hoeveel bytes een geheugenplaats in beslag neemt.

```
int i;
```

```
double d;
```

```
long l;
```

```
cout << "Variabelen i/d/l staan op geheugenplaatsen " << &i  
      << "/" << &d << "/" << &l << endl;
```

```
cout << "Ze nemen " << sizeof(i) << "/" << sizeof(d)  
      << "/" << sizeof(l) << " bytes in beslag" << endl;
```

Variabelen i/d/l staan op geheugenplaatsen 0x63fe9c/0x63fe90/0x63fe8c

Ze nemen 4/8/4 bytes in beslag

Pointers

- We kunnen geheugenlocaties rechtstreeks gebruiken in C++
- Een getypeerde geheugenlocatie is een pointer
 - `&X` is de geheugenlocatie van een variabele `X`.
 - Als `X` type `T` heeft, dan is `&X` van type `T*` (lees: *pointer naar T*)
- Als `p` een pointer is van type `T*`, dan is `*p` de locatie waar die naar verwijst.

Pointers: voorbeelden

```
int main() {
```

```
0x62fe84  
0x62fe85  
0x62fe86  
0x62fe87  
0x62fe88  
0x62fe89  
0x62fe8a  
0x62fe8b  
0x62fe8c  
0x62fe8d  
0x62fe8e  
0x62fe8f  
0x62fe90  
0x62fe91  
0x62fe92  
0x62fe93  
0x62fe94
```

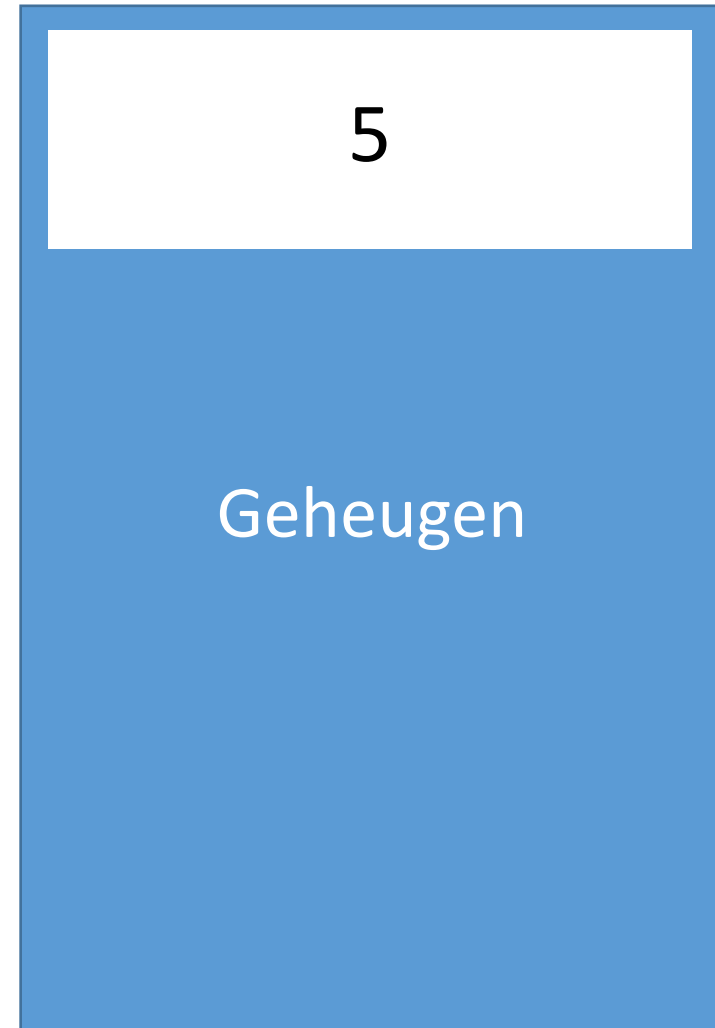

Geheugen

Pointers: voorbeelden

```
int main() {  
    int i=5;  
}
```

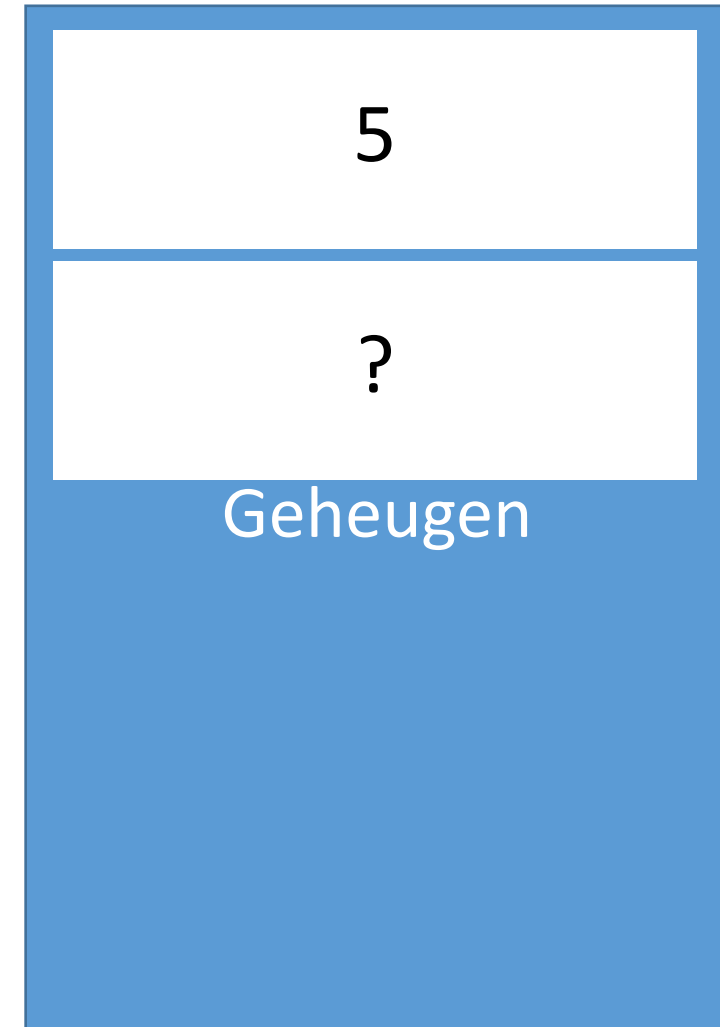
i {
0x62fe84
0x62fe85
0x62fe86
0x62fe87
0x62fe88
0x62fe89
0x62fe8a
0x62fe8b
0x62fe8c
0x62fe8d
0x62fe8e
0x62fe8f
0x62fe90
0x62fe91
0x62fe92
0x62fe93
0x62fe94

Pointers: voorbeelden

```
int main() {  
    int i=5;  
    int* j=&i;  
}
```

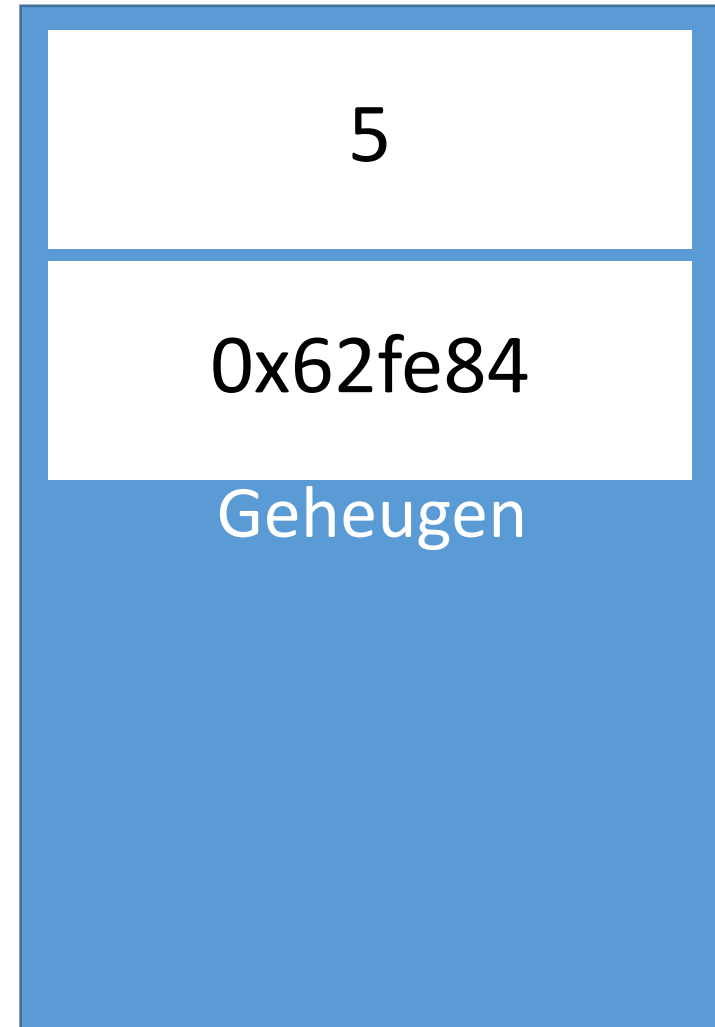
i { 0x62fe84
0x62fe85
0x62fe86
0x62fe87
0x62fe88
j { 0x62fe89
0x62fe8a
0x62fe8b
0x62fe8c
0x62fe8d
0x62fe8e
0x62fe8f
0x62fe90
0x62fe91
0x62fe92
0x62fe93
0x62fe94

Pointers: voorbeelden

```
int main() {  
    int i=5;  
    int* j=&i;  
}
```

i {
0x62fe84
0x62fe85
0x62fe86
0x62fe87
0x62fe88
j {
0x62fe89
0x62fe8a
0x62fe8b
0x62fe8c
0x62fe8d
0x62fe8e
0x62fe8f
0x62fe90
0x62fe91
0x62fe92
0x62fe93
0x62fe94

Pointers: voorbeelden

```
int main() {  
    int i=5;  
    int* j=&i;  
    *j=3;  
}
```

De geheugenplaats
waar j naar wijst

Wat is het effect op het
geheugen?

i	{	0x62fe84
		0x62fe85
		0x62fe86
		0x62fe87
j	{	0x62fe88
		0x62fe89
		0x62fe8a
		0x62fe8b
		0x62fe8c
		0x62fe8d
		0x62fe8e
		0x62fe8f
		0x62fe90
		0x62fe91
		0x62fe92
		0x62fe93
		0x62fe94

Geheugen

?

?

Pointers: voorbeelden

```
int main() {  
    int i=5;  
    int* j=&i;  
    *j=3;  
}
```

De geheugenplaats
waar j naar wijst

i	{	0x62fe84
		0x62fe85
		0x62fe86
		0x62fe87
j	{	0x62fe88
		0x62fe89
		0x62fe8a
		0x62fe8b
		0x62fe8c
		0x62fe8d
		0x62fe8e
		0x62fe8f
		0x62fe90
		0x62fe91
		0x62fe92
		0x62fe93
		0x62fe94

0x62fe84

Geheugen

3

Pointers: voorbeelden

```
int main() {  
    int i=5;  
    int* j=&i;  
    *j=3;  
    cout << "i staat op locatie " << &i  
          << " en bevat " << i << endl;  
    cout << "j staat op locatie " << &j  
          << " en bevat " << j << endl;  
    cout << "Op geheugenlocatie " << j  
          << " staat " << *j << endl;  
}
```

i staat op locatie 0x62fe84 en bevat 3

j staat op locatie 0x62fe80 en bevat 0x62fe84

Op geheugenlocatie 0x62fe84 staat 3

Lvalues vs Rvalues

- **Lvalue**: alles wat aan de **linkerkant** van “=” kan staan; m.a.w. *Alles wat met een **opslaglocatie** geassocieerd kan worden*
 - Variabele, element in een vector, element in een array
- **Rvalue**: alles wat aan de **rechterkant** van “=” kan staan
 - **Uitdrukkingen, functieaanroepen** (niet-void functies)
- We kunnen enkel **pointers** maken naar **lvalues**
 - Logisch; een pointer wijst naar een geheugenlocatie
 - $\&(x+2)$ kan dus niet

Lvalues vs Rvalues

```
int square(int x) {  
    return x*x;  
}
```

```
int main() {
```

0x62fe84
0x62fe85
0x62fe86
0x62fe87
0x62fe88
0x62fe89
0x62fe8a
0x62fe8b
0x62fe8c
0x62fe8d
0x62fe8e
0x62fe8f
0x62fe90
0x62fe91
0x62fe92
0x62fe93
0x62fe94

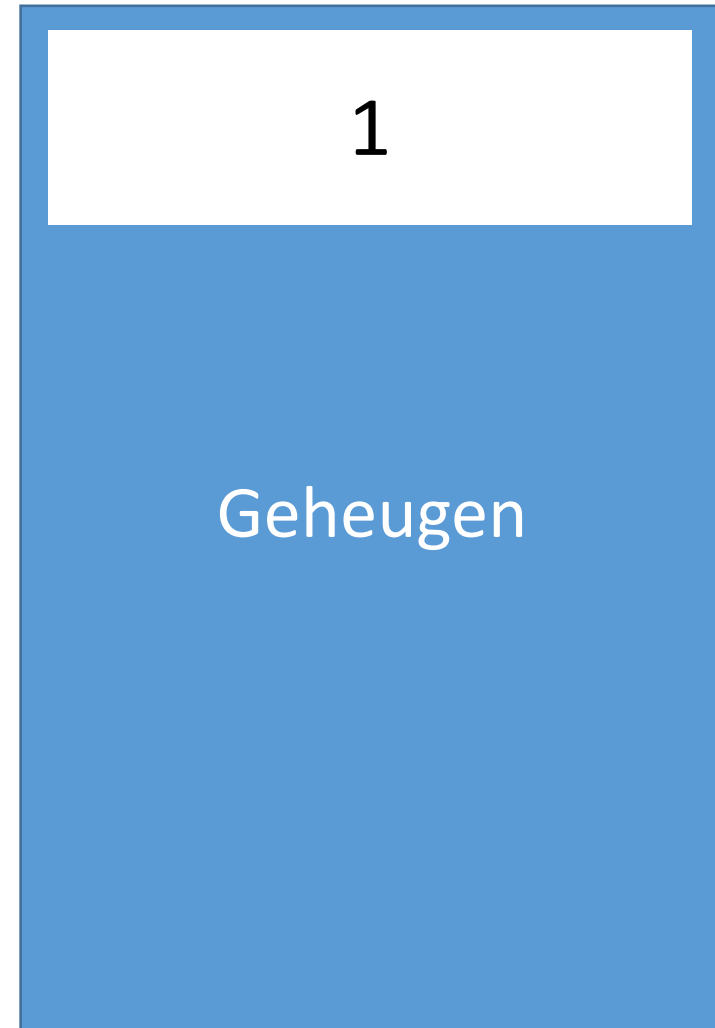
Geheugen

Lvalues vs Rvalues

```
int square(int x) {  
    return x*x;  
}
```

```
int main() {  
    int i1 = 1;  
}
```

i1 {
0x62fe84
0x62fe85
0x62fe86
0x62fe87
0x62fe88
0x62fe89
0x62fe8a
0x62fe8b
0x62fe8c
0x62fe8d
0x62fe8e
0x62fe8f
0x62fe90
0x62fe91
0x62fe92
0x62fe93
0x62fe94

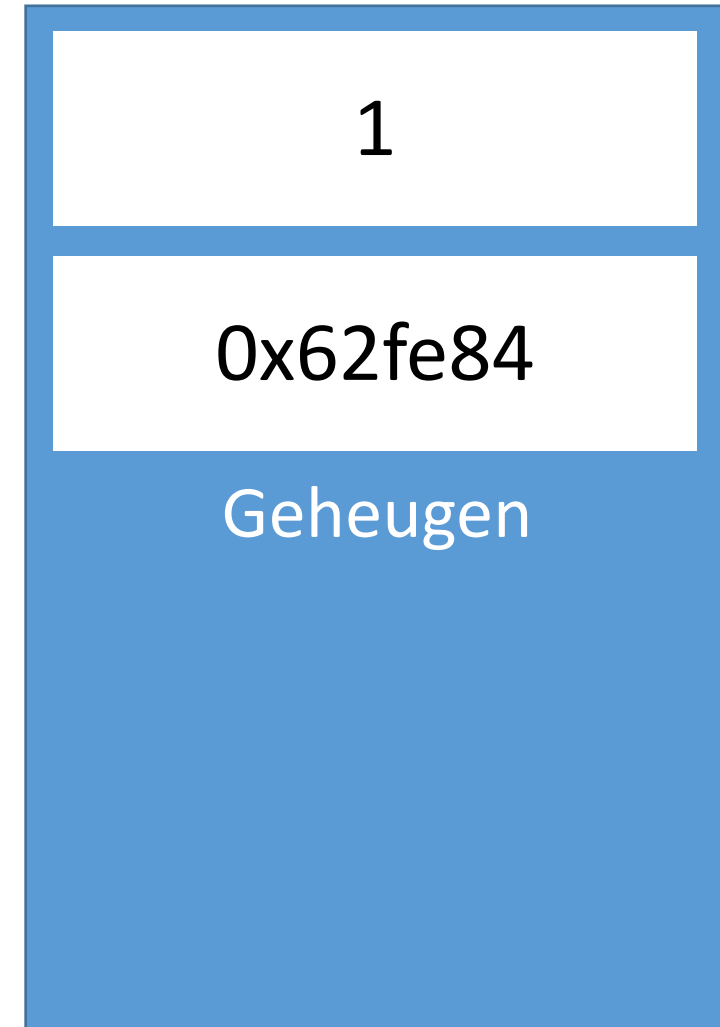

Lvalues vs Rvalues

```
int square(int x) {
    return x*x;
}
```

```
int main() {
    int i1 = 1;
    int* p1 = &i1;
}
```

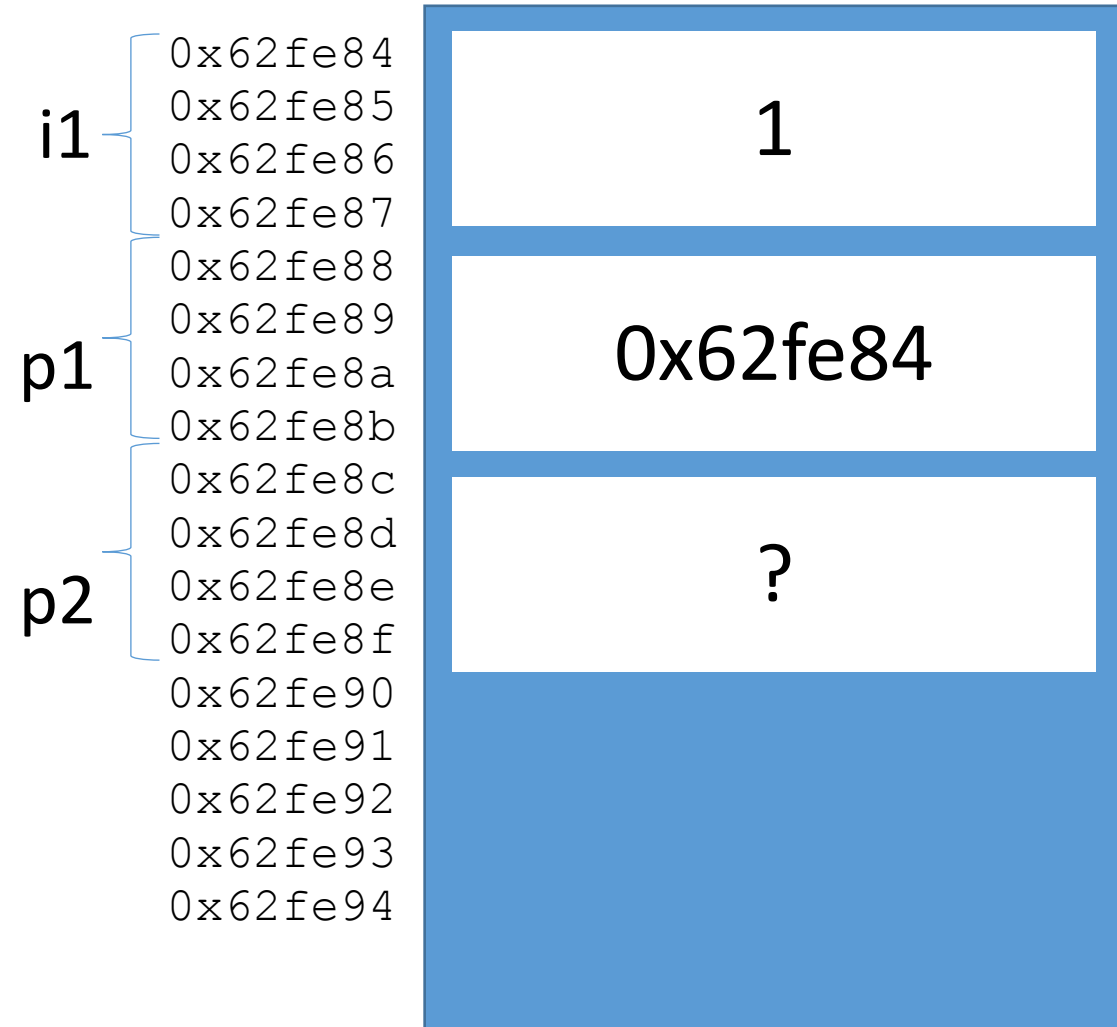
i1	{	0x62fe84
		0x62fe85
		0x62fe86
		0x62fe87
p1	{	0x62fe88
		0x62fe89
		0x62fe8a
		0x62fe8b
		0x62fe8c
		0x62fe8d
		0x62fe8e
		0x62fe8f
		0x62fe90
		0x62fe91
		0x62fe92
		0x62fe93
		0x62fe94

Lvalues vs Rvalues

```
int square(int x) {
    return x*x;
}
```

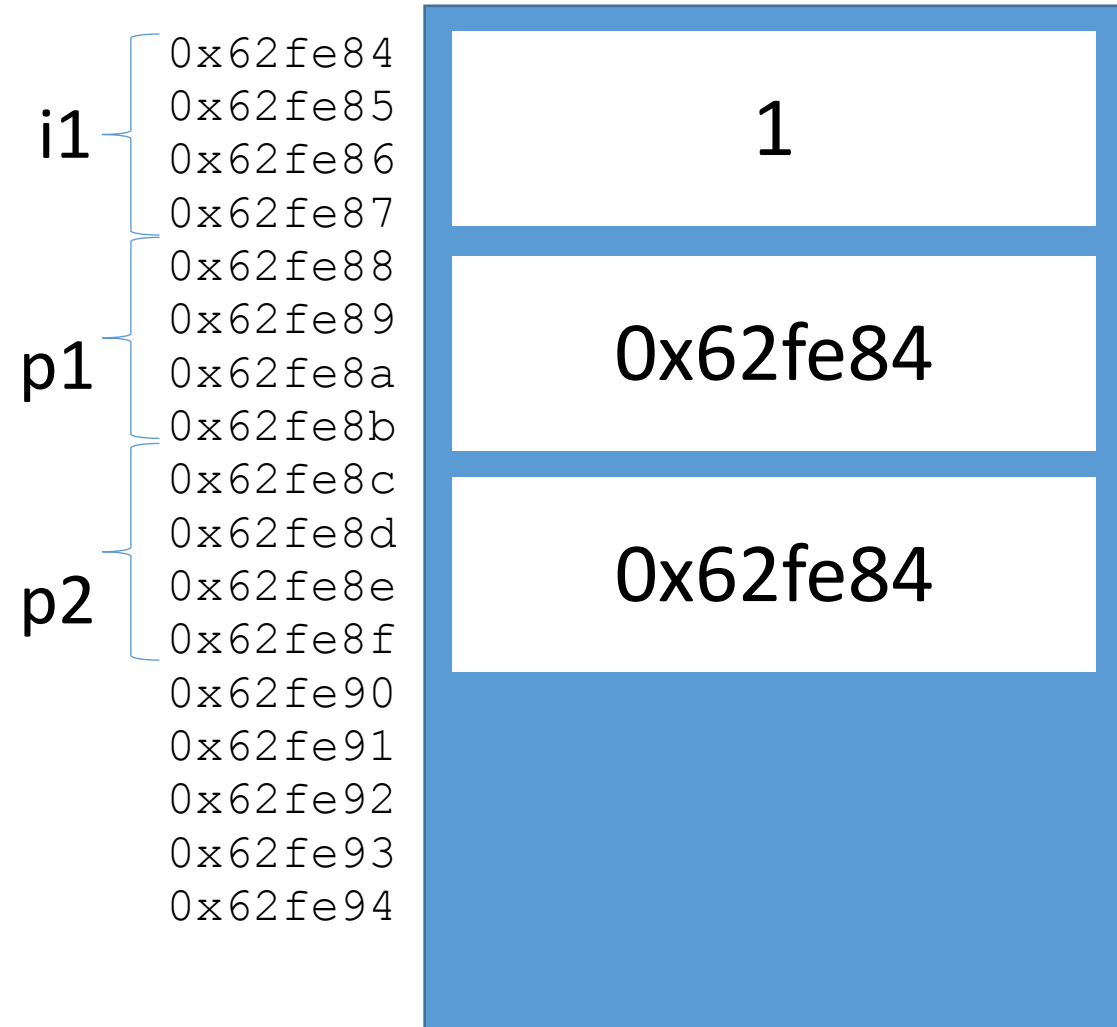
```
int main() {
    int i1 = 1;
    int* p1 = &i1;
    int* p2 = p1;
}
```


Lvalues vs Rvalues

```
int square(int x) {
    return x*x;
}
```

```
int main() {
    int i1 = 1;
    int* p1 = &i1;
    int* p2 = p1;
}
```


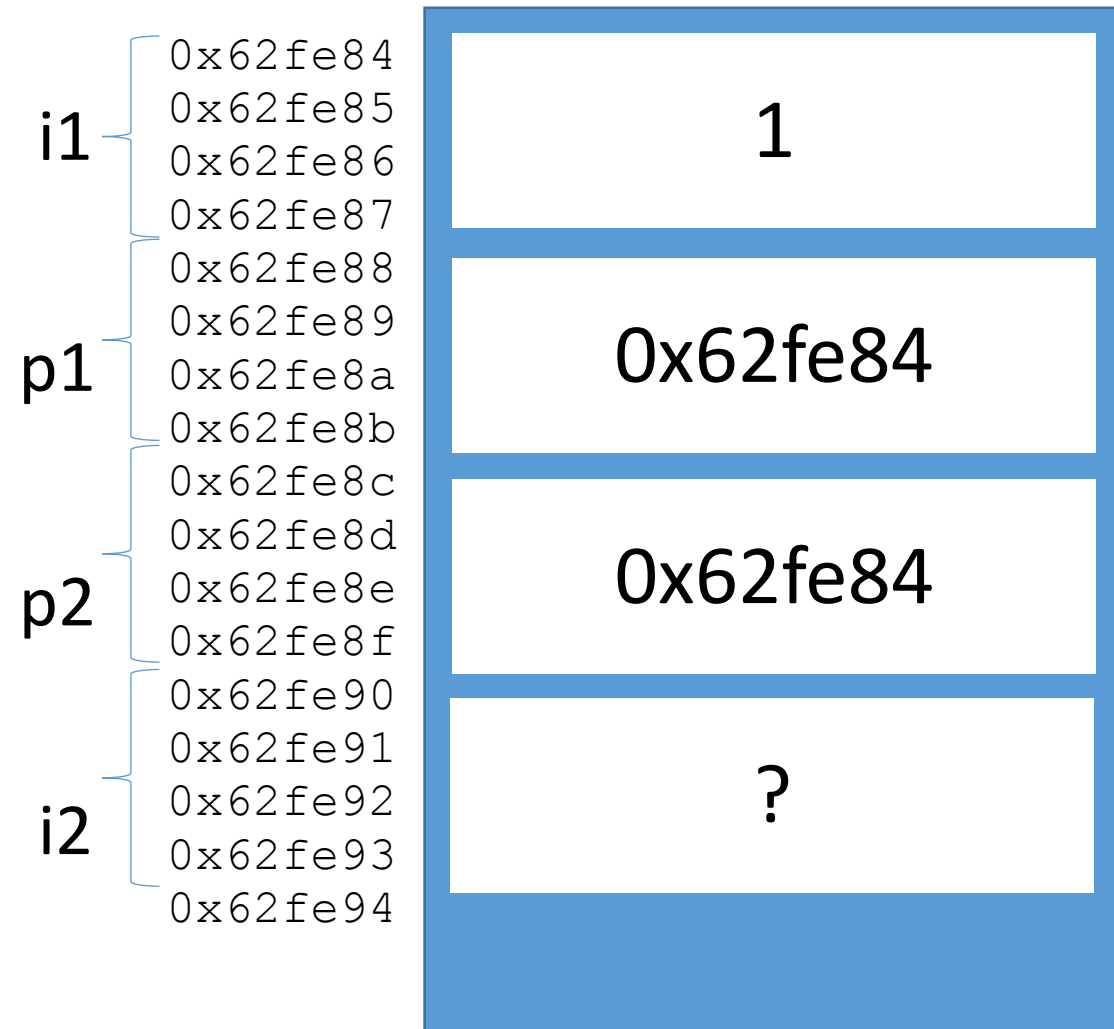
Lvalues vs Rvalues

```

int square(int x) {
    return x*x;
}

int main() {
    int i1 = 1;
    int* p1 = &i1;
    int* p2 = p1;
    int i2 = *p2+1;
}

```


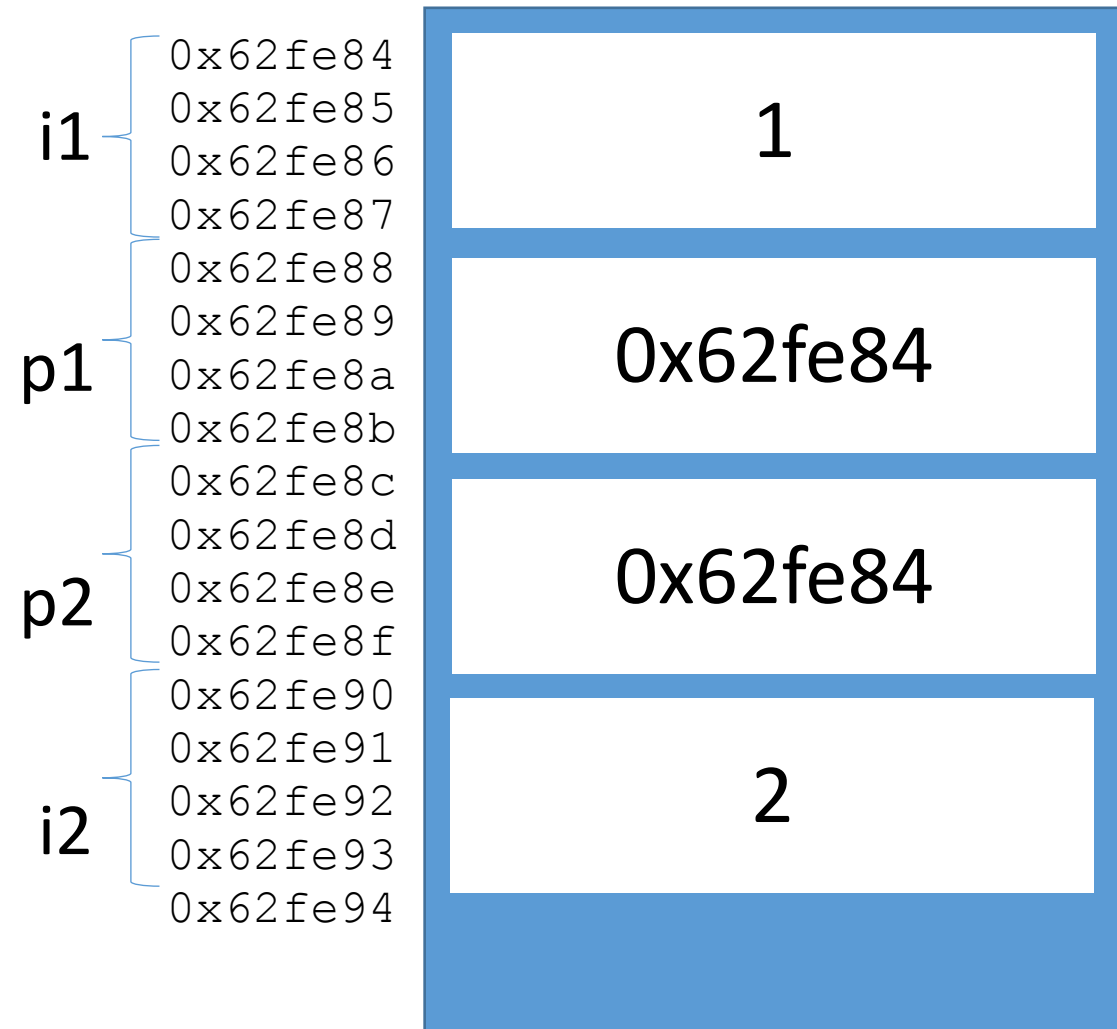
Lvalues vs Rvalues

```

int square(int x) {
    return x*x;
}

int main() {
    int i1 = 1;
    int* p1 = &i1;
    int* p2 = p1;
    int i2 = *p2+1;
}

```


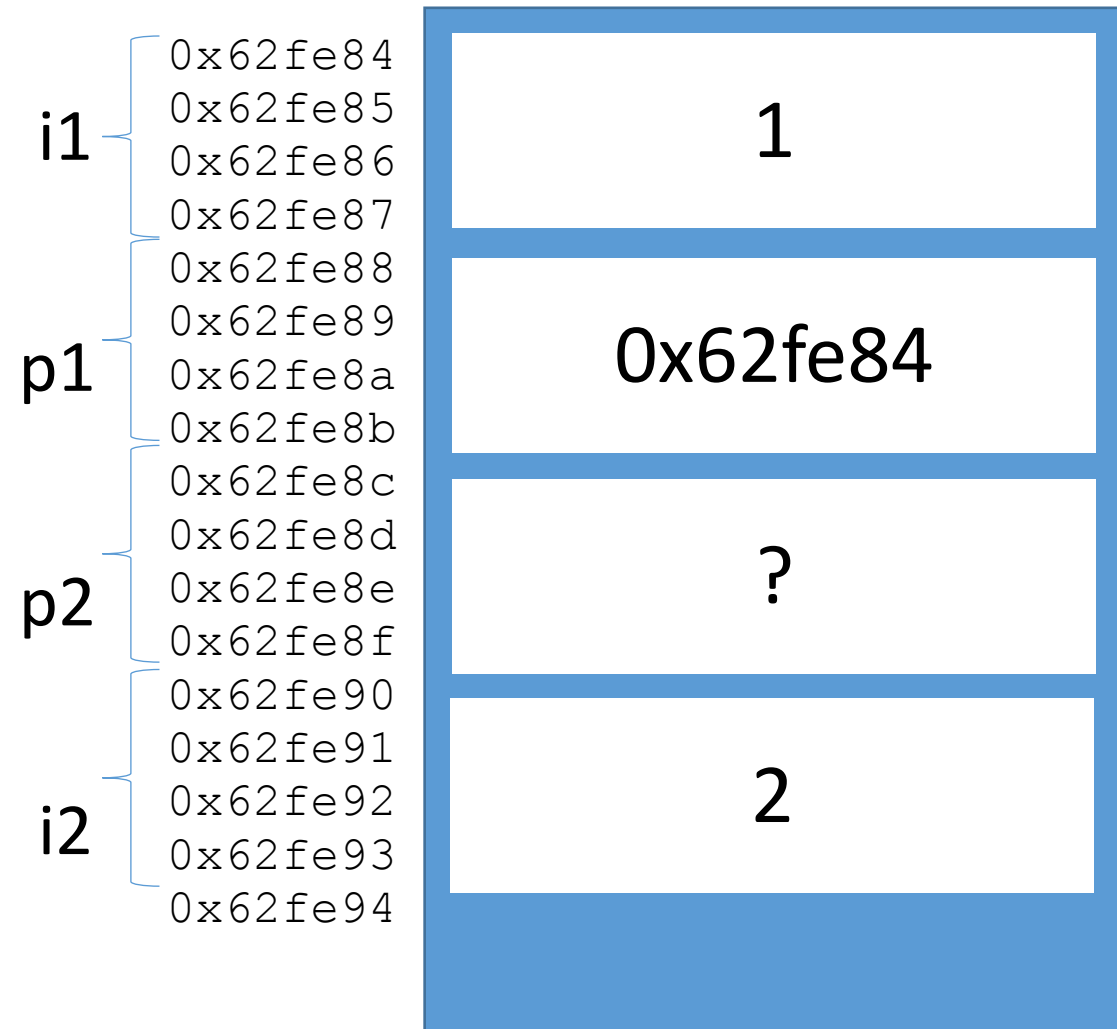
Lvalues vs Rvalues

```

int square(int x) {
    return x*x;
}

int main() {
    int i1 = 1;
    int* p1 = &i1;
    int* p2 = p1;
    int i2 = *p2+1;
    p2 = &i2;
}

```

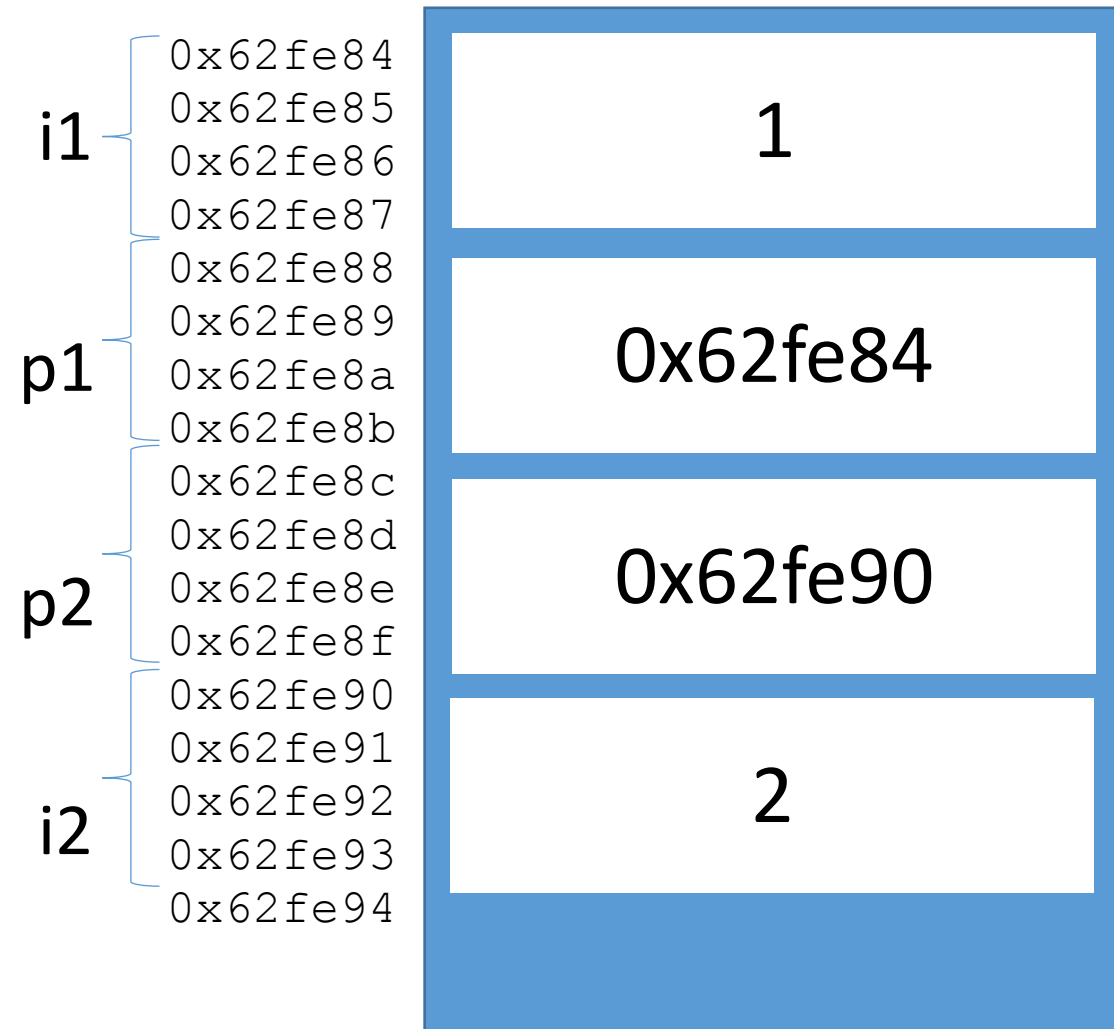

Lvalues vs Rvalues

```

int square(int x) {
    return x*x;
}

int main() {
    int i1 = 1;
    int* p1 = &i1;
    int* p2 = p1;
    int i2 = *p2+1;
    p2 = &i2;
}
  
```

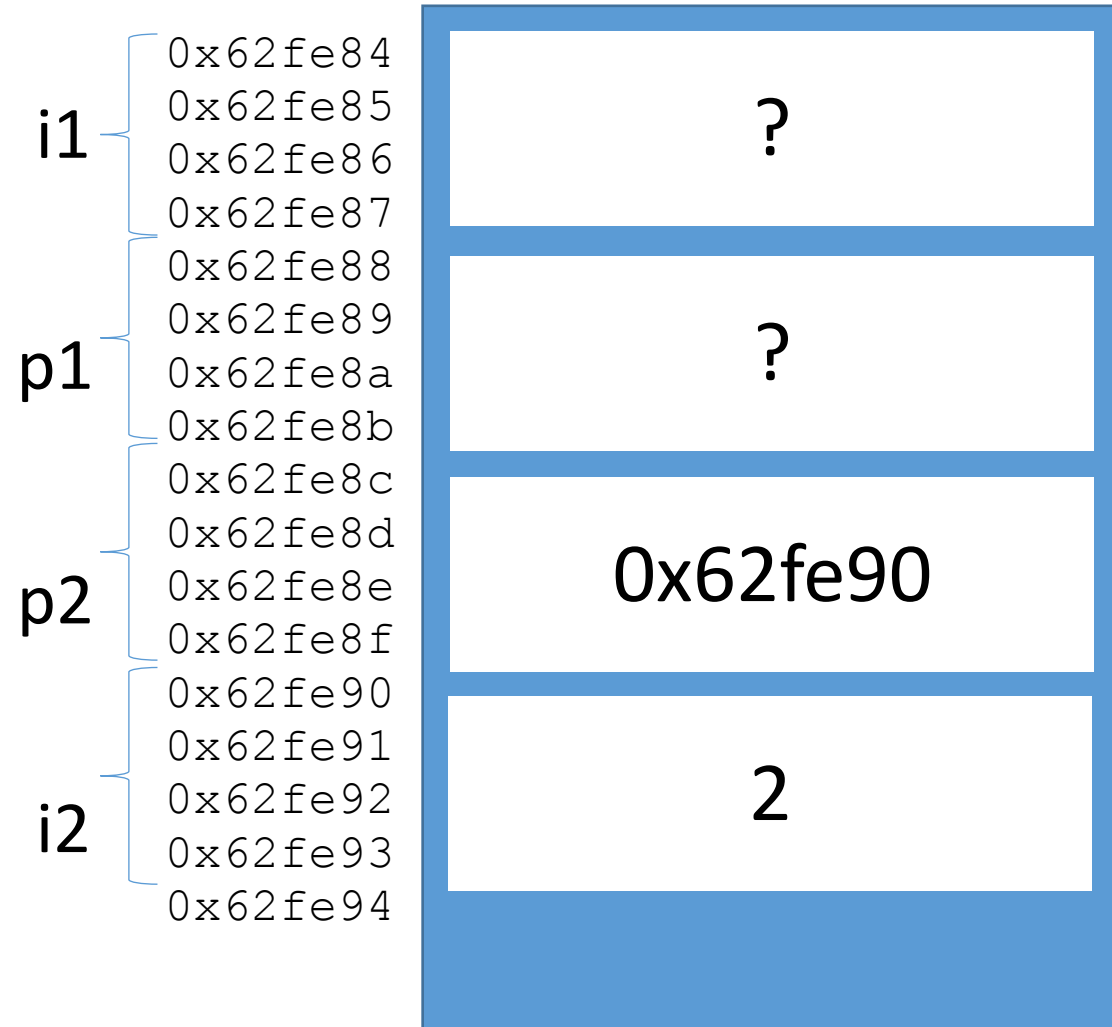

Lvalues vs Rvalues

```
int square(int x) {
    return x*x;
}
```

```
int main() {
    int i1 = 1;
    int* p1 = &i1;
    int* p2 = p1;
    int i2 = *p2+1;
    p2 = &i2;
    *p1 = square(*p2);
}
```

is dit geldig?

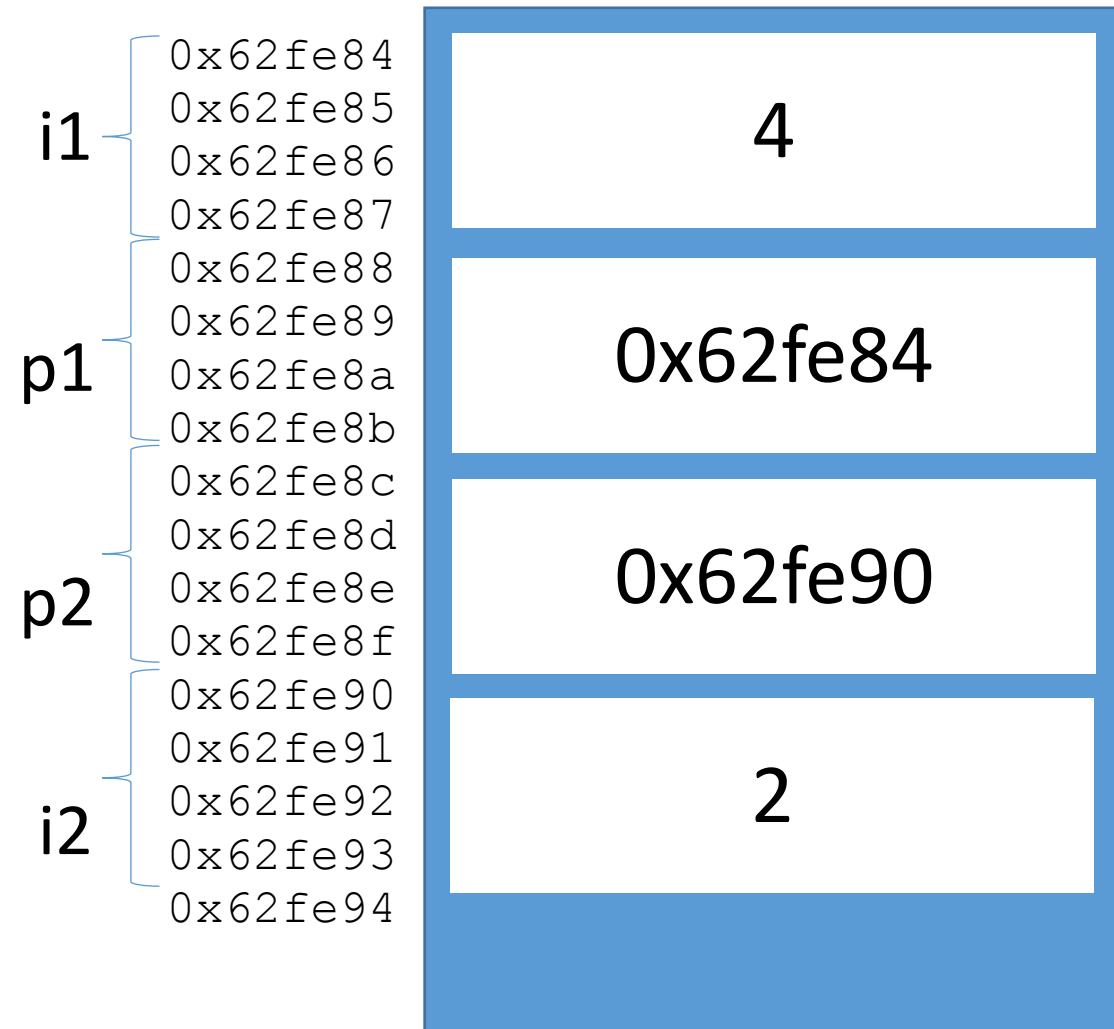
Lvalues vs Rvalues

```

int square(int x) {
    return x*x;
}

int main() {
    int i1 = 1;
    int* p1 = &i1;
    int* p2 = p1;
    int i2 = *p2+1;
    p2 = &i2;
    *p1 = square(*p2);
}

```

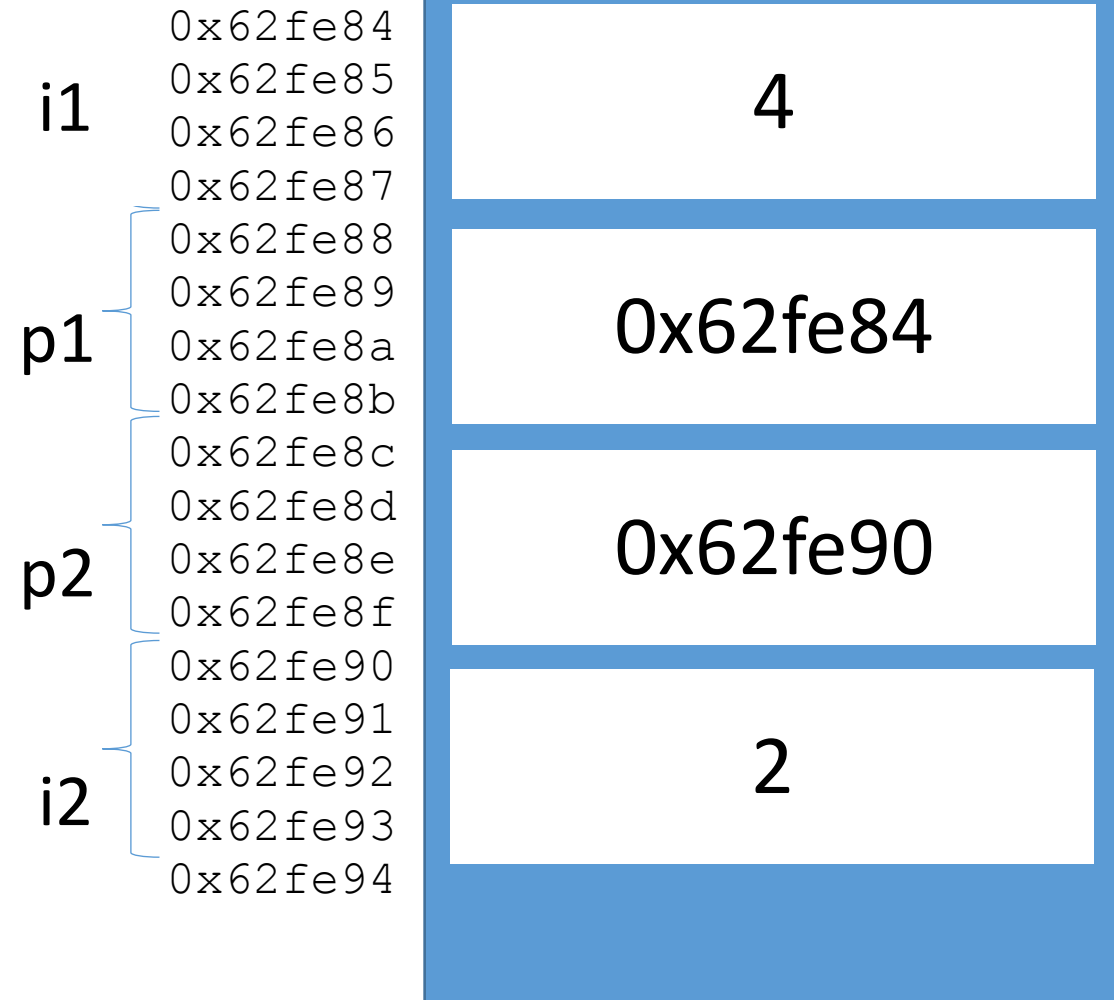

Lvalues vs Rvalues

```
int square(int x) {
    return x*x;
}
```

```
int main() {
    int i1 = 1;
    int* p1 = &i1;
    int* p2 = p1;
    int i2 = *p2+1;
    p2 = &i2;
    *p1 = square(*p2);
    p1 = &square(i1);
}
```

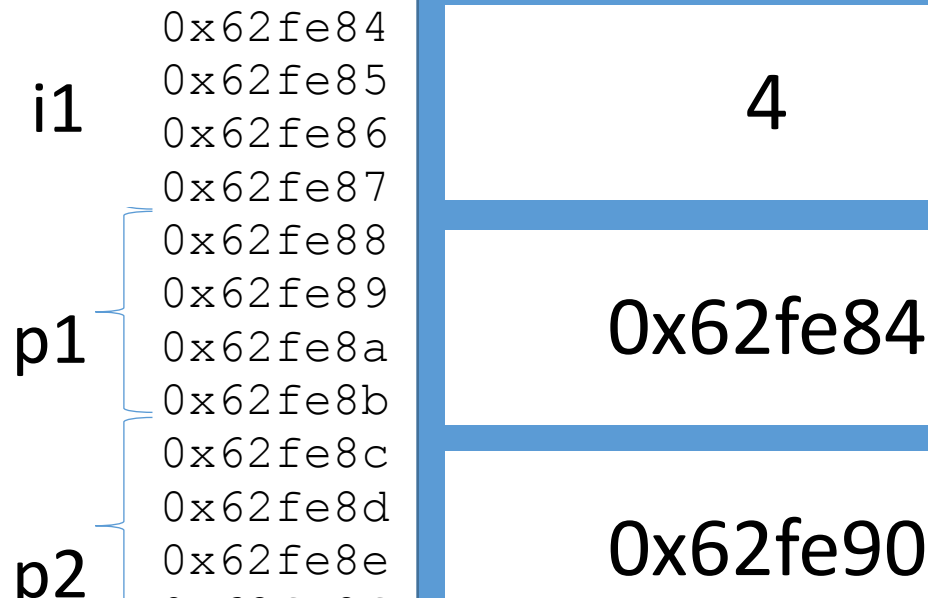
is dit geldig?

Lvalues vs Rvalues

```
int square(int x) {
    return x*x;
}
```

```
int main() {
    int i1 = 1;
    int* p1 = &i1;
    int* p2 = p1;
    int i2 = *p2+1;
    p2 = &i2;
    *p1 = square(*p2);
    p1 = &square(i1);
}
```


main.cpp: In function 'int main()':
 main.cpp:41:18: error: lvalue required as unary '&' operand
 p1=&square(i1);
 ^

0x62fe94

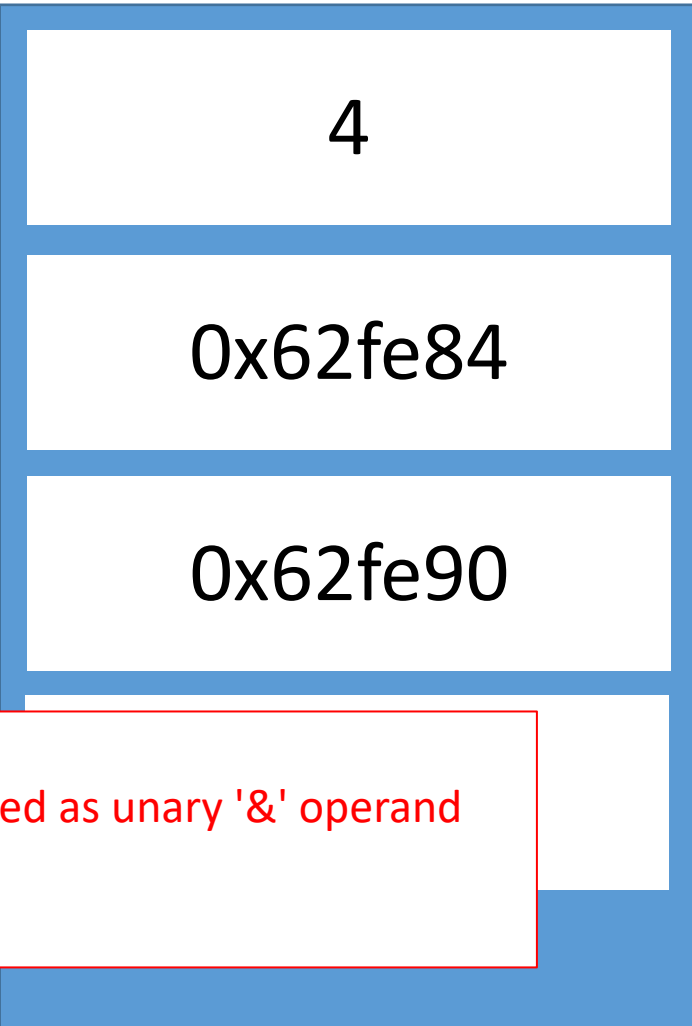
Lvalues vs Rvalues

```
int square(int x) {
    return x*x;
}
```

```
int main() {
    int i1 = 1;
    int* p1 = &i1;
    int* p2 = p1;
    int i2 = *p2+1;
    p2 = &i2;
    *p1 = square(*p2);
    //p1 = &square(i1);
    p2 = &(i1+5);

    return 0;
}
```

i1	0x62fe84
	0x62fe85
	0x62fe86
	0x62fe87
p1	0x62fe88
	0x62fe89
	0x62fe8a
	0x62fe8b
p2	0x62fe8c
	0x62fe8d
	0x62fe8e
	0x62fe8f
	0x62fe90

main.cpp: In function 'int main()':
 main.cpp:42:14: error: lvalue required as unary '&' operand
 p2=&(i1+5);
 ^

Vragen

- Wat is het resultaat van volgend stukje code?

```
int i = 0;  
int* p = &i;  
i = (*p)+1;  
cout << *p << ", " << i << ", " << p << endl;
```

Vragen

- Beschouw volgende variabele declaraties:

```
int v[5];  
int i = 3;
```

Welke van volgende uitdrukkingen zijn lvalues?

(a) v[3] (b) v[3]+i (c) v[i] (d) v[i+1] (e) &i

Noot: Arrays en pointers

- Een array van grootte n bezet n naburige geheugenlocaties
- Een array variabele wordt in C++ gebruikt alsof het een constante pointer is (enkel te gebruiken als rvalue)

Voorbeeld:

```
int array[3]={0,1,2};  
int* p = array;  
*p=4;  
cout << array[0] << " " << array[1] << " " << array[2] << endl;
```

4 1 2

Rekenen met pointers

- Net zoals met *iterators* kunnen we ook met pointers “rekenen”

```
int  v[3];  
int* p = v;  
*p = 1;  
p++;  
*p = 2;  
p++;  
*p = 3;  
cout << v[0] << " " << v[1] << " " << v[2]  
      << endl;
```

1	2	3
---	---	---

Rekenen met pointers

0x62fe84
0x62fe85
0x62fe86
0x62fe87
0x62fe88
0x62fe89
0x62fe8a
0x62fe8b
0x62fe8c
0x62fe8d
0x62fe8e
0x62fe8f
0x62fe90
0x62fe91
0x62fe92
0x62fe93
0x62fe94

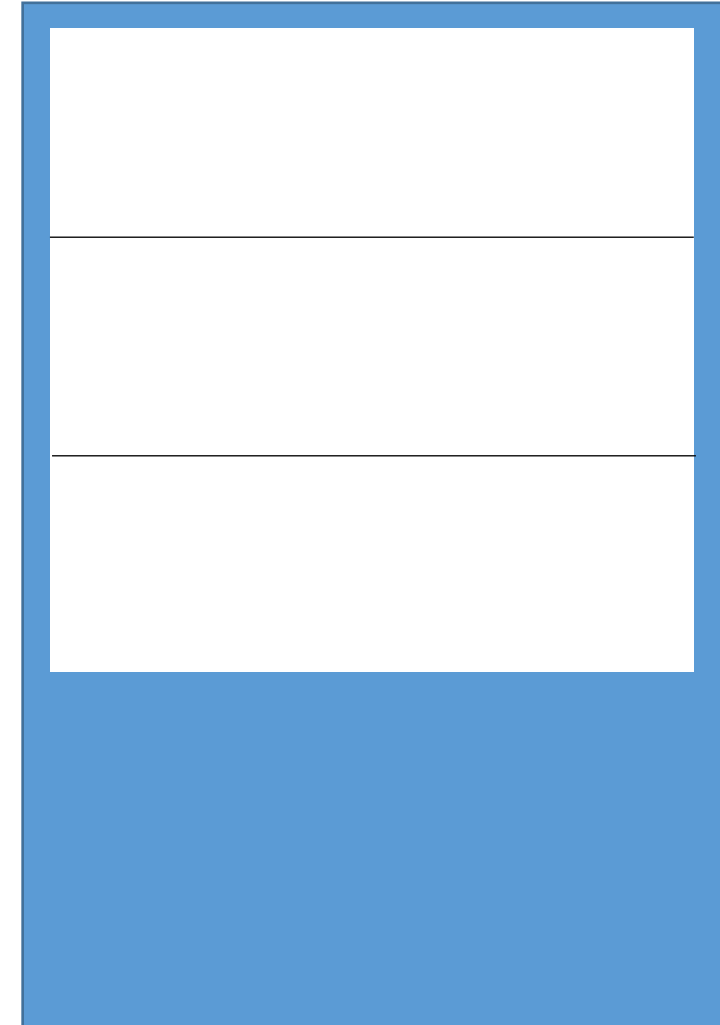

Geheugen

Rekenen met pointers

```
int v[3];
```

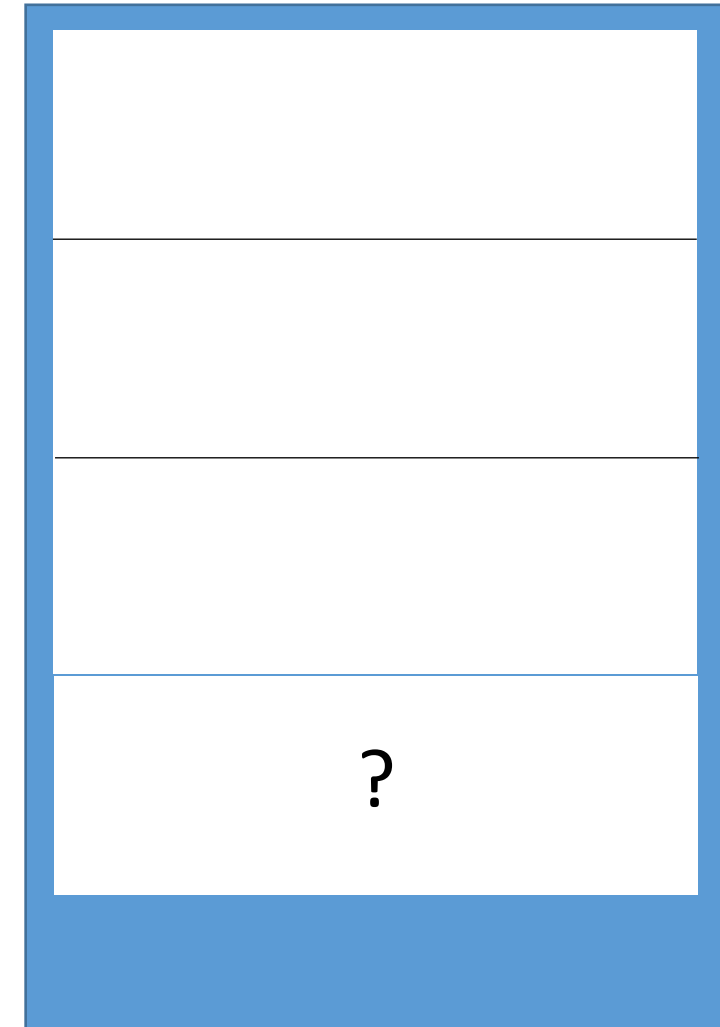
v[0] { 0x62fe84
0x62fe85
0x62fe86
0x62fe87
v[1] { 0x62fe88
0x62fe89
0x62fe8a
0x62fe8b
v[2] { 0x62fe8c
0x62fe8d
0x62fe8e
0x62fe8f
0x62fe90
0x62fe91
0x62fe92
0x62fe93
0x62fe94

Rekenen met pointers

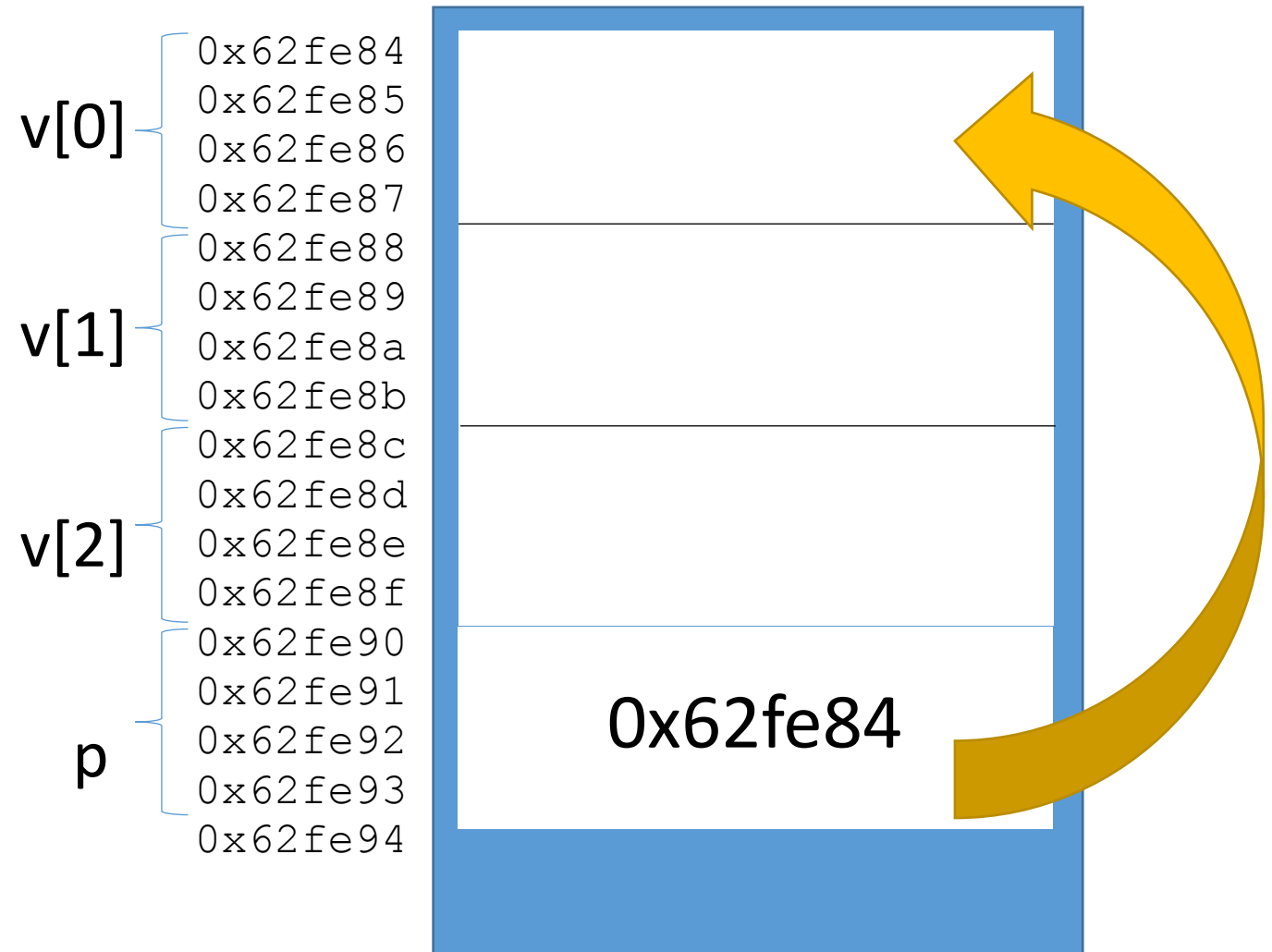
```
int  v[3];  
int* p = v;
```

v[0]	0x62fe84
	0x62fe85
	0x62fe86
	0x62fe87
v[1]	0x62fe88
	0x62fe89
	0x62fe8a
	0x62fe8b
v[2]	0x62fe8c
	0x62fe8d
	0x62fe8e
	0x62fe8f
p	0x62fe90
	0x62fe91
	0x62fe92
	0x62fe93
	0x62fe94

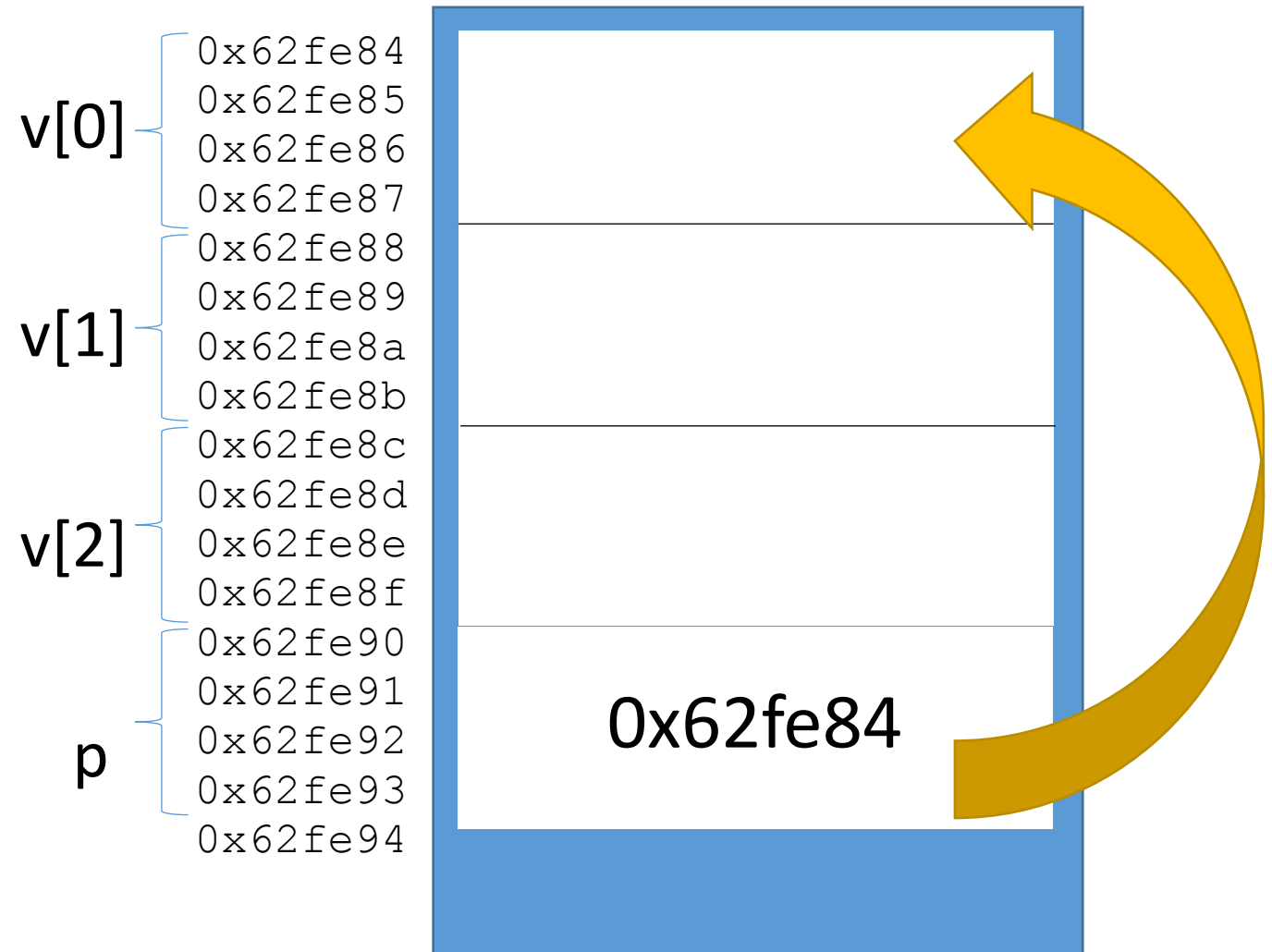
Rekenen met pointers

```
int  v[3];  
int* p = v;
```


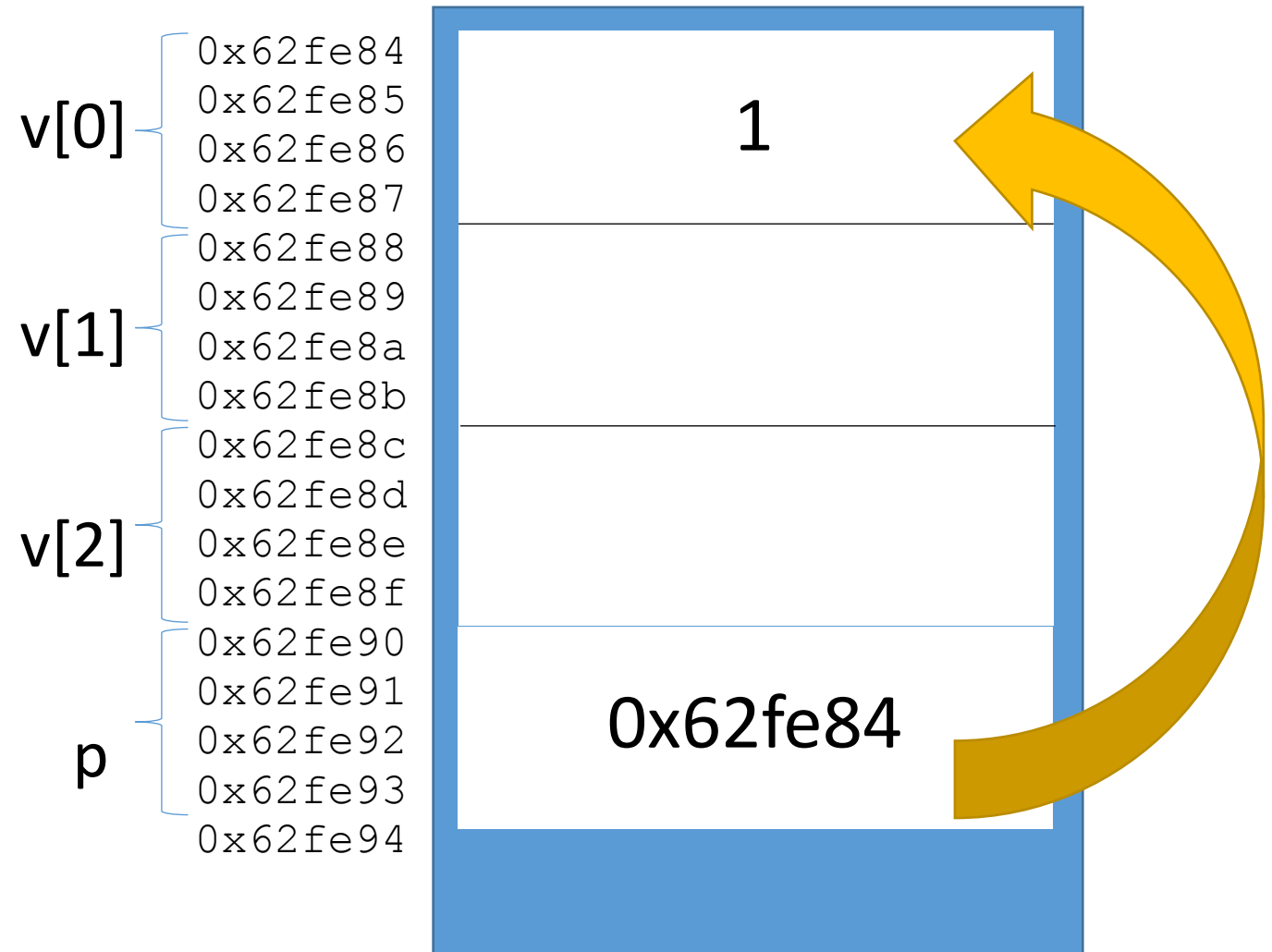
Rekenen met pointers

```
int  v[3];  
int* p = v;  
*p = 1;
```


Rekenen met pointers

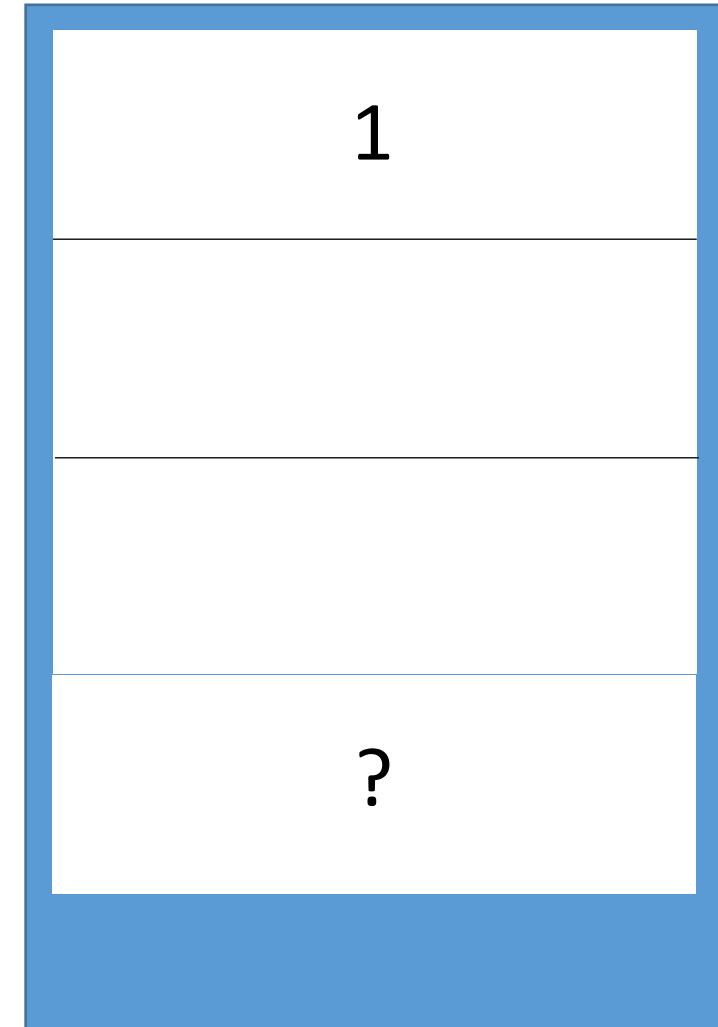
```
int  v[3];
int* p = v;
*p = 1;
```


Rekenen met pointers

```
int  v[3];
int* p = v;
*p = 1;
p++;
```

v[0]	{	0x62fe84
		0x62fe85
		0x62fe86
		0x62fe87
	}	
v[1]	{	0x62fe88
		0x62fe89
		0x62fe8a
		0x62fe8b
	}	
v[2]	{	0x62fe8c
		0x62fe8d
		0x62fe8e
		0x62fe8f
	}	
p	{	0x62fe90
		0x62fe91
		0x62fe92
		0x62fe93
		0x62fe94
	}	

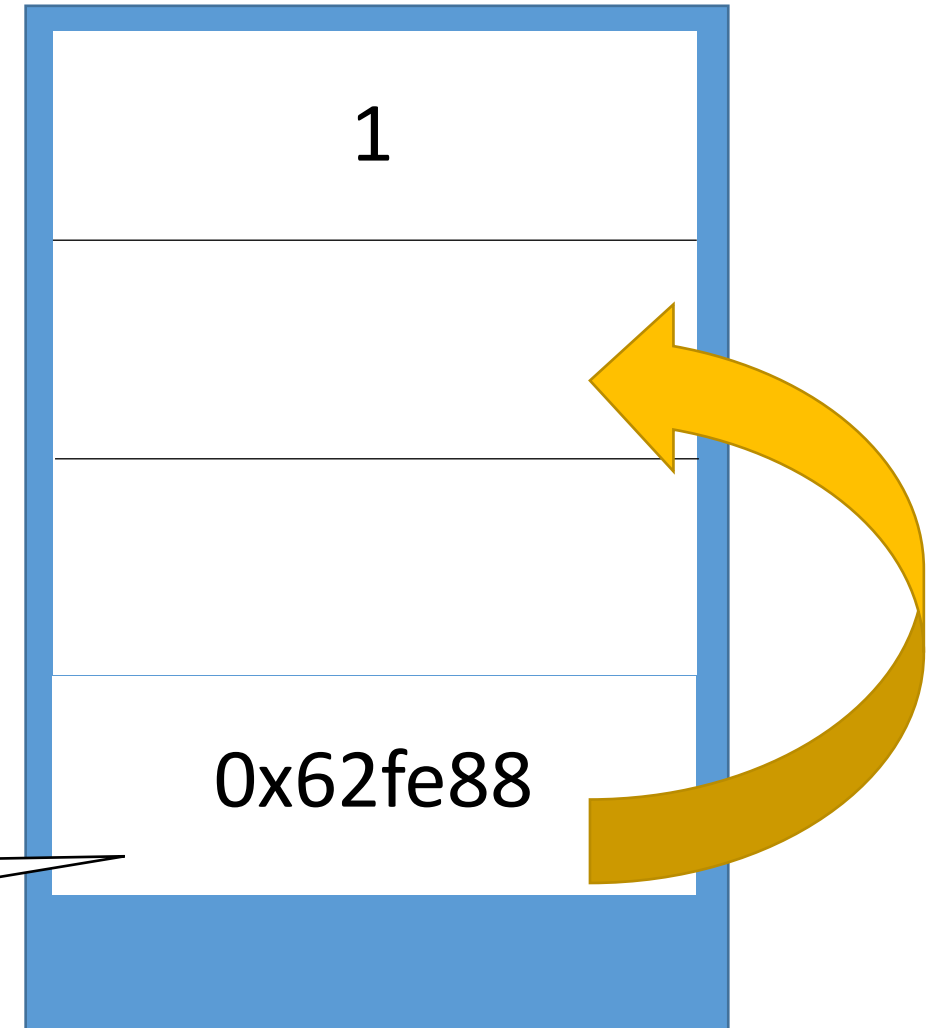

Rekenen met pointers

```
int  v[3];
int* p = v;
*p = 1;
p++;
```

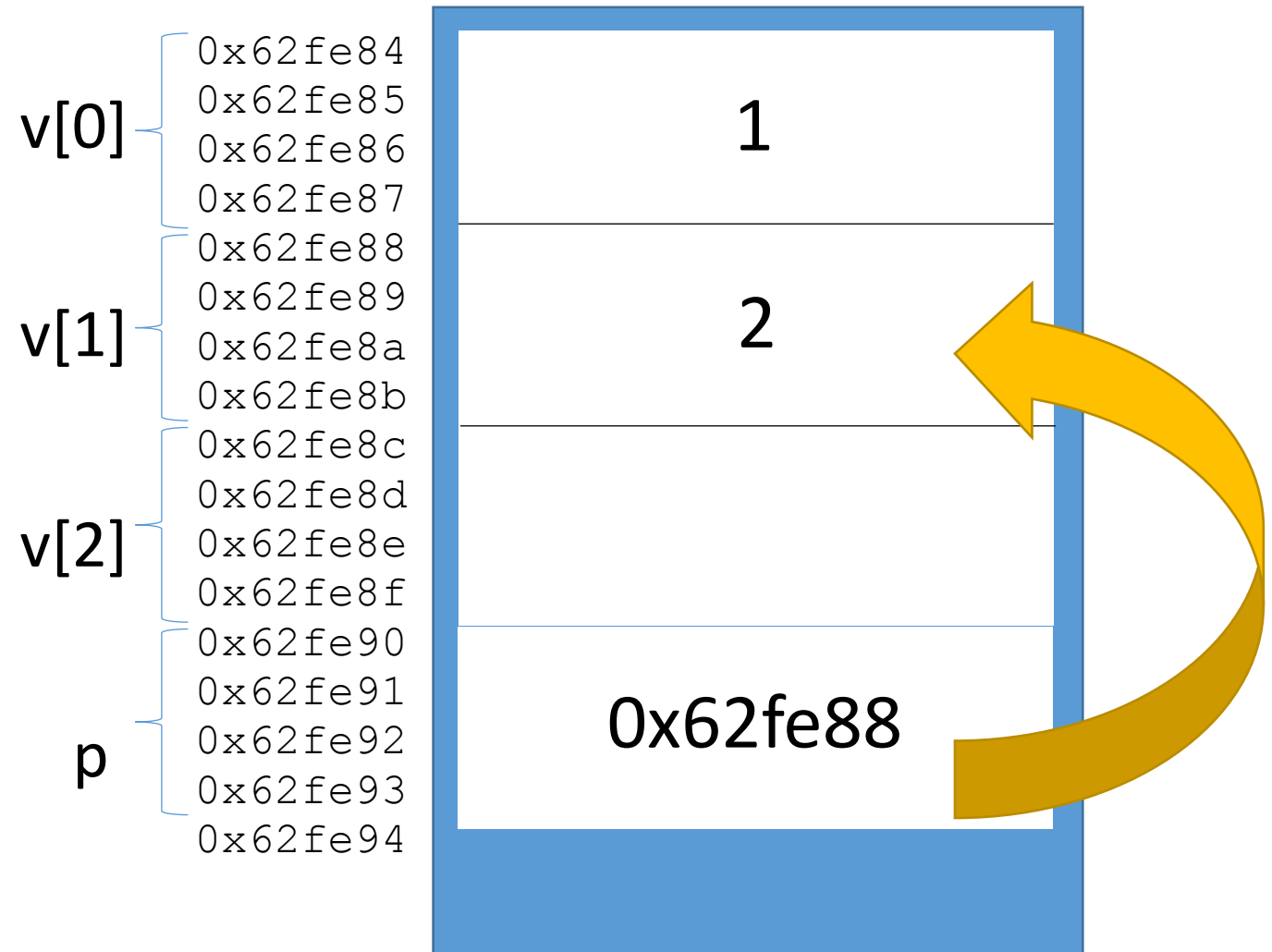
p++ verhoogt p met
sizeof(type van *p); in
dit geval dus met
sizeof(int)!

v[0]	{	0x62fe84
		0x62fe85
		0x62fe86
		0x62fe87
	}	
v[1]	{	0x62fe88
		0x62fe89
		0x62fe8a
		0x62fe8b
	}	
v[2]	{	0x62fe8c
		0x62fe8d
		0x62fe8e
		0x62fe8f
	}	
p	{	0x62fe90
		0x62fe91
		0x62fe92
		0x62fe93
		0x62fe94
	}	

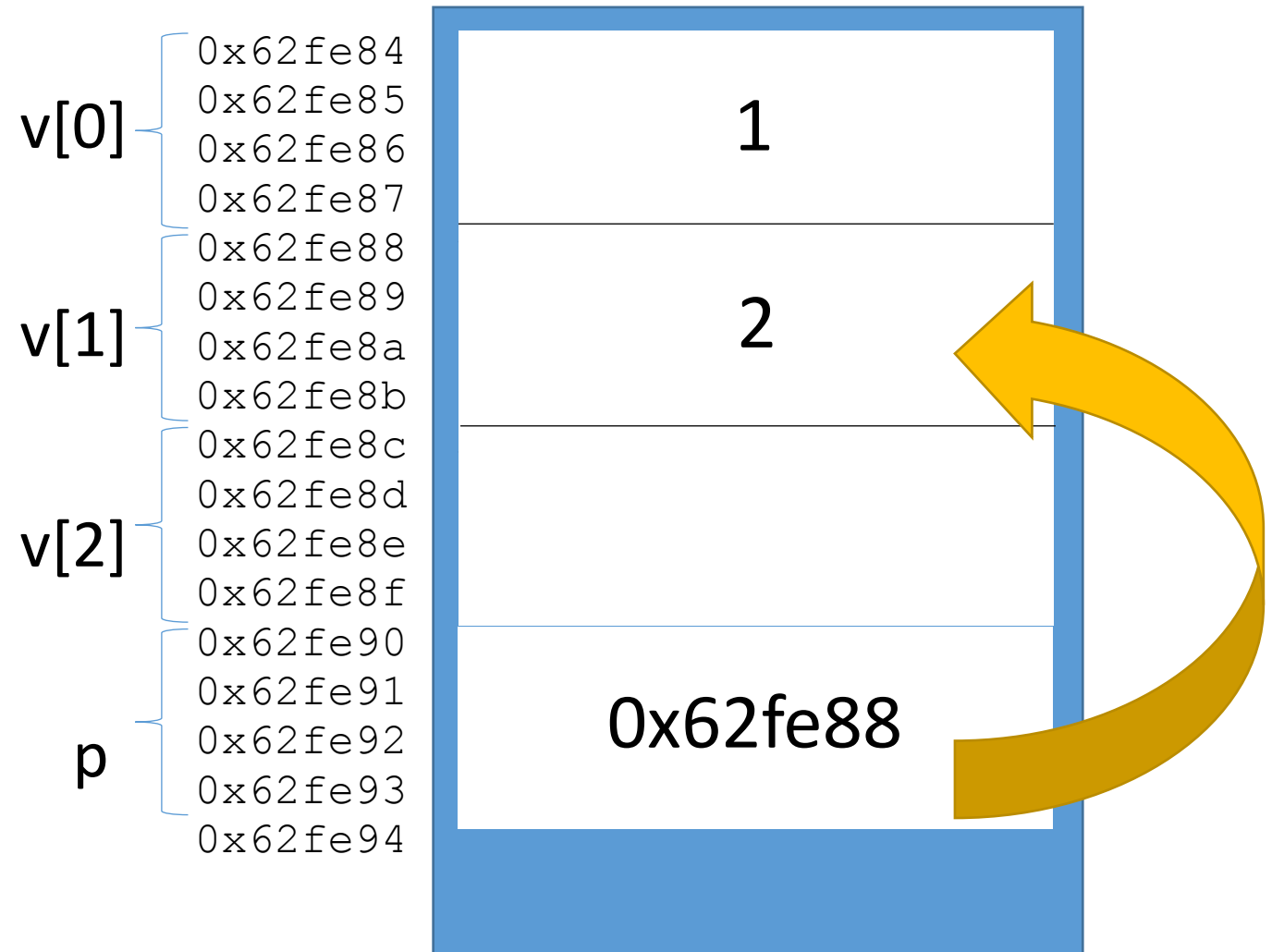
Rekenen met pointers

```
int  v[3];
int* p = v;
*p = 1;
p++;
*p = 2;
```


Rekenen met pointers

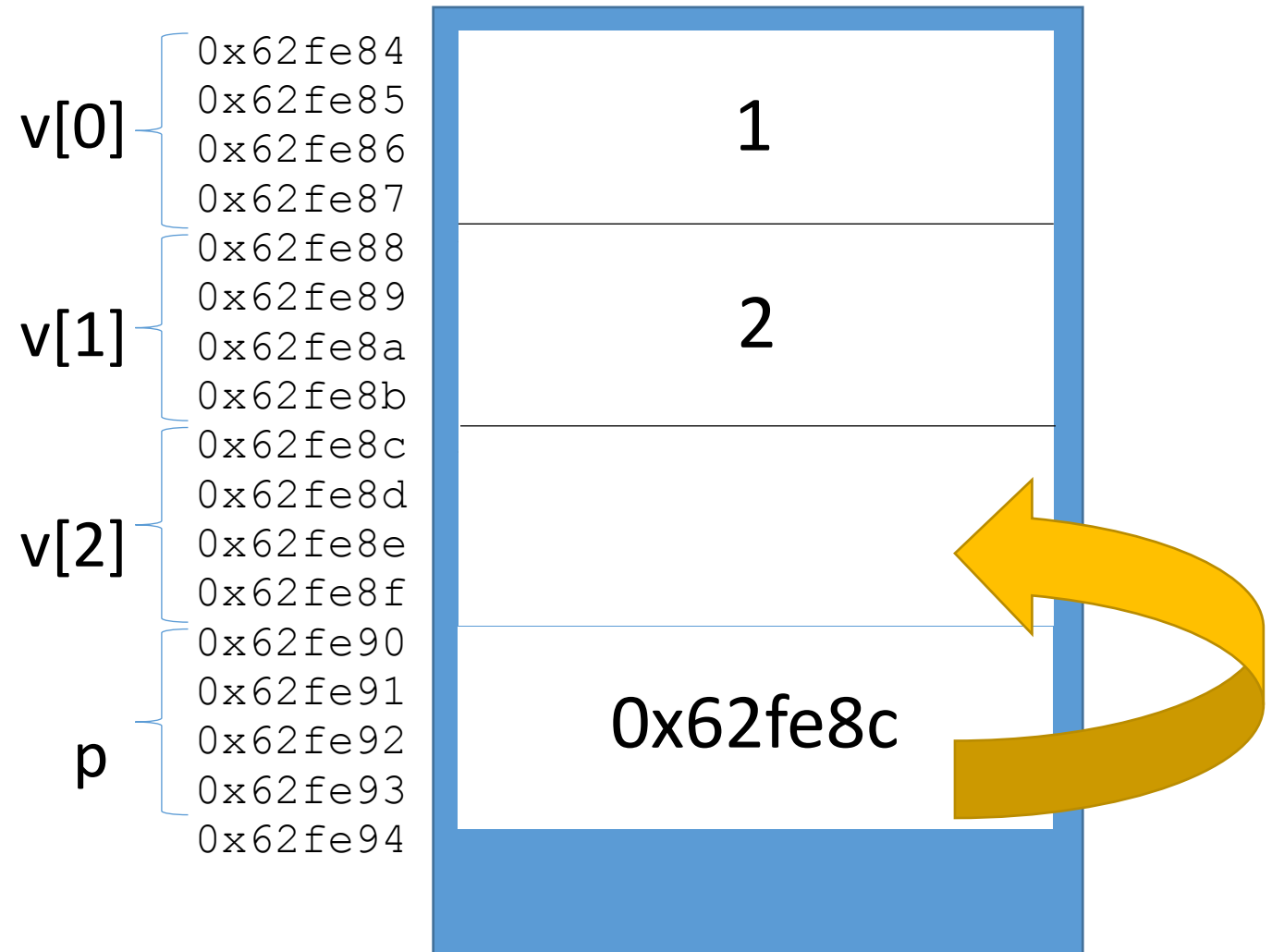
```
int  v[3];
int* p = v;
*p = 1;
p++;
*p = 2;
```


Rekenen met pointers

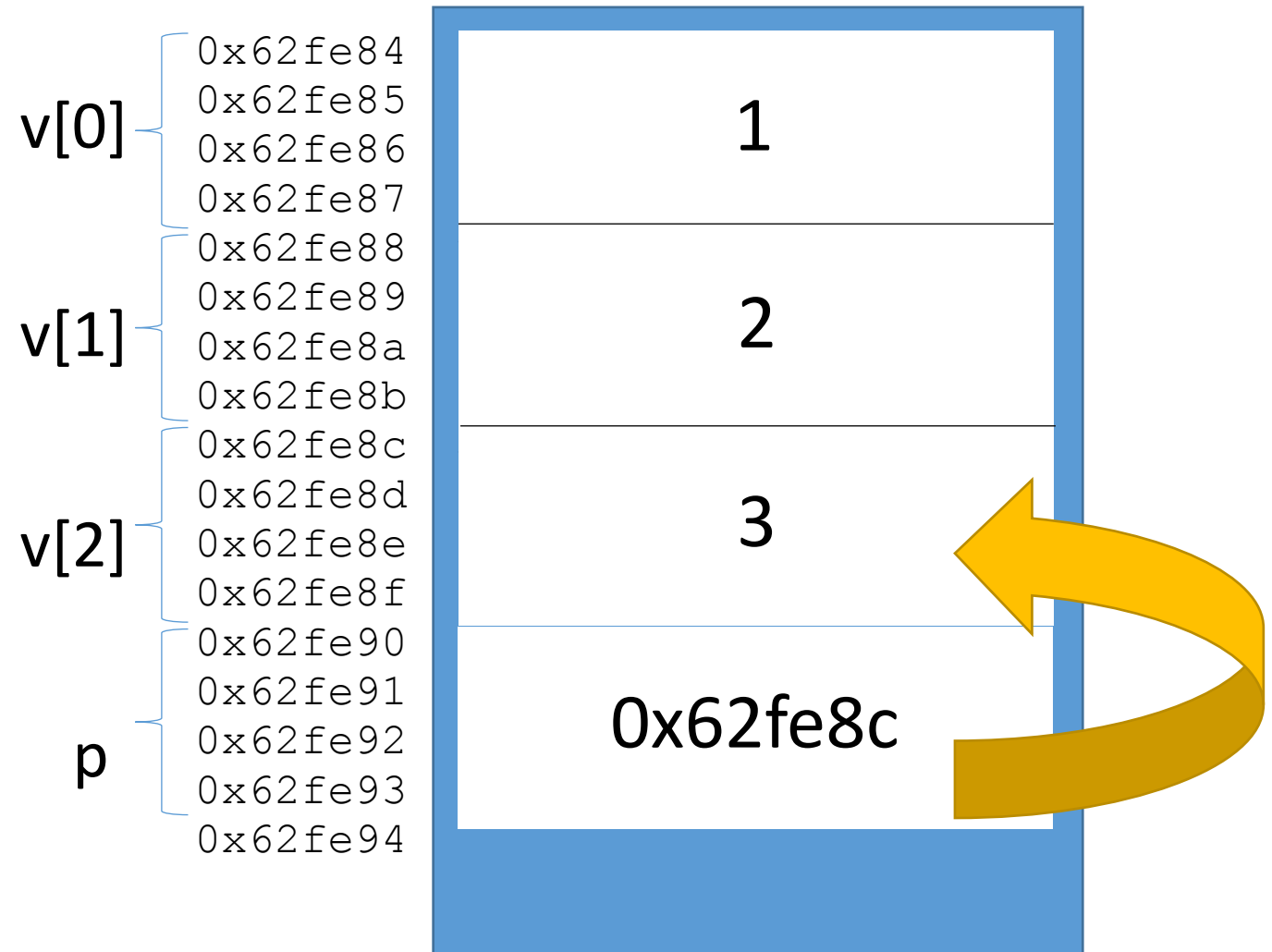
```

int  v[3];
int* p = v;
*p = 1;
p++;
*p = 2;
p++;
  
```


Rekenen met pointers

```
int  v[3];  
int* p = v;  
*p = 1;  
p++;  
*p = 2;  
p++;  
*p = 3;
```


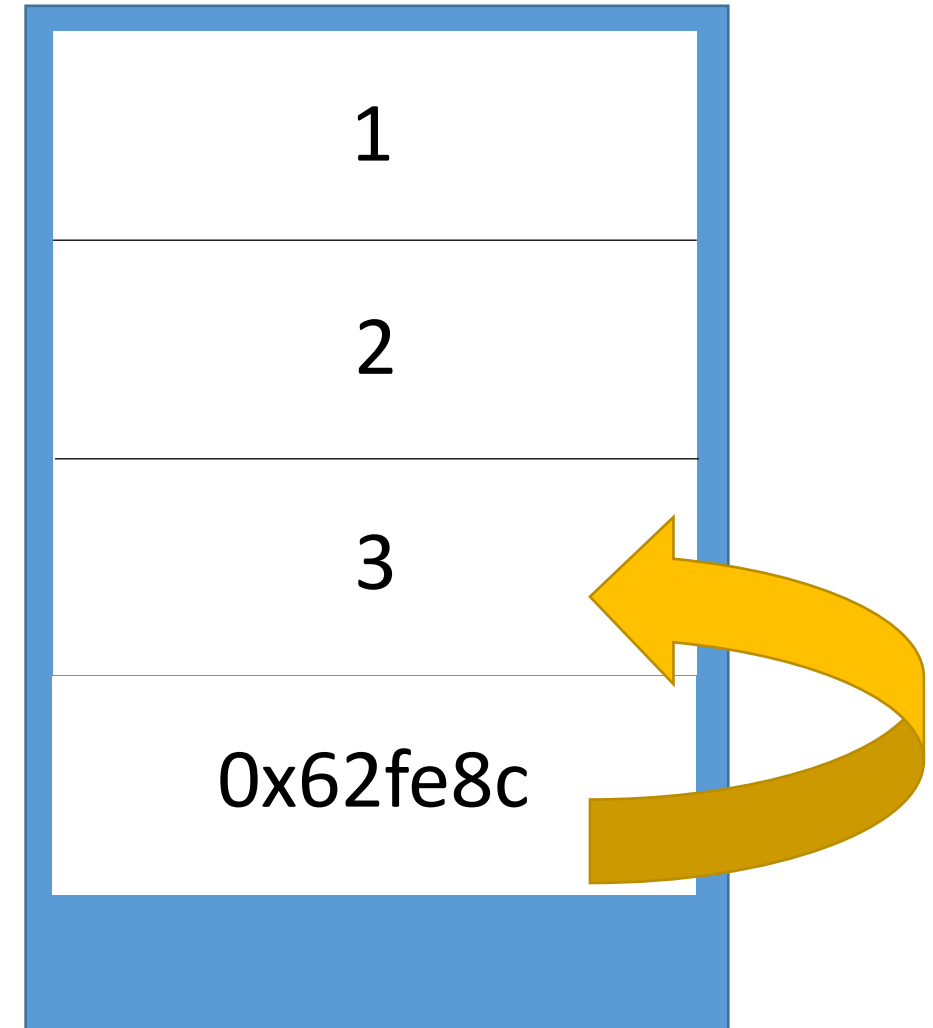
Rekenen met pointers

```

int  v[3];
int* p = v;
*p = 1;
p++;
*p = 2;
p++;
*p = 3;
cout << v[0] << " " <<
v[1]
<< " " << v[2] << endl;
  
```

1 2 3

v[0]	{	0x62fe84 0x62fe85 0x62fe86 0x62fe87
v[1]	{	0x62fe88 0x62fe89 0x62fe8a 0x62fe8b
v[2]	{	0x62fe8c 0x62fe8d 0x62fe8e 0x62fe8f
p	{	0x62fe90 0x62fe91 0x62fe92 0x62fe93 0x62fe94

Rekenen met pointers

- Let op want dit is heel verwarrend: array IS een pointer en omgekeerd!

```
int array[3];
```

```
// met array notatie  
array[1] = 5;
```

```
// met pointer notatie  
*(array+1) = 5;
```


is dit geen rvalue?

Rekenen met pointers

- Let op want dit is heel verwarrend!

```
int array[3];  
int *p = array;
```

```
// met array notatie  
p[1] = 5;
```

```
// met pointer notatie  
*(p+1) = 5;
```

Rekenen met pointers

- Bij functies nog lastiger:

```
void print(int a[]){  
    cout << sizeof(a) << endl;  
}
```

```
int main(){  
    int array[3];  
    cout << sizeof(array) << endl;  
    print(array);  
}
```

```
// output?
```


Rekenen met pointers

- Bij functies nog lastiger:

```
void print(int a[]){  
    cout << sizeof(a) << endl;  
}
```

```
int main(){  
    int array[3];  
    cout << sizeof(array) << endl;  
    print(array);  
}
```

de array

de pointer

// geeft: 12 en dan 4

Rekenen met pointers

- Je had dus ook dit kunnen schrijven:

```
void print(int* a){  
    cout << sizeof(a) << endl;  
}
```

```
int main(){  
    int array[3];  
    cout << sizeof(array) << endl;  
    print(array);  
}
```

```
// geeft: 12 en dan 4
```

Rekenen met pointers

- Gevolg: bij arrays moet je de size meegeven

```
void print(int a[], int size){  
    for(int i = 0; i < size; i++)  
        cout << a[i] << endl;  
}
```

```
int main(){  
    int array[3];  
    print(array);  
}
```

Rekenen met pointers

- Andere operaties op pointers van type T^* :
 - $p++$: verhoog adres met $\text{sizeof}(T)$
 - $p--$: verlaag adres met $\text{sizeof}(T)$
 - $p += 5$; of $p = p + 5$; : verhoog adres met $5 * \text{sizeof}(T)$
 - $p -= 3$; of $p = p - 3$; : verlaag adres met $3 * \text{sizeof}(T)$
 - $*(p+4) = c$; : zet c op geheugenplaats $p + 4 * \text{sizeof}(T)$

Noot:

- voor een statische array v wordt intern $v[3]$ herschreven als $*(v+3)$.
- Je kan bovendien de notatie $p[i]$ gebruiken als alternatief voor $*(p+i)$.

Rekenen met pointers

```
int v[3];  
int* p=v;  
*p = 1;  
*(p+1) = 2;  
*(p+2) = 3;  
cout << v[0] << " " <<  
v[1]  
      << " " << v[2]  
      << endl;
```

=

```
int v[3];  
int* p=v;  
p[0] = 1;  
p[1] = 2;  
p[2] = 3;  
cout << v[0] << " "  
      << v[1]  
      << " " <<  
v[2] << endl;
```

Deze les

- Pointers
 - Variabelen als alias voor geheugenlocaties
 - Pointer type
 - Referencing en dereferencing
 - Rekenen met pointers
- Referentie variabelen
- Parameters bij functieaanroepen
 - Call by value / Call by reference
- Call stack

Bekijk ook volgende uitstekende tutorial:

- <http://www.cplusplus.com/doc/tutorial/pointers/>

Referentie variabelen

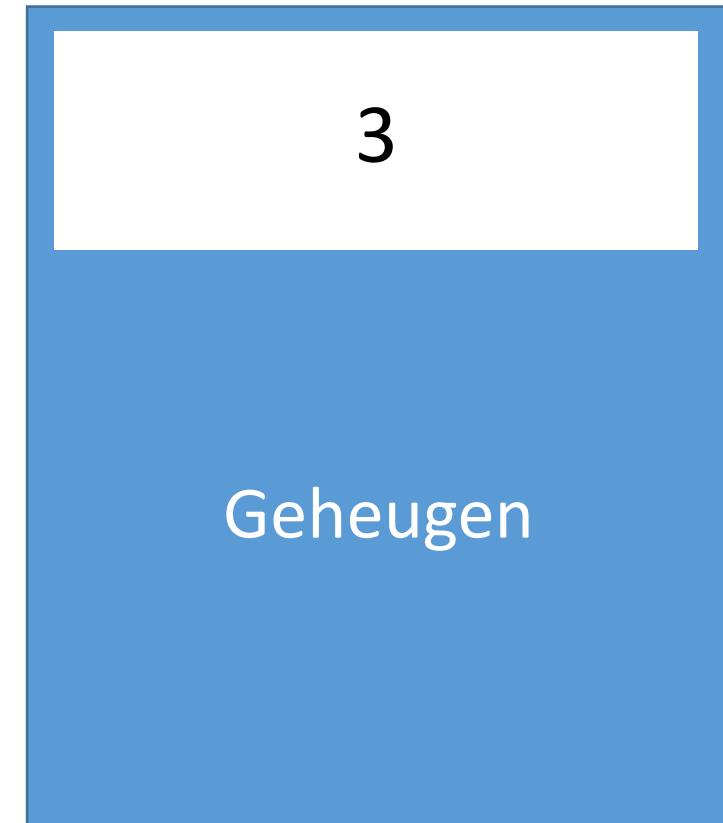
- Als y van type T is, dan kunnen we een tweede variabele naar dezelfde geheugenplaats laten verwijzen: via de constructie:

$T\& x = y;$

Bijvoorbeeld:

`int b = 3;`

b {
0x62fe84
0x62fe85
0x62fe86
0x62fe87
0x62fe88
0x62fe89
0x62fe8a
0x62fe8b
0x62fe8c
0x62fe8d
0x62fe8e
0x62fe8f
0x62fe90
0x62fe91
0x62fe92

Referentie variabelen

- Als y van type T is, dan kunnen we een tweede variabele naar dezelfde geheugenplaats laten verwijzen: via de constructie:

$T\& x = y;$

Bijvoorbeeld:

`int b = 3;`

`int &a = b;`

moet je initialiseren
want kan later niet
gewijzigd worden

Let op: `&` is een deel
van het type zoals `*`

a, b

0x62fe84
0x62fe85
0x62fe86
0x62fe87
0x62fe88
0x62fe89
0x62fe8a
0x62fe8b
0x62fe8c
0x62fe8d
0x62fe8e
0x62fe8f
0x62fe90
0x62fe91
0x62fe92

3

Geheugen

a en b zijn
aliassen of
'synoniemen'!

Referentie variabelen

- Als y van type T is, dan kunnen we een tweede variabele naar dezelfde geheugenplaats laten verwijzen: via de constructie:

$T\& x = y;$

Bijvoorbeeld:

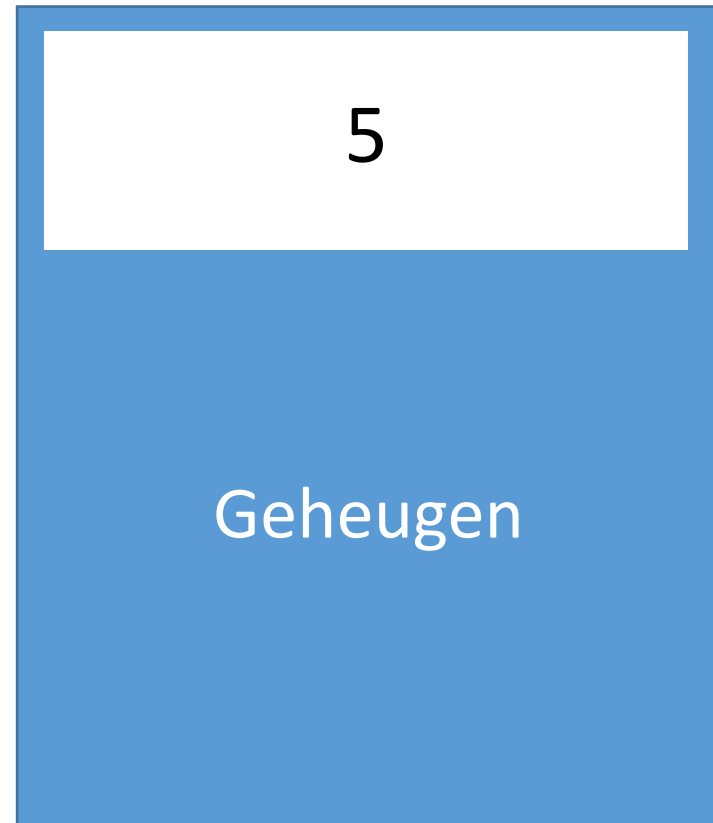
```
int b = 3;
```

```
int &a = b;
```

```
b = 5;           // Zowel a als b zijn nu 5
```

a, b {

- 0x62fe84
- 0x62fe85
- 0x62fe86
- 0x62fe87
- 0x62fe88
- 0x62fe89
- 0x62fe8a
- 0x62fe8b
- 0x62fe8c
- 0x62fe8d
- 0x62fe8e
- 0x62fe8f
- 0x62fe90
- 0x62fe91
- 0x62fe92

Referentie variabelen

- Als y van type T is, dan kunnen we een tweede variabele naar dezelfde geheugenplaats laten verwijzen: via de constructie:

$T\& x = y;$

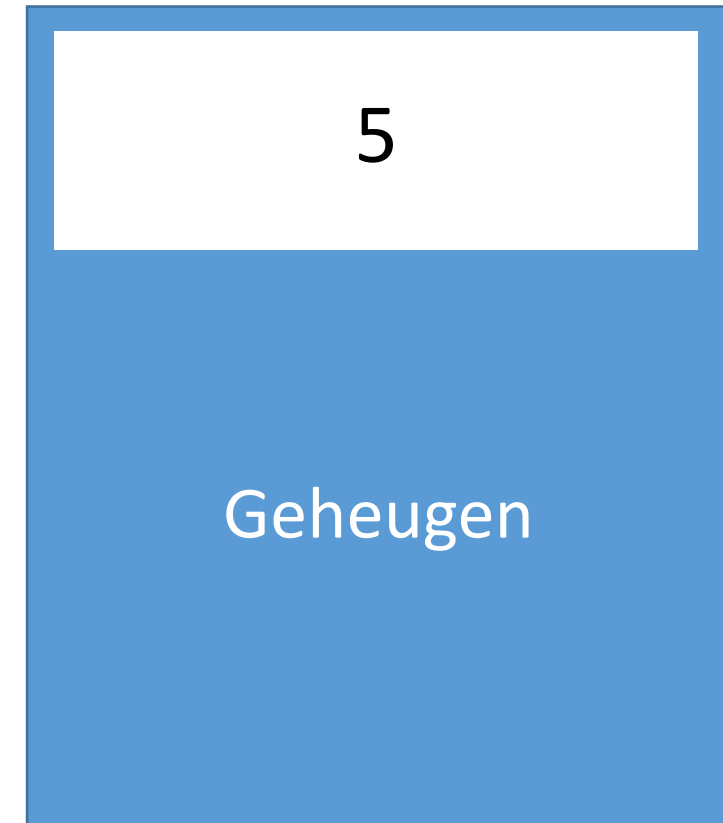
Bijvoorbeeld:

```
int b = 3;
int &a = b;
b = 5;           // Zowel a als b zijn nu 5
cout << &a << " " << &b;
```

0x62fe84 0x62fe84

a, b {

- 0x62fe84
- 0x62fe85
- 0x62fe86
- 0x62fe87
- 0x62fe88
- 0x62fe89
- 0x62fe8a
- 0x62fe8b
- 0x62fe8c
- 0x62fe8d
- 0x62fe8e
- 0x62fe8f
- 0x62fe90
- 0x62fe91
- 0x62fe92

Referentie variabelen

- Net zoals een pointer kan een referentie variabele aan elke lvalue van het juiste type gelijk gesteld worden:

```
int a[3] = {0, 1, 2};
```

```
int &i1 = a[1]; // hoeveel geheugenplaatsen zijn er in gebruik?
```

Referentie variabelen

- Net zoals een pointer kan een referentie variabele aan elke lvalue van het juiste type gelijk gesteld worden:

Referentie variabelen

0x62fe84
0x62fe85
0x62fe86
0x62fe87
0x62fe88
0x62fe89
0x62fe8a
0x62fe8b
0x62fe8c
0x62fe8d
0x62fe8e
0x62fe8f
0x62fe90
0x62fe91
0x62fe92
0x62fe93
0x62fe94

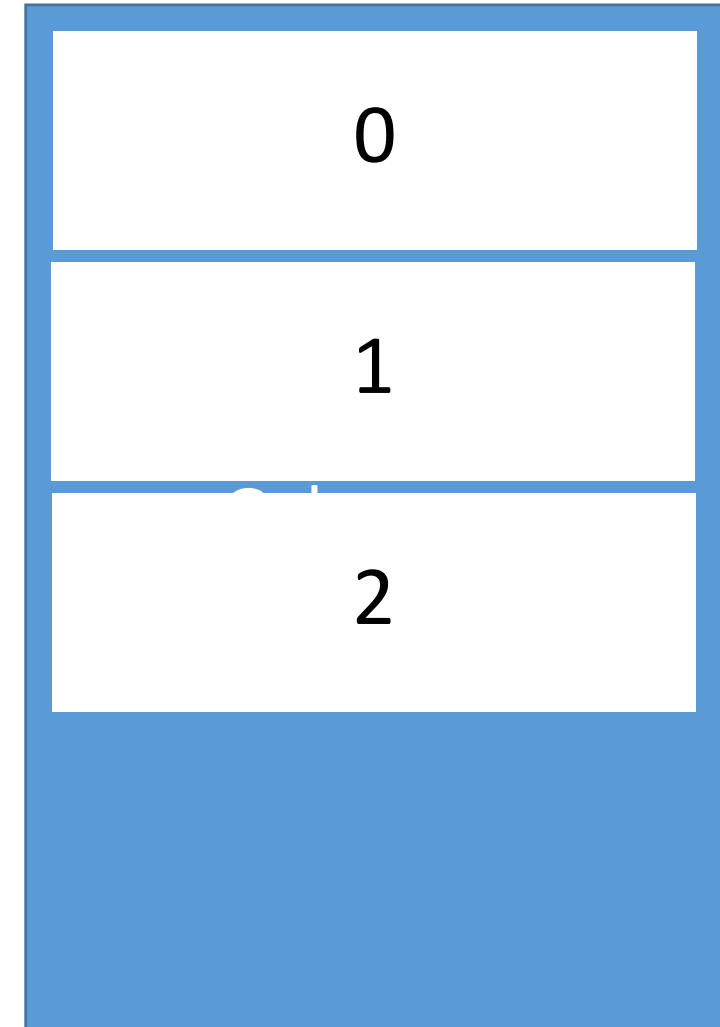
Geheugen

Referentie variabelen

```
int a[3] = {0, 1, 2};
```

a

0x62fe84
0x62fe85
0x62fe86
0x62fe87
0x62fe88
0x62fe89
0x62fe8a
0x62fe8b
0x62fe8c
0x62fe8d
0x62fe8e
0x62fe8f
0x62fe90
0x62fe91
0x62fe92
0x62fe93
0x62fe94

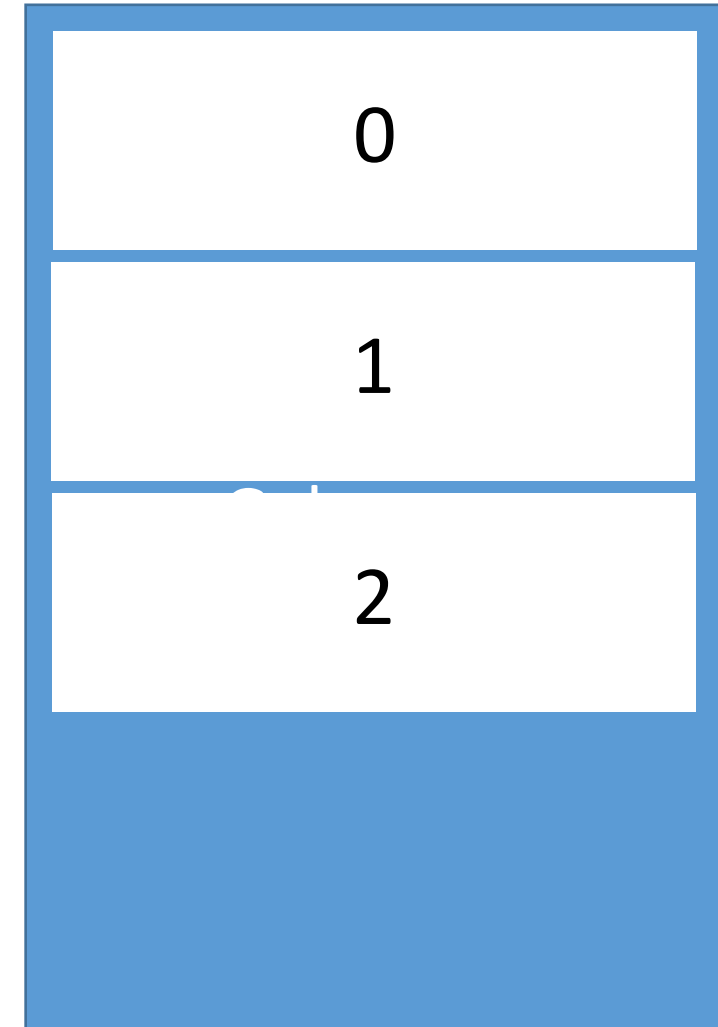
Referentie variabelen

```
int a[3] = {0, 1, 2};  
int &i1 = a[1];
```

Hoeveel
geheugenplaatsen zijn er nu
in gebruik?

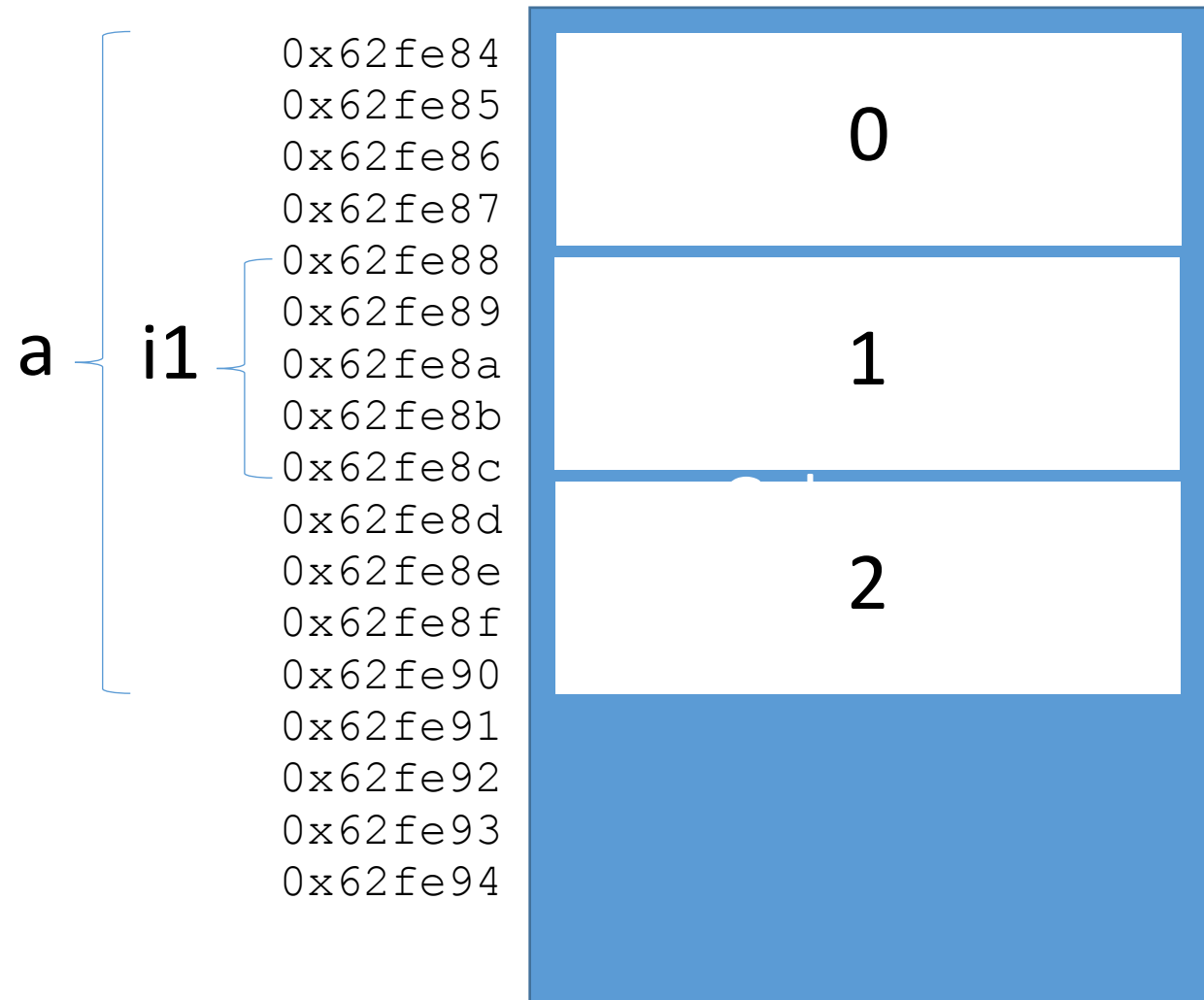
a

0x62fe84
0x62fe85
0x62fe86
0x62fe87
0x62fe88
0x62fe89
0x62fe8a
0x62fe8b
0x62fe8c
0x62fe8d
0x62fe8e
0x62fe8f
0x62fe90
0x62fe91
0x62fe92
0x62fe93
0x62fe94

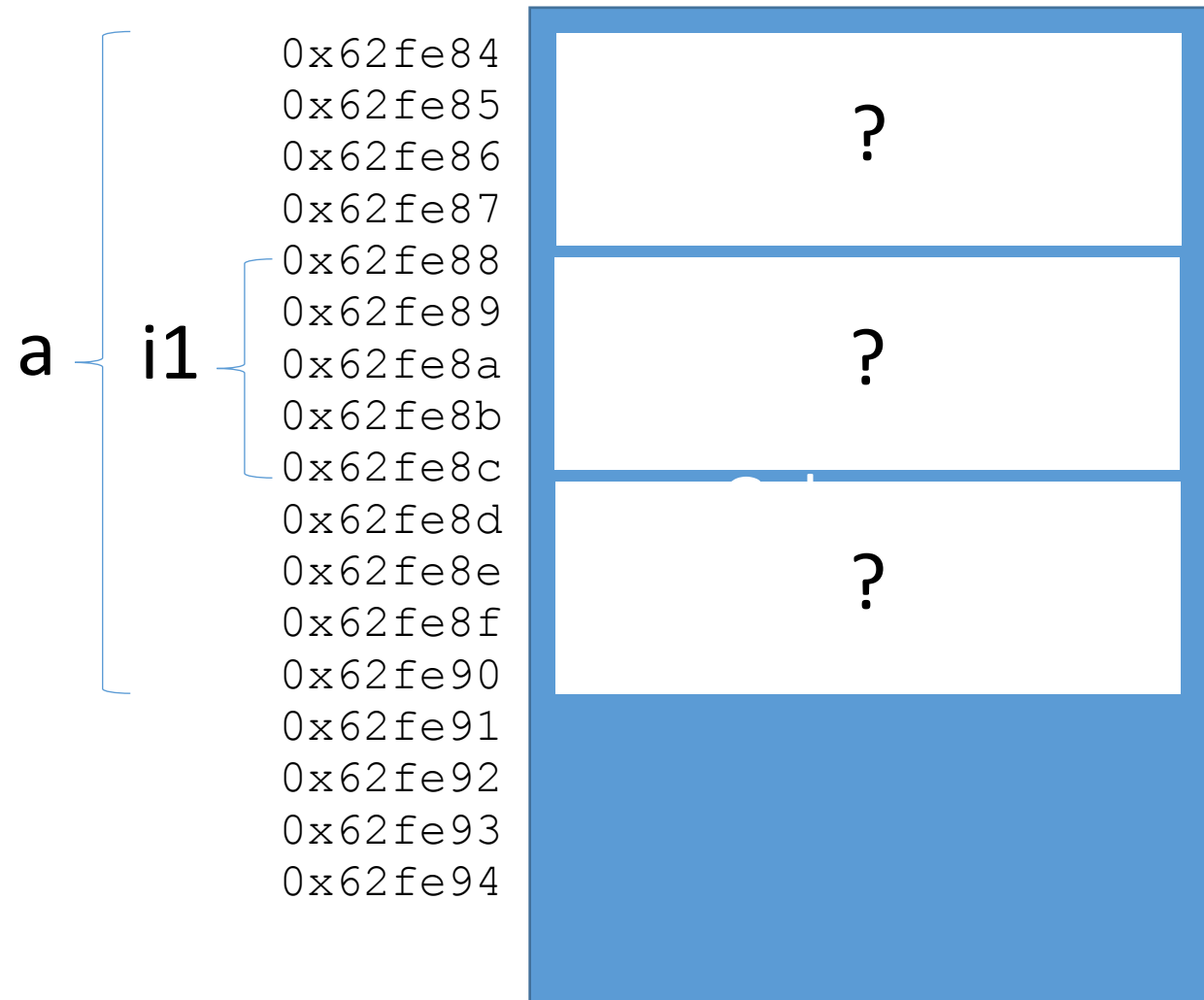
Referentie variabelen

```
int a[3] = {0, 1, 2};  
int &i1 = a[1];
```


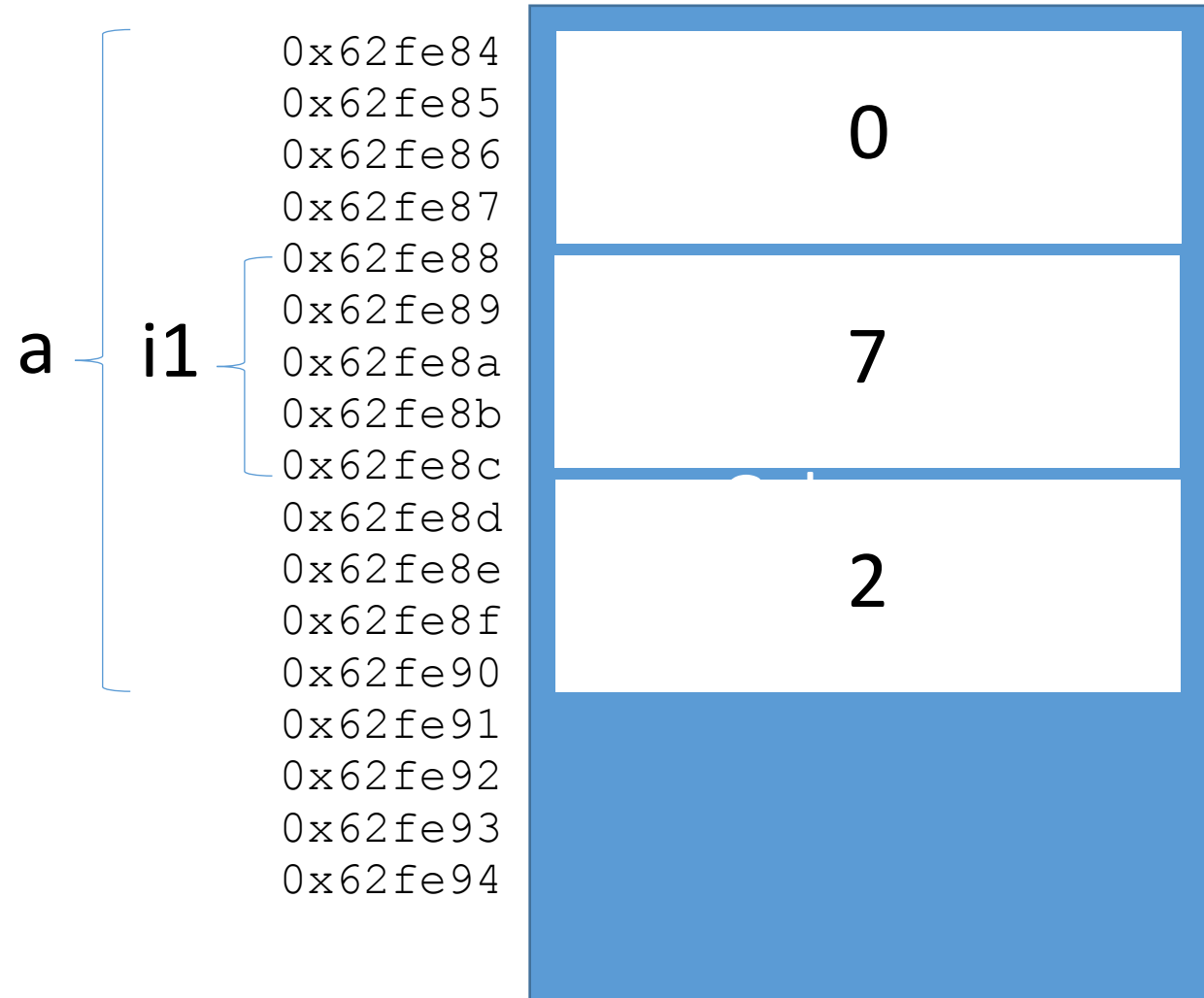
Referentie variabelen

```
int a[3] = {0, 1, 2};  
int &i1 = a[1];  
i1 = 7;
```


Referentie variabelen

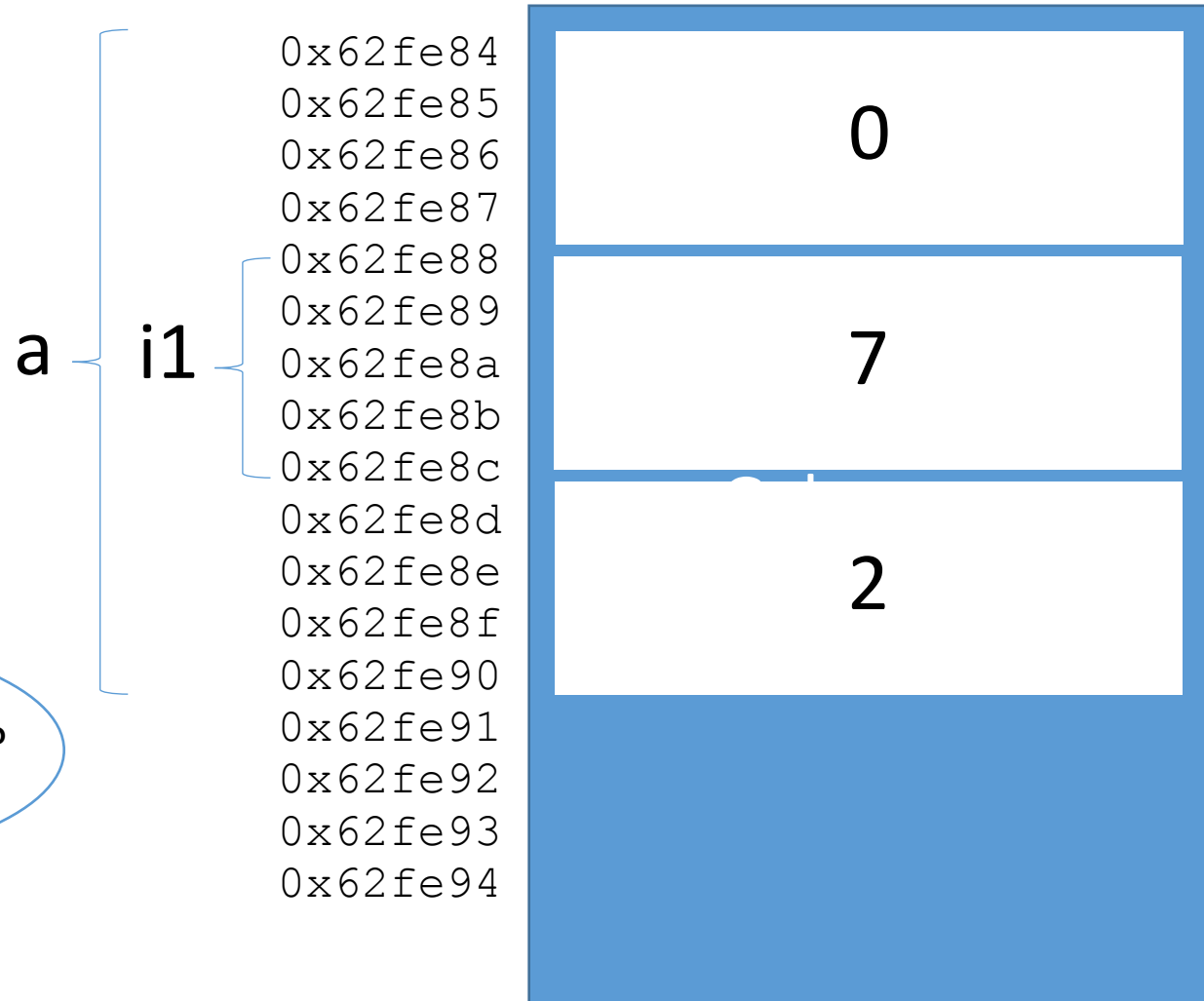
```
int a[3] = {0, 1, 2};  
int &i1 = a[1];  
i1 = 7;
```


Referentie variabelen

```
int a[3] = {0, 1, 2};  
int &i1 = a[1];  
i1 = 7;  
int* p = &i1;
```

komt er nu geheugen bij?

Referentie variabelen

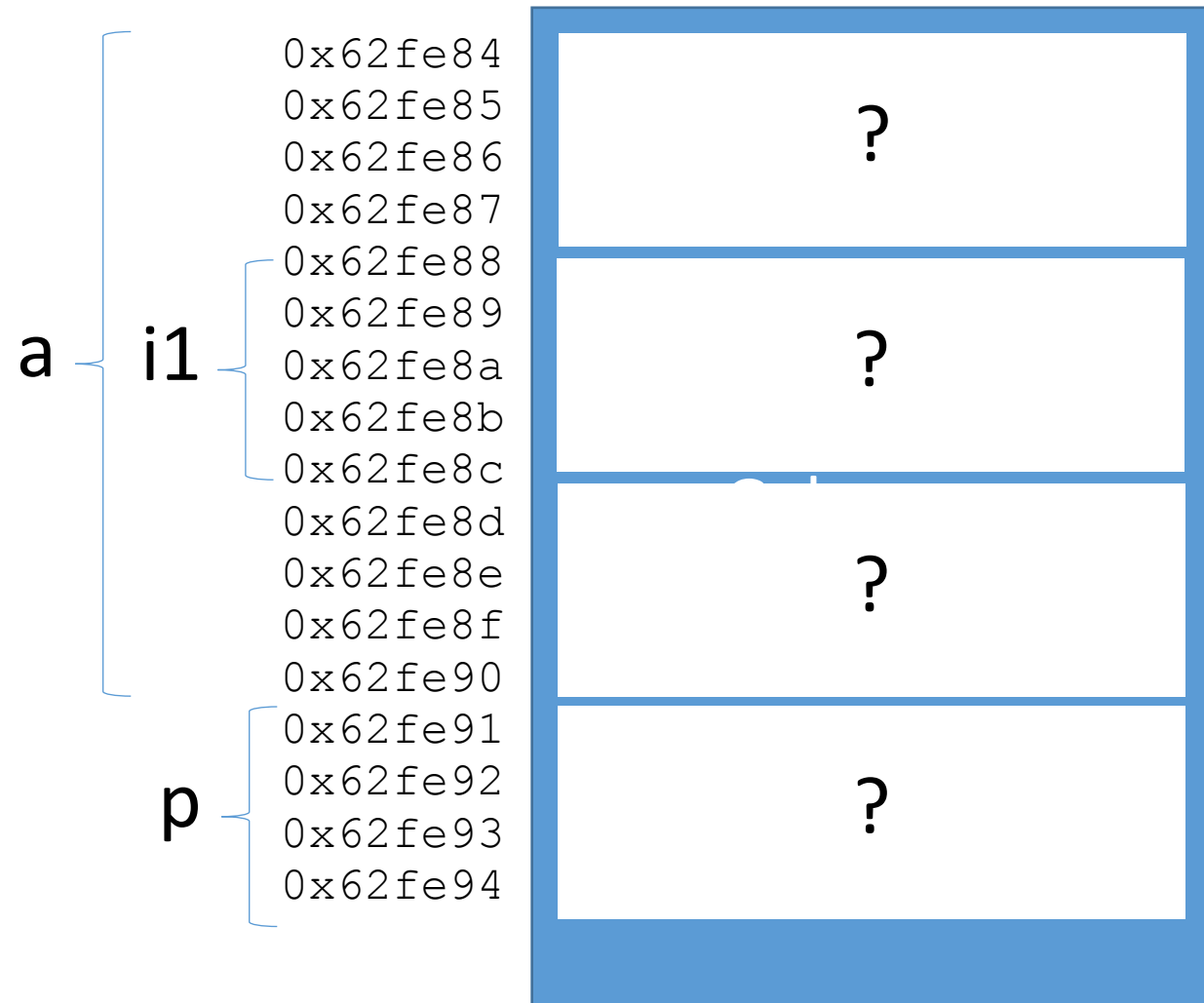
```
int a[3] = {0, 1, 2};  
int &i1 = a[1];  
i1 = 7;  
int* p = &i1;
```


Referentie variabelen

```

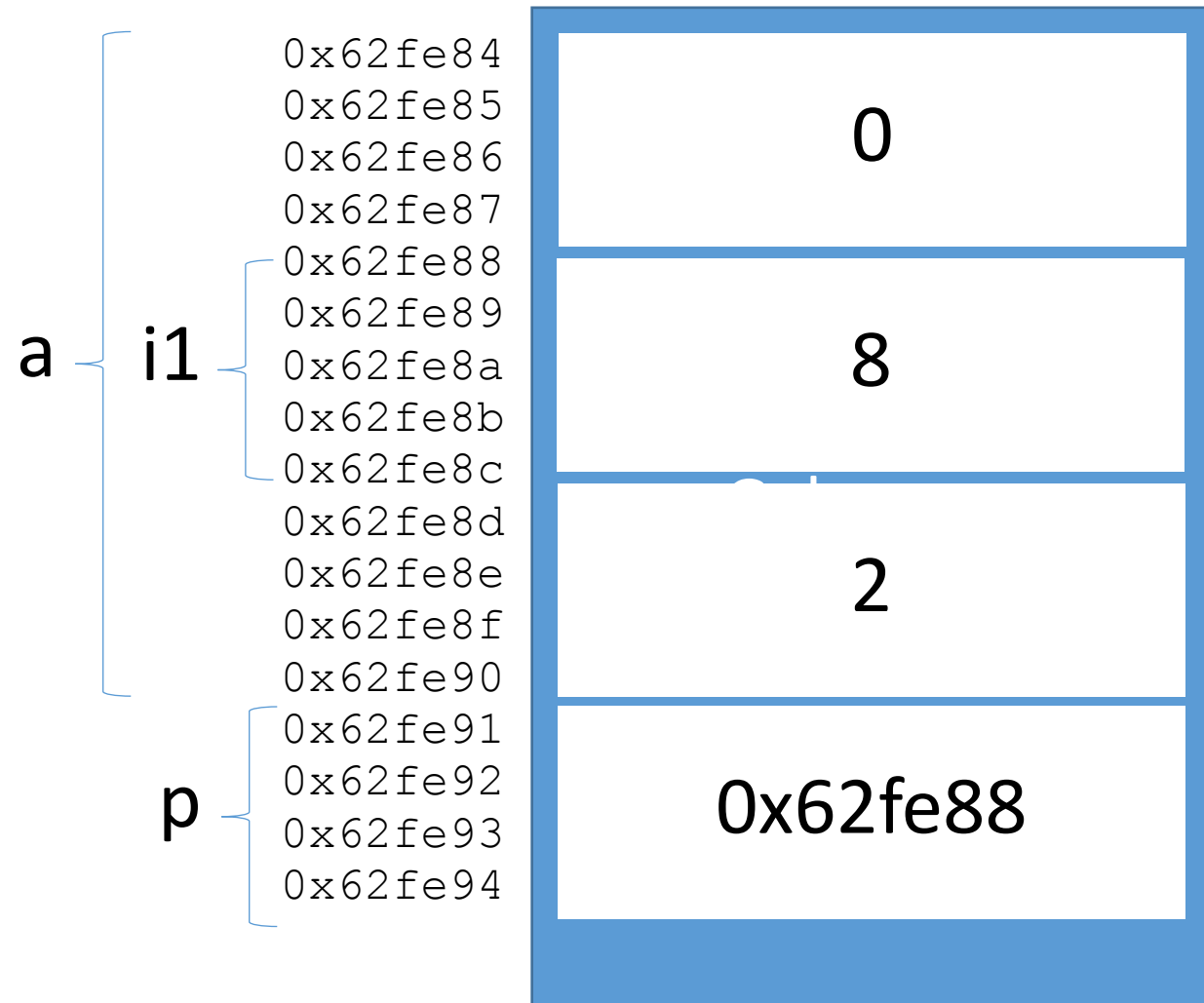
int a[3] = {0, 1, 2};
int &i1 = a[1];
i1 = 7;
int* p = &i1;
*p = 8;
  
```


Referentie variabelen

```
int a[3] = {0, 1, 2};
int &i1 = a[1];
i1 = 7;
int* p = &i1;
*p = 8;
```

kijk na!

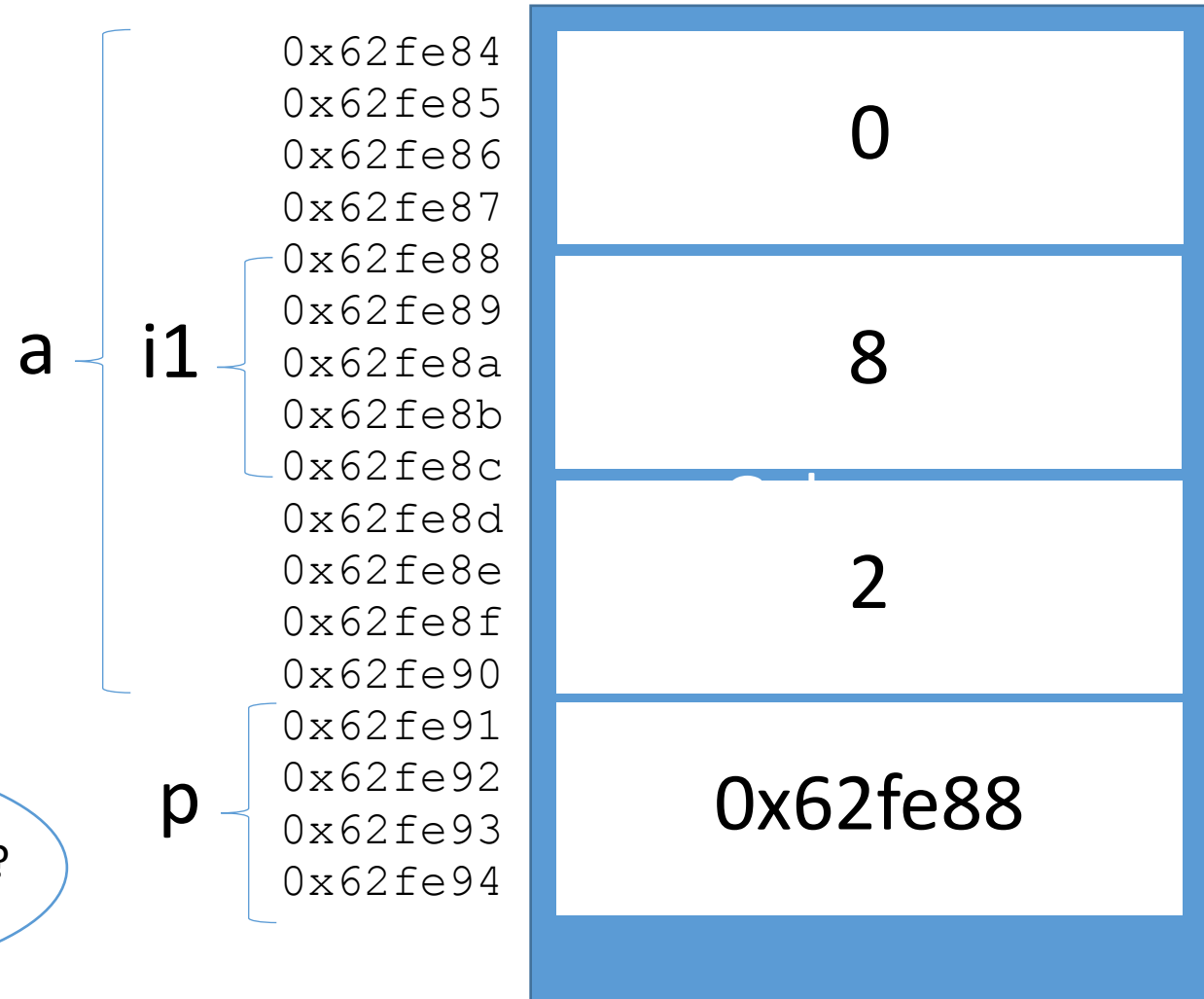

Referentie variabelen

```

int a[3] = {0, 1, 2};
int &i1 = a[1];
i1 = 7;
int* p = &i1;
*p = 8;
int &i2 = *p;
  
```

komt er nu geheugen bij?

Referentie variabelen

```

int a[3] = {0, 1, 2};
int &i1 = a[1];
i1 = 7;
int* p = &i1;
*p = 8;
int &i2 = *p;
  
```

!!

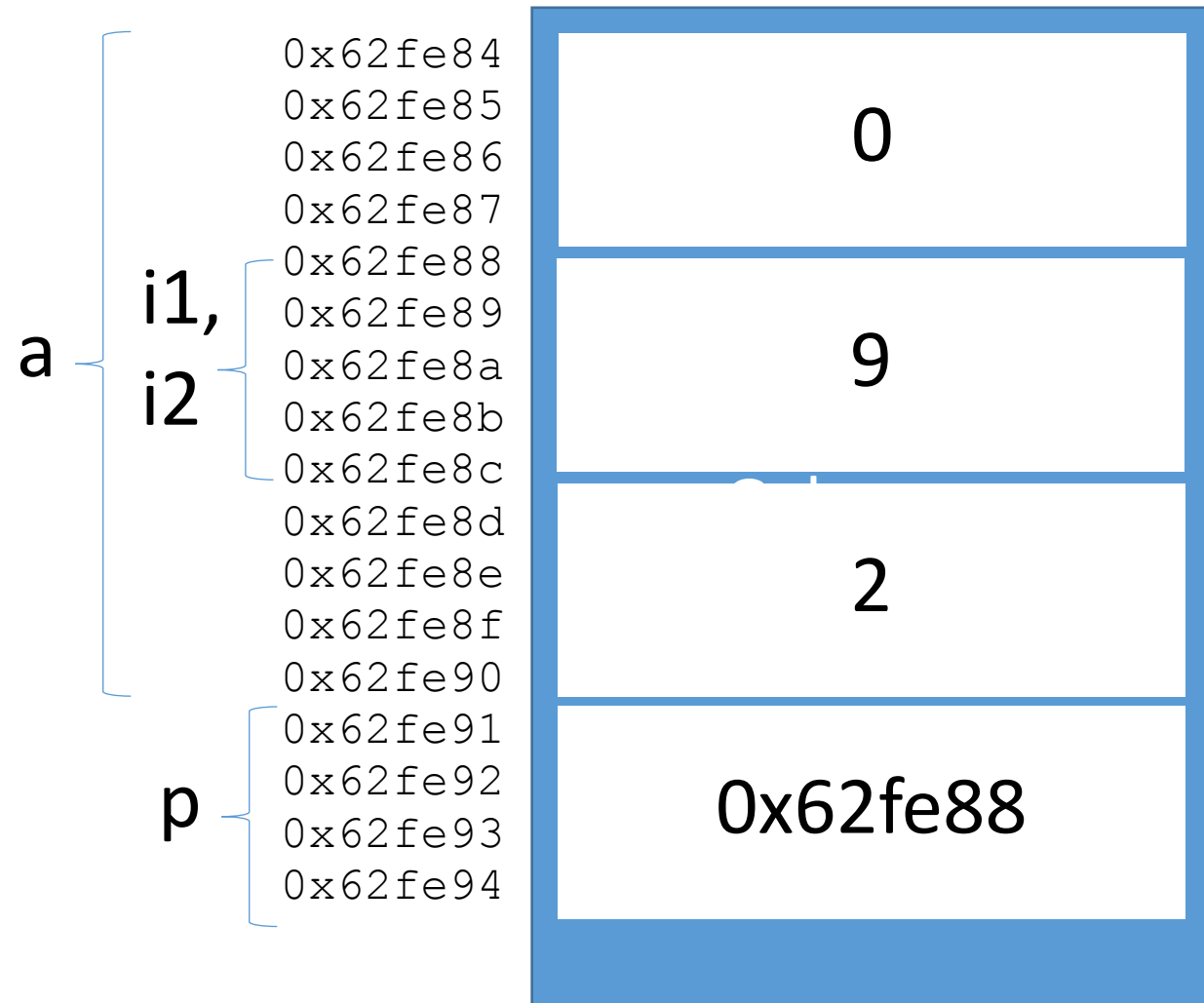

Referentie variabelen

```

int a[3] = {0, 1, 2};
int &i1 = a[1];
i1 = 7;
int* p = &i1;
*p = 8;
int &i2 = *p;
i2 = 9;
  
```

wat is er
allemaal 9?

Referentie variabelen

```

int a[3] = {0, 1, 2};
int &i1 = a[1];
i1 = 7;
int* p = &i1;
*p = 8;
int &i2 = *p;
i2 = 9;
  
```

p is gelijk aan het
adres van ...

Referentie variabelen

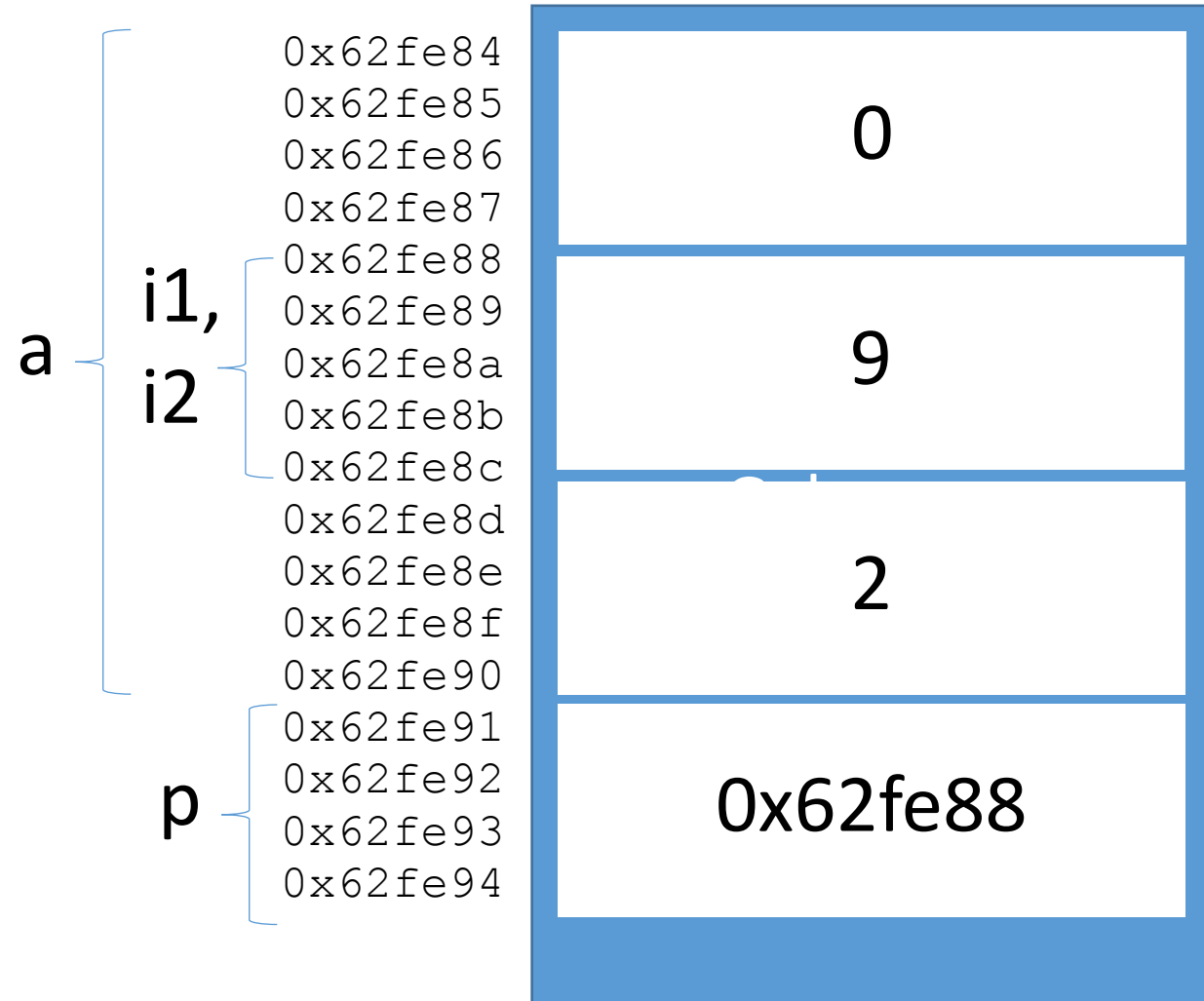
```

int a[3] = {0, 1, 2};
int &i1 = a[1];
i1 = 7;
int* p = &i1;
*p = 8;
int &i2 = *p;
i2 = 9;
  
```

!!

```

a[1] == i1 == i2 == *p
p == &a[1] == &i1 == &i2
  
```


Deze les

- Pointers
 - Variabelen als alias voor geheugenlocaties
 - Pointer type
 - Referencing en dereferencing
 - Rekenen met pointers
- Referentie variabelen
- Parameters bij functieaanroepen
 - Call by value / Call by reference
- Call stack

Bekijk ook volgende uitstekende tutorial:

- <http://www.cplusplus.com/doc/tutorial/pointers/>

Call by Value

- Als we argumenten doorgeven bij een functie, gebeurt dat standaard *by value*; d.w.z. : er wordt een *kopie* gemaakt van de inhoud van de variabele en dat wordt aan de parameter toegekend.
 - (standaard: shallow copy tenzij anders gespecificeerd; voor de STL klassen is dat het geval)
- In de functie kunnen we de waarde van een parameter veranderen, maar dat verandert enkel de *kopie*.

Call by Value

```
void f(int a, vector<int> v, vector<vector<int>> w) {  
    a=5;  
    v[0]=3;  
    w[0][0]=7;  
    cout << "Inside f: " << a << " "  
          << v[0] << " " << w[0][0] << endl;  
}
```

```
int main() {  
    int a=3;  
    vector<int> v={1,2,3};  
    vector<vector<int>> w={{2,5,6},{3,8,9}};  
  
    f(a,v,w);  
    cout << "Outside f: " << a << " "  
          << v[0] << " " << w[0][0] << endl;  
}
```

in python werd er nooit
een kopie gemaakt van een
lijst dus dit kan niet in
python

komt er nu geheugen bij?

```
Inside f: 5 3 7  
Outside f: 3 1 2
```

Call by Reference

- Soms willen we echter argumenten doorgeven via een *referentie* i.p.v. via een kopie van hun waarde
 - Als we de inhoud willen wijzigen
 - Als kopiëren erg kostelijk en onnodig is
- *By reference* betekent dat het argument wordt meegegeven aan de functie door de parameter als *alias* te gebruiken voor het argument

Call by Reference

```
void f_by_ref(int &a, vector<int> &v, vector<vector<int>> &w) {  
    a=5;  
    v[0]=3;  
    w[0][0]=7;  
    cout << "Inside f_by_ref: " << a << " "  
        << v[0] << " " << w[0][0] << endl;  
}
```

```
int main() {  
    int a=3;  
    vector<int> v={1,2,3};  
    vector<vector<int>> w={{2,5,6},{3,8,9}};
```

beide verwijzen naar DEZELFDE geheugenplaats

```
    f_by_ref(a,v,w);  
    cout << "Outside f_by_ref: " << a << " "  
        << v[0] << " " << w[0][0] << endl;
```

komt er nu
geheugen bij?

```
Inside f_by_ref: 5 3 7  
Outside f_by_ref: 5 3 7
```


Call by Reference

```
void f_by_ref(int &a, vector<int> &v, vector<vector<int>> &w) {  
    a=5;  
    v[0]=3;  
    w[0][0]=7;  
    cout << "Inside f_by_ref: " << a << " "  
        << v[0] << " " << w[0][0] << endl;  
}
```

```
int main() {  
    int a=3;  
    vector<int> v={1,2,3};  
    vector<vector<int>> w={{2,5,6},{3,8,9}};  
  
    f_by_ref(a,v,w);  
    cout << "Outside f_by_ref: " << a << " "  
        << v[0] << " " << w[0][0] << endl;
```

je kan dus enkel lvalues doorgeven!
f_by_ref(3,...) werkt dus niet
aangezien de parameter a
geen nieuwe geheugenplaats heeft

Simulatie call-by-reference met pointers

```
void swap(int&x, int&y) {  
    int z=x;  
    x=y;  
    y=z;  
}
```

Call: **swap(3,4)**

 wat doet deze functie?

Simulatie call-by-reference met pointers

```
void swap(int&x, int&y) {  
    int z=x;  
    x=y;  
    y=z;  
}
```

Call: ~~swap(3,4)~~

Simulatie call-by-reference met pointers

```
void swap(int&x, int&y) {  
    int z=x;  
    x=y;  
    y=z;  
}
```

Call:

int a = 3;

int b = 4;

swap(a,b);

Simulatie call-by-reference met pointers

```
void swap(int&x, int&y) {  
    int z=x;  
    x=y;  
    y=z;  
}
```

Call: swap(a,b)

call by ref

==> ampersands

call by value of call by ref?

call by value of call by ref?

```
void swap_p(int*x, int*y) {  
    int z=*x;  
    *x=*y;  
    *y=z;  
}
```

call by value

Call: swap_p(&a,&b)

Return “by reference”

- We kunnen variabelen niet enkel by reference doorgeven, maar ook by reference *teruggeven*

```
int& max(vector<int>& v) {  
    int max=v[0];  
    int maxpos=0;  
    for (int j=1;j<v.size();j++) {  
        if (v[j]>max) {  
            max=v[j];  
            maxpos=j;  
        }  
    }  
    return v[maxpos];  
}
```

Referentie variabelen

- Wanneer is dit handig?
 - Als we een complexe lvalue hebben
 - Als return waarde van een functie die we direct willen manipuleren

```
int& max(vector<int>& v) {  
    int max=v[0];  
    int maxpos=0;  
    for (int j=1;j<v.size();j++) {  
        if (v[j]>max) {  
            max=v[j];  
            maxpos=j;  
        }  
    }  
    return v[maxpos];  
}
```

```
int main() {  
    vector<int> v={0,1,4,7,2,3,6};  
    max(v)=-1;  
    for(int i=0;i<v.size();i++)  
        cout << v[i] << " ";  
    cout << endl;  
}
```

0	1	4	-1	2	3	6
---	---	---	----	---	---	---

Referentie variabelen

- Zijn in principe equivalent:

```
int& max(vector<int>& v) {  
    int max=v[0];  
    int maxpos=0;  
    for (int j=1;j<v.size();j++) {  
        if (v[j]>max) {  
            max=v[j];  
            maxpos=j;  
        }  
    }  
    return v[maxpos];  
}
```

max(v)=-1;

```
int* max2(vector<int>& v) {  
    int max=v[0];  
    int maxpos=0;  
    for (int j=1;j<v.size();j++) {  
        if (v[j]>max) {  
            max=v[j];  
            maxpos=j;  
        }  
    }  
    return &v[maxpos];  
}
```

*max(v)=-1;

Wat móet ik onthouden?

- Variabele = een alias voor een geheugenlocatie.
 - Jij schrijft: “int a=5;”,
De compiler leest “Reserveer een plaats in het geheugen groot genoeg om een int te bevatten en sla in deze locatie 5 op”
 - Jij schrijft: “c=2*a;”
De compiler leest “Lees geheugenplaats a uit, doe maal twee en sla het resultaat op in geheugenplaats c.”
- Lokale variabelen staan op de stack en verdwijnen zodra de functie afgelopen is.
- Parameter *by reference*: parameter is een alias voor de geheugenlocatie van het argument; blijft dus wél bestaan nadat de functie afgelopen is.
 - Geïmplementeerd met behulp van pointer

Deze les

- Pointers
 - Variabelen als alias voor geheugenlocaties
 - Pointer type
 - Referencing en dereferencing
 - Rekenen met pointers
- Referentie variabelen
- Parameters bij functieaanroepen
 - Call by value / Call by reference
- Call stack

Bekijk ook volgende uitstekende tutorial:

- <http://www.cplusplus.com/doc/tutorial/pointers/>

Geheugenbeheer in C++

- Geheugen is onderverdeeld in verschillende segmenten; de belangrijkste:
 - Code segment : read-only; bevat de programma-code
 - Free storage (heap): voor dynamisch toegekend geheugen
 - **Stack: lokale variabelen van alle actieve functies**
- We beschouwen in wat volgt enkel de stack

Geheugenbeheer

```
void swap(int&x, int& y) {  
    int z=x;  
    x=y; y=z;  
}  
  
void reverse(int* a, int l) {  
    for (int i=0;i<l/2;i++)  
        swap(a[i],a[l-1-i]);  
}  
  
int main() {  
    int v[5]={0,1,2,3,4};  
    reverse(v,5);  
    return 0;  
}
```

0000	
0001	
0002	
0003	
0004	
0005	
0006	
0007	
0008	
0009	
0010	
0011	
0012	
0013	
0014	

Geheugenbeheer

```
void swap(int&x, int& y) {
    int z=x;
    x=y; y=z;
}
```

```
void reverse(int a[], int n) {
    for (int i=0; i<n/2; i++)
        swap(a[i], a[n-i-1]);
}
```

```
int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v,5);
    return 0;
}
```

int* v
= 0000

Reminder:
statische array in C++
=
rvalue pointer naar eerste element

0000

0

0001

1

0002

2

0003

3

0004

4

0005

0006

0007

0008

0009

0010

0011

0012

0013

0014

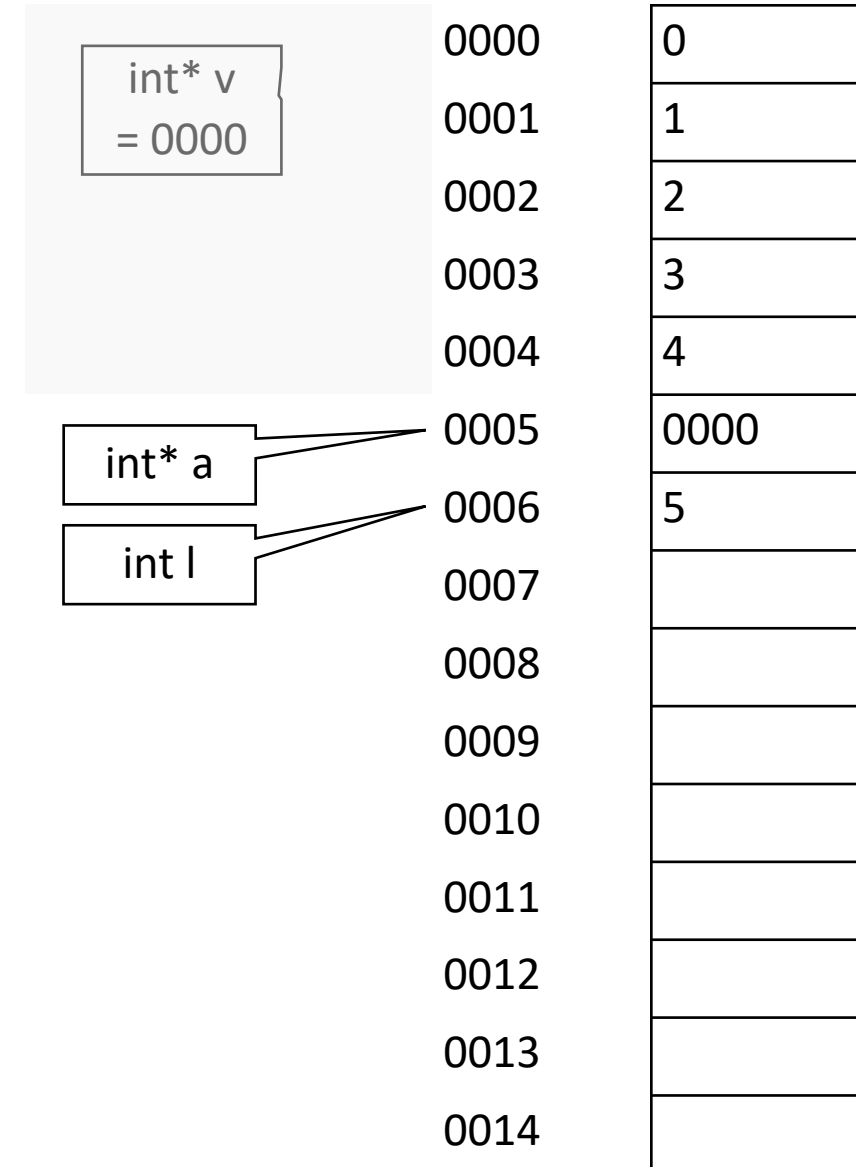
Geheugenbeheer

```

void swap(int&x, int& y) {
    int z=x;
    x=y; y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0; i<l/2; i++)
        swap(a[i], a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}
  
```


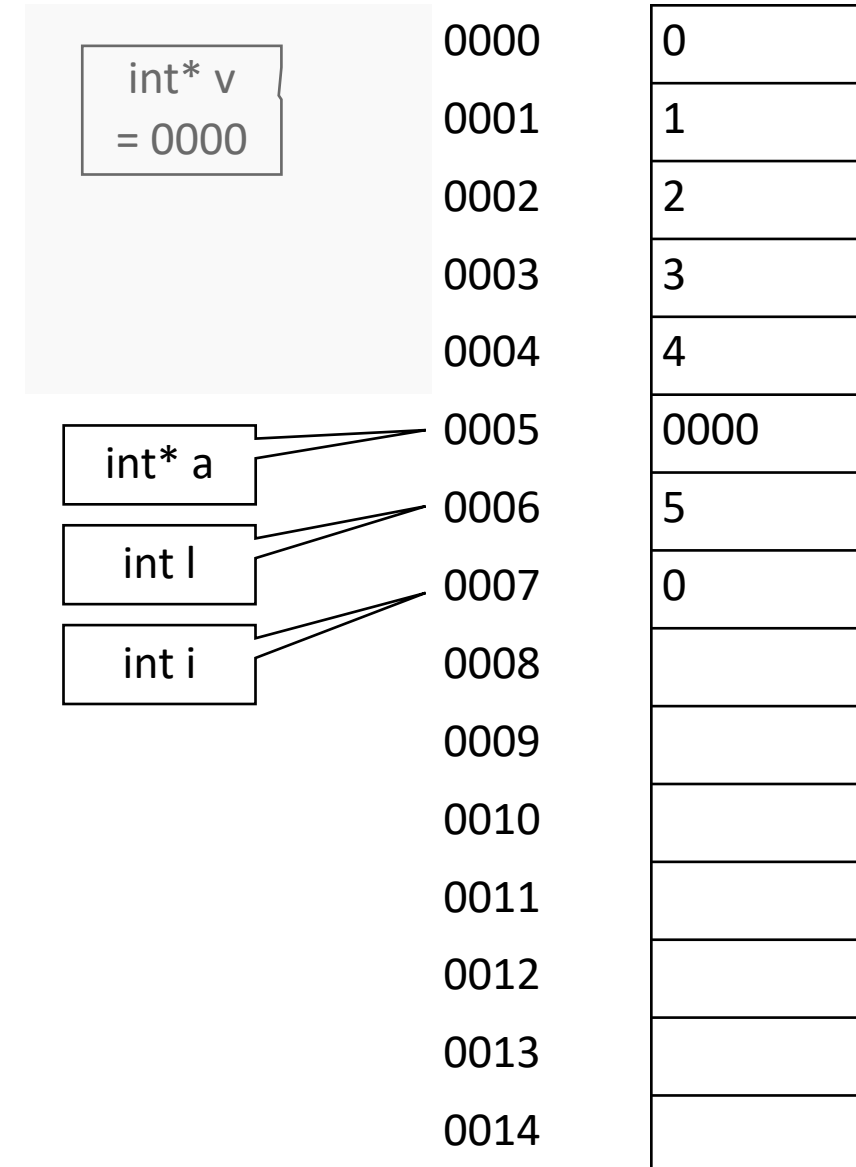
Geheugenbeheer

```

void swap(int&x, int& y) {
    int z=x;
    x=y; y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(a[i],a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v,5);
    return 0;
}
  
```


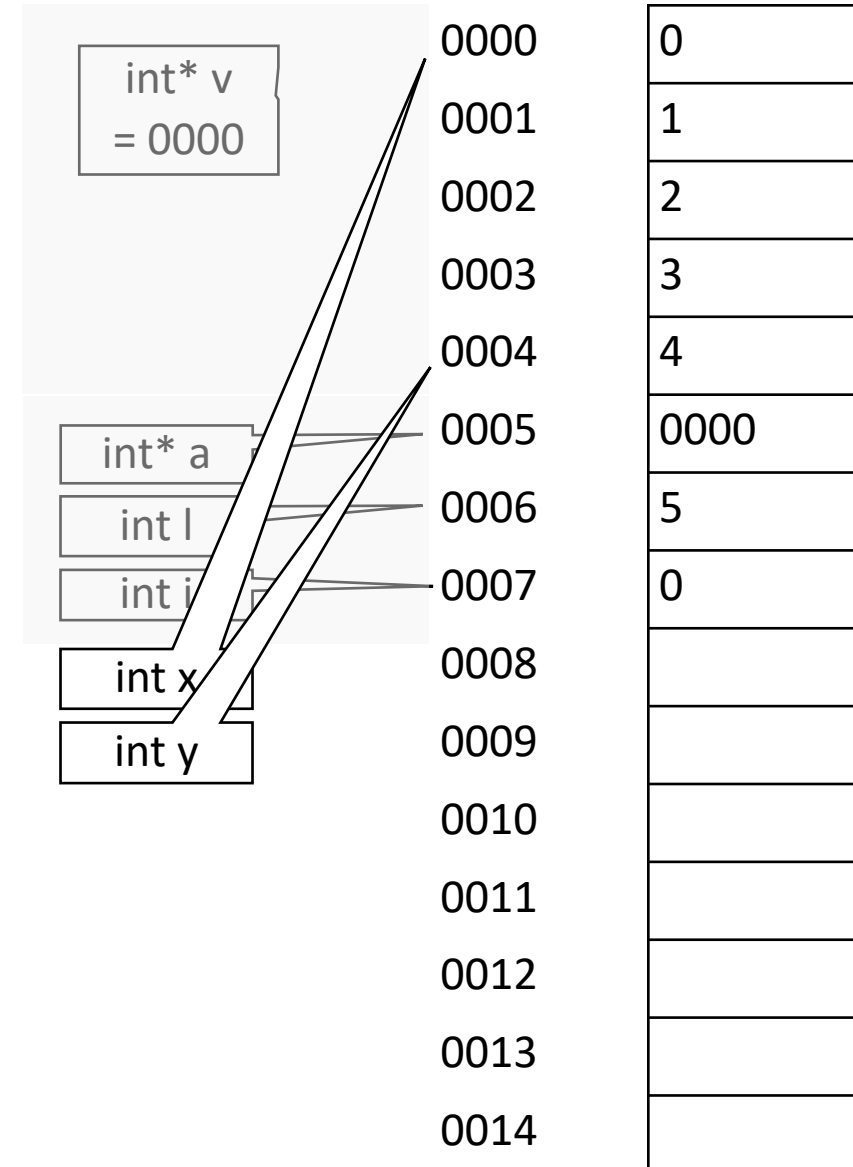
Geheugenbeheer

```

void swap(int&x, int& y) {
    int z=x;
    x=y; y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(a[i],a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v,5);
    return 0;
}
  
```

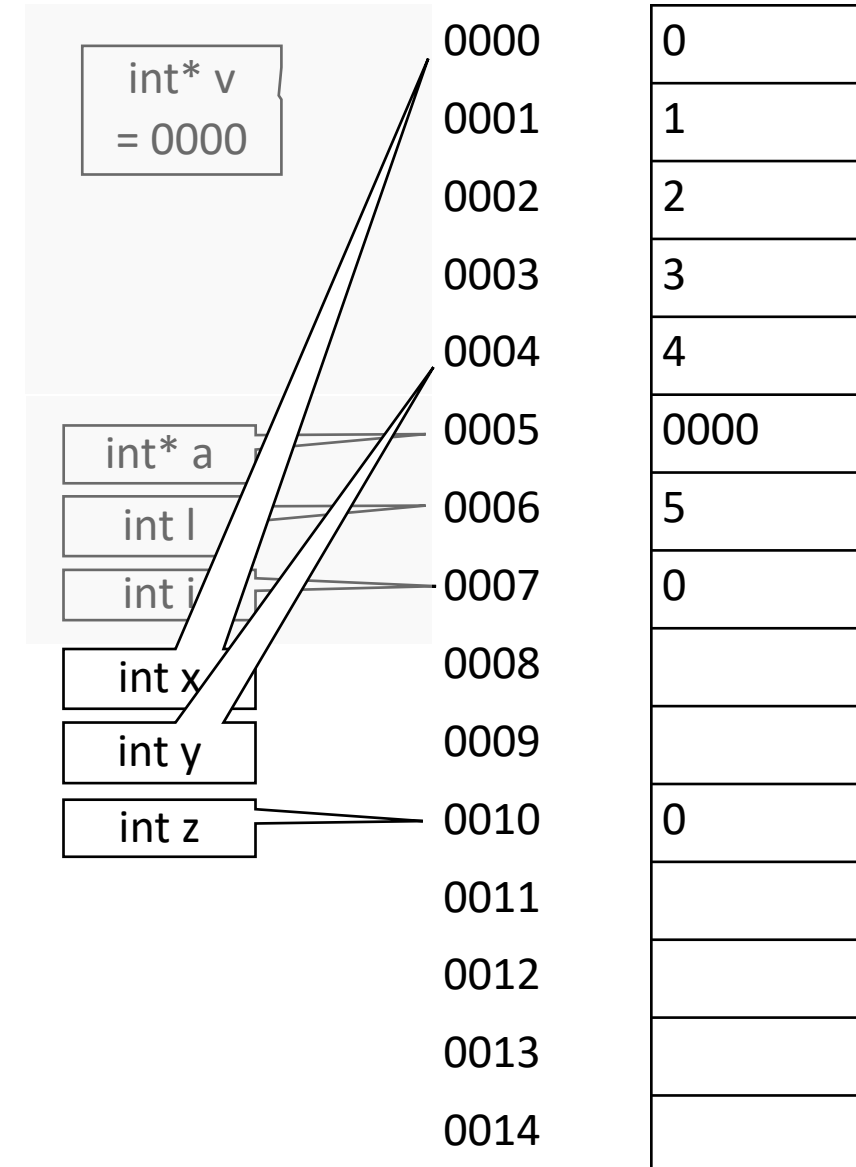

Geheugenbeheer

```
void swap(int&x, int& y) {
    int z=x;
    x=y; y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(a[i],a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v,5);
    return 0;
}
```


Geheugenbeheer

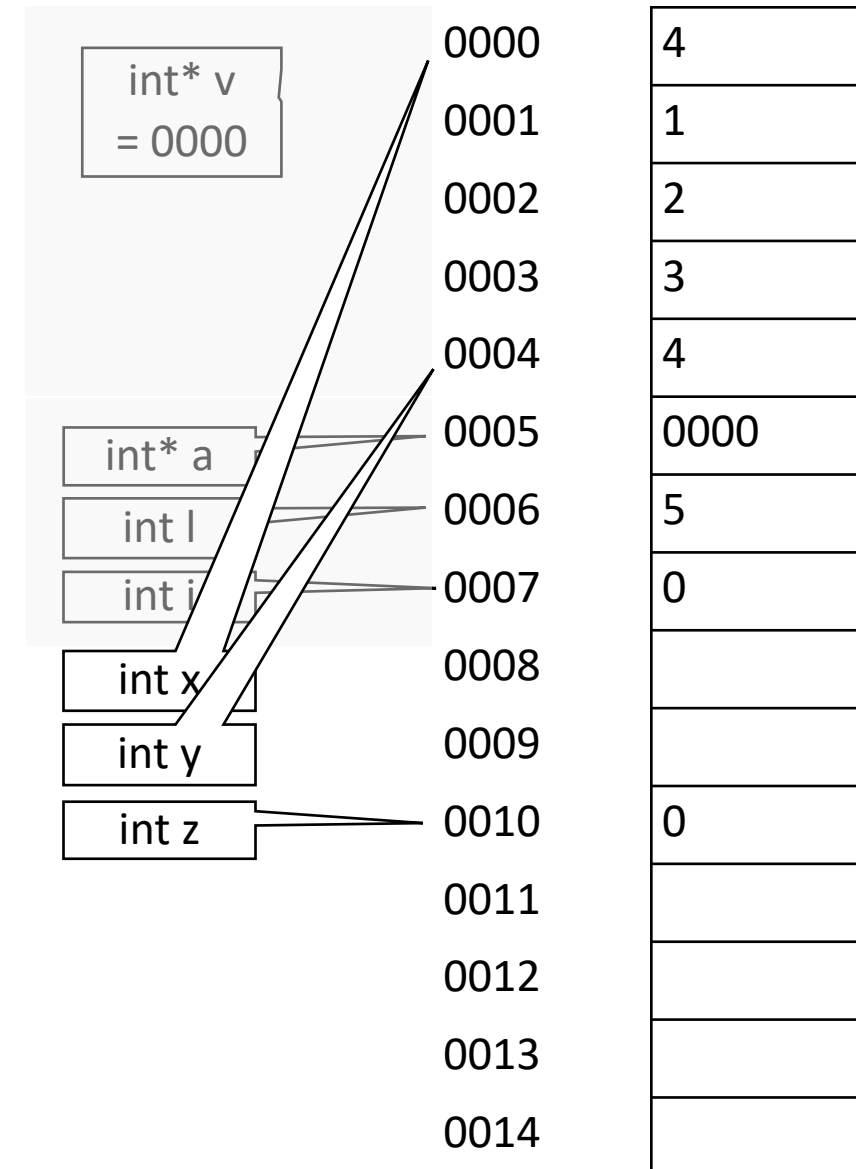
```

void swap(int&x, int& y) {
    int z=x;
    x=y; y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(a[i],a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v,5);
    return 0;
}

```


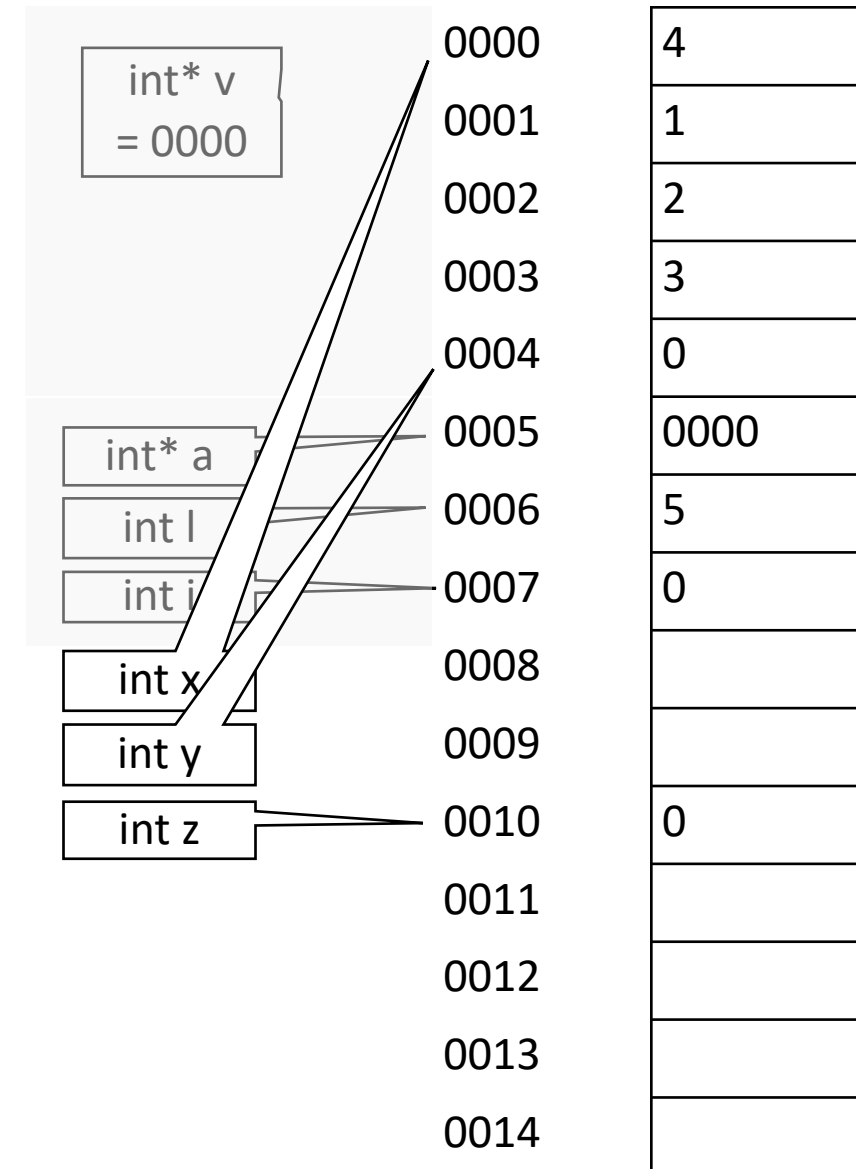
Geheugenbeheer

```

void swap(int&x, int& y) {
    int z=x;
    x=y; y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(a[i],a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v,5);
    return 0;
}
  
```


Geheugenbeheer

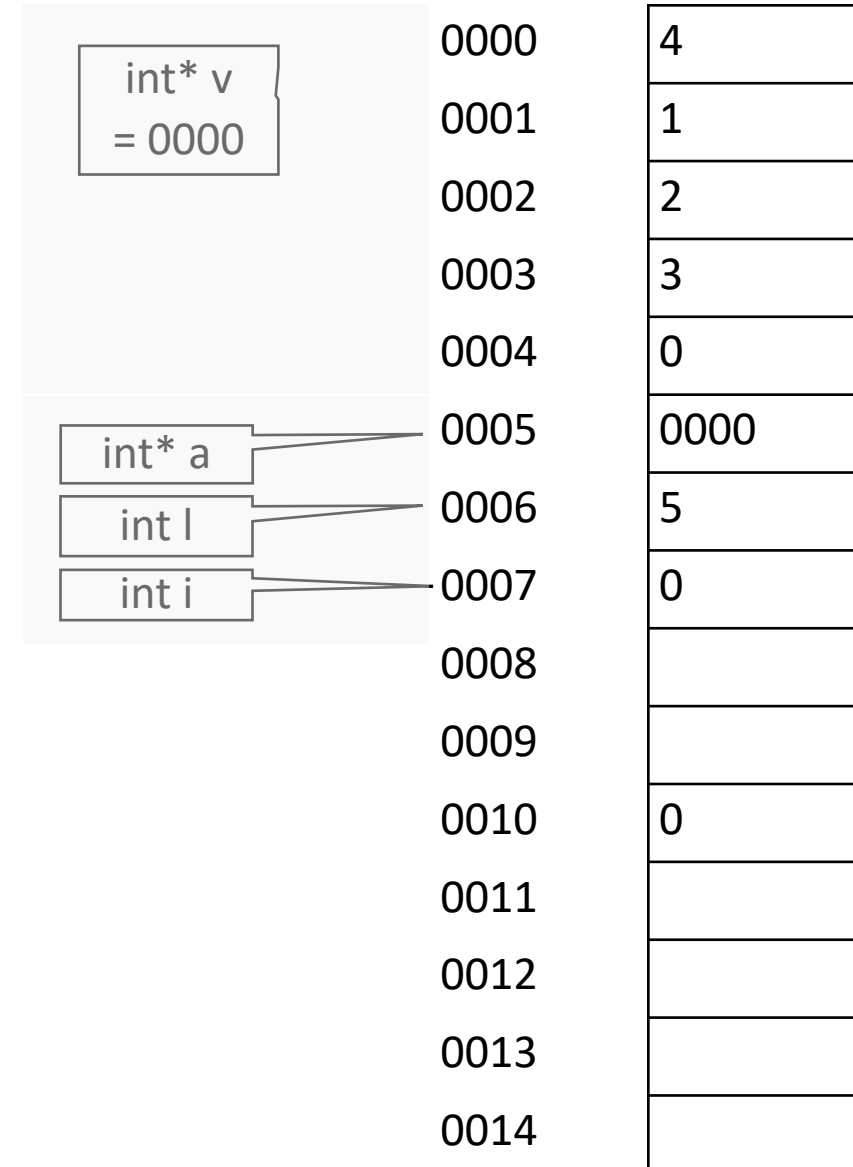
```

void swap(int&x, int& y) {
    int z=x;
    x=y; y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0; i<l/2; i++)
        swap(a[i], a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}

```


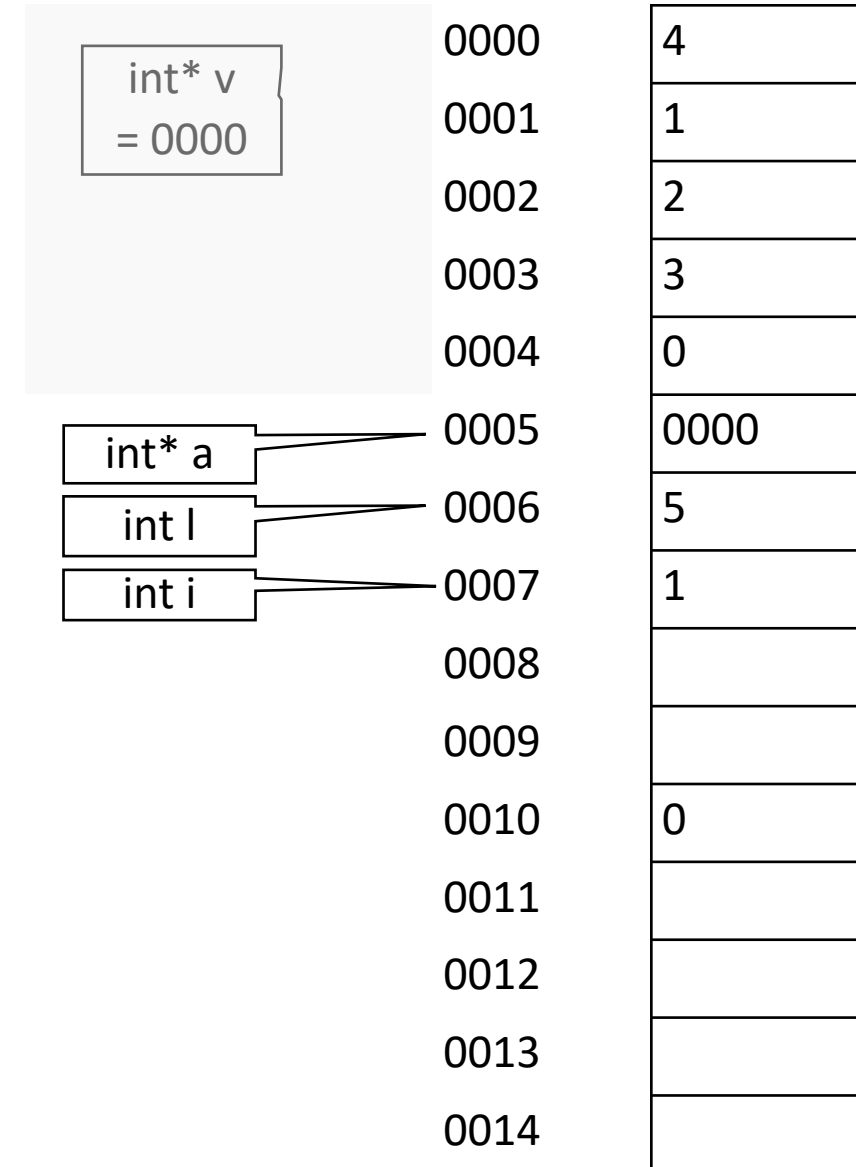
Geheugenbeheer

```

void swap(int&x, int& y) {
    int z=x;
    x=y; y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(a[i],a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v,5);
    return 0;
}
  
```


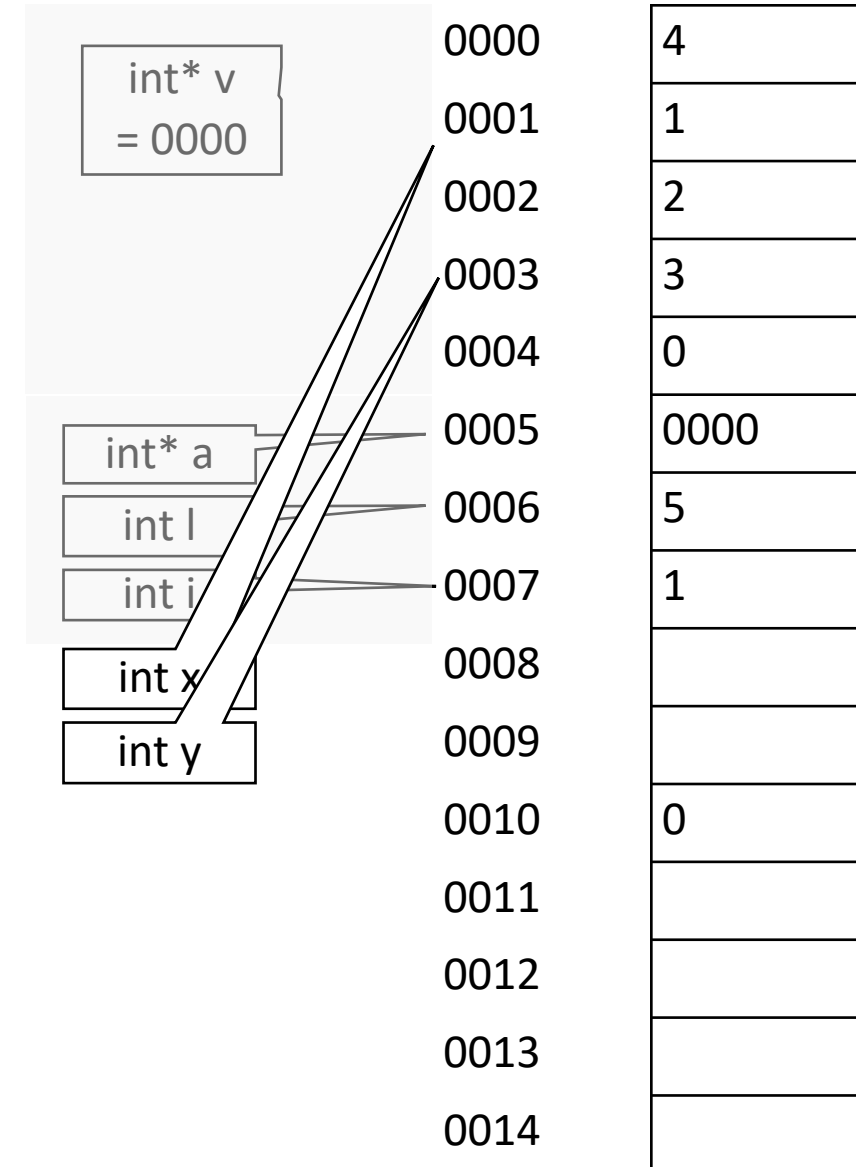
Geheugenbeheer

```

void swap(int&x, int& y) {
    int z=x;
    x=y; y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0; i<l/2; i++)
        swap(a[i], a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}
  
```


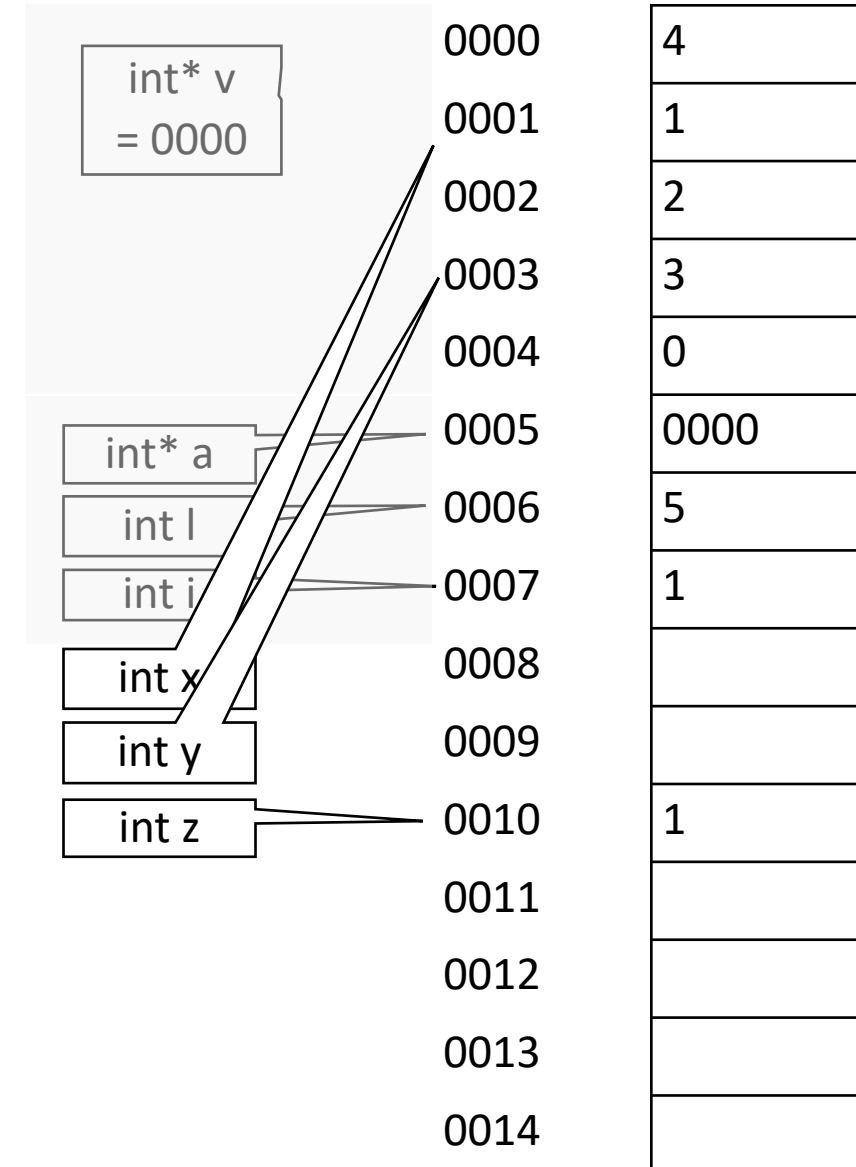
Geheugenbeheer

```

void swap(int&x, int& y) {
    int z=x;
    x=y; y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(a[i],a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v,5);
    return 0;
}
  
```


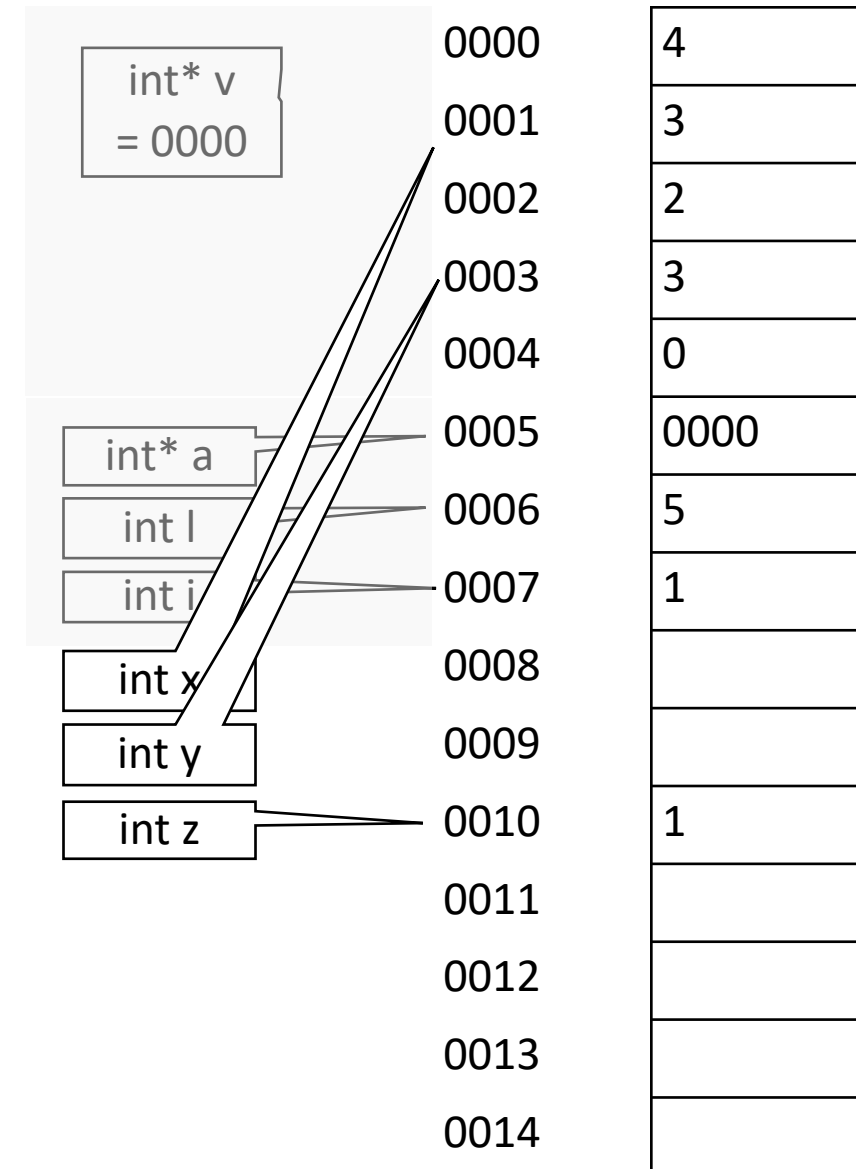
Geheugenbeheer

```

void swap(int&x, int& y) {
    int z=x;
    x=y; y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(a[i],a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v,5);
    return 0;
}
  
```


Geheugenbeheer

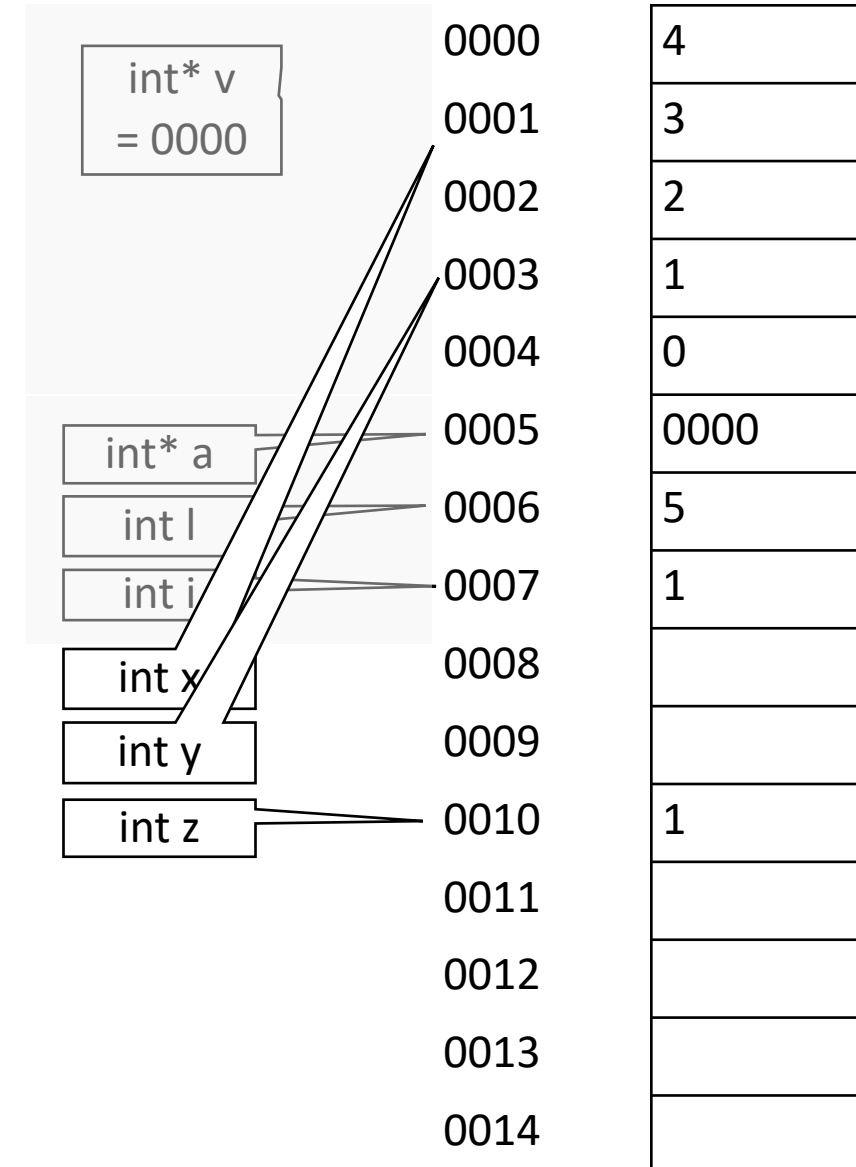
```

void swap(int&x, int& y) {
    int z=x;
    x=y; y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(a[i],a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v,5);
    return 0;
}

```


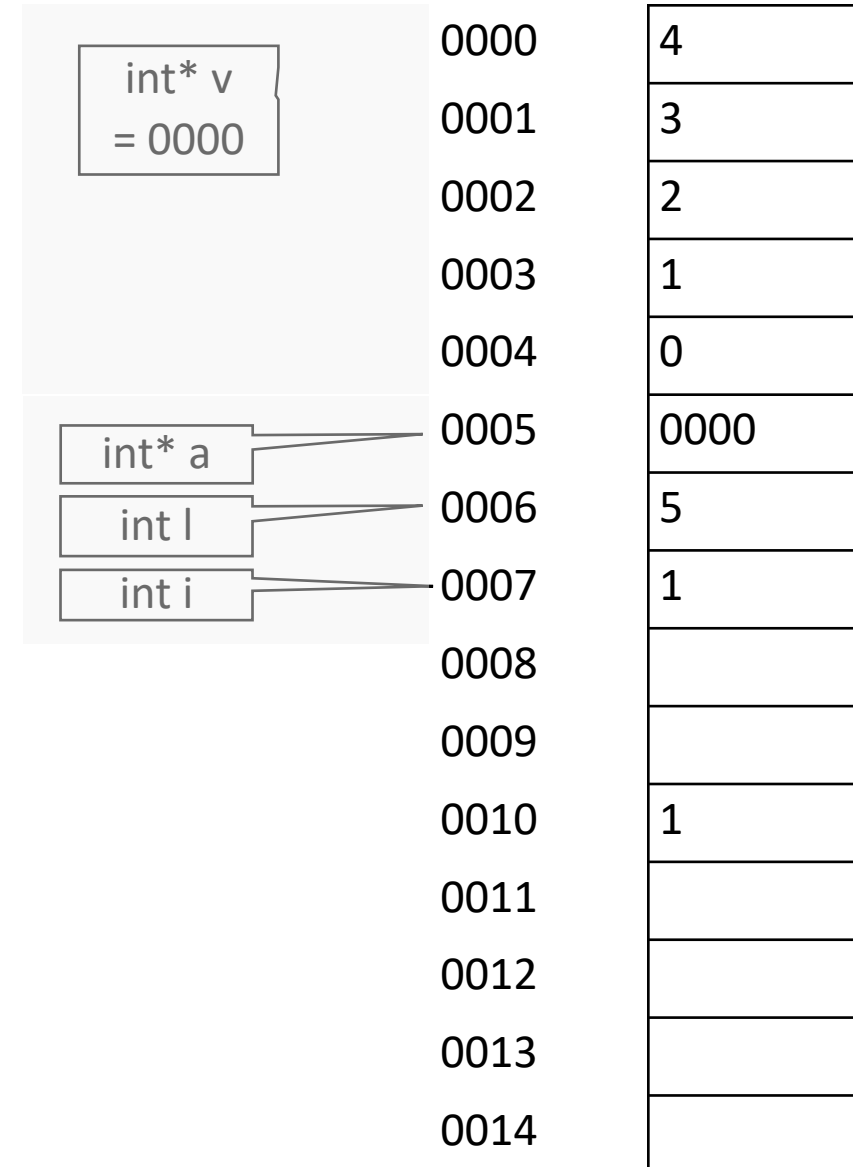
Geheugenbeheer

```

void swap(int&x, int& y) {
    int z=x;
    x=y; y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(a[i],a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v,5);
    return 0;
}
  
```


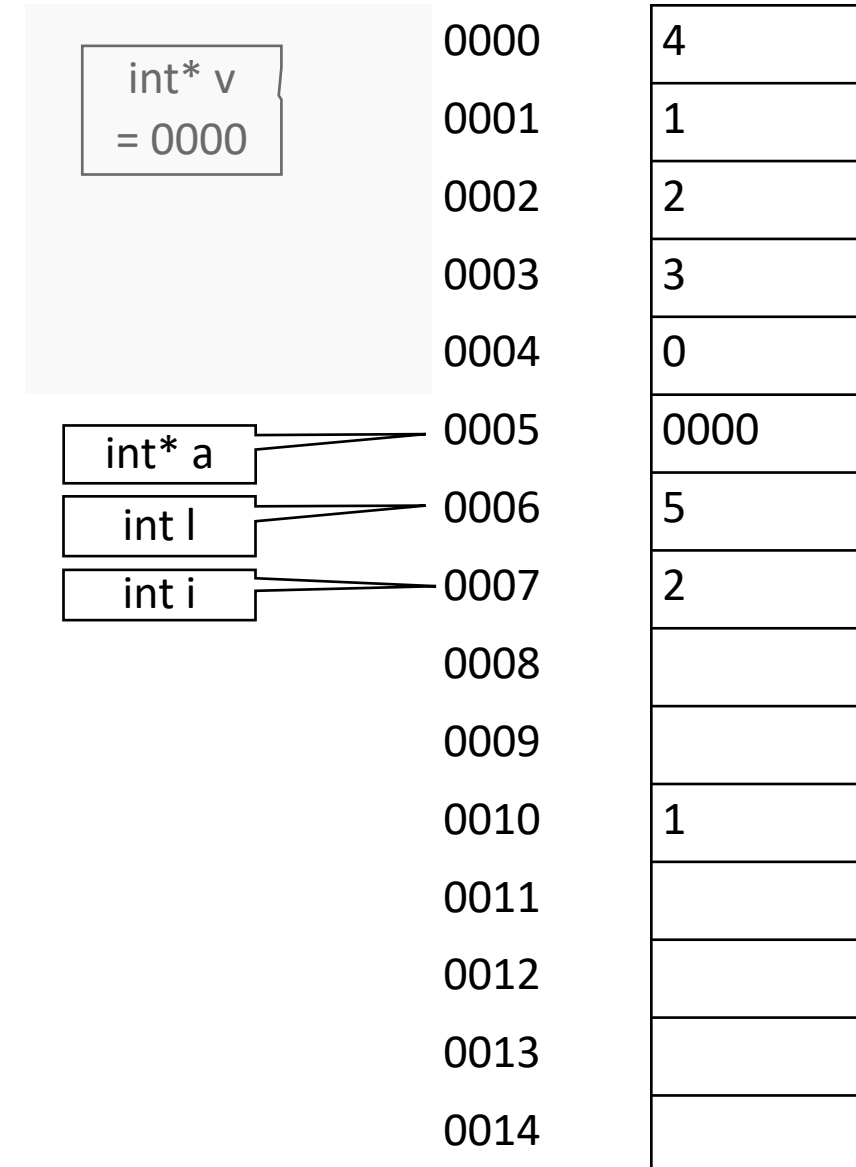
Geheugenbeheer

```

void swap(int&x, int& y) {
    int z=x;
    x=y; y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(a[i],a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v,5);
    return 0;
}
  
```


Geheugenbeheer

```
void swap(int&x, int& y) {
    int z=x;
    x=y; y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(a[i],a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v,5);
    return 0;
}
```

int* v
= 0000

0000
0001
0002
0003
0004
0005
0006
0007
0008
0009
0010
0011
0012
0013
0014

4
1
2
3
0
0000
5
2
1

Geheugenbeheer

```

void swap(int&x, int& y) {
    int z=x;
    x=y; y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(a[i],a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v,5);
    return 0;
}

```

int* v
= 0000

0000	4
0001	1
0002	2
0003	3
0004	0
0005	0000
0006	5
0007	2
0008	
0009	
0010	1
0011	
0012	
0013	
0014	

Interne Implementatie van By Reference

- By-reference variabele *kan* intern geïmplementeerd worden met pointers
 - `int& x` : achter de schermen wordt een pointer (`int*`) `p` doorgegeven
 - Argument lvalue wordt `&lvalue`
 - `x=5` wordt dan `*p=5`

```
void swap(int &x, int &y) {  
    int z=x;  
    x=y; y=z;  
}
```

```
void swap(int* x, int* y) {  
    int z=*x;  
    *x=*y; *y=z;  
}
```

Wat met de by reference variabelen?

```
void swap(int&x, int& y) {
    int z=x;
    x=y;  y=z;
}
```

```
void reverse(int* a, int l) {  
    for (int i=0; i<l/2; i++)  
        swap(a[i], a[l-1-i]);  
}
```

```
int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v,5);
    return 0;
}
```

0000

0001

0002

0003

0004

0005

0006

0007

0008

0009

0010

0011

0012

0013

0014

Wat met de by reference variabelen?

```
void swap(int* x, int* y) {
    int z=*x;
    *x=*y; *y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(&a[i], &a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}
```

0001

0003

0005

0007

0009

0011

0013

0014

[illegible]

Geheugenbeheer

```
void swap(int* x, int* y) {  
    int z=*x;  
    *x=*y; *y=z;  
}  
  
void reverse(int* a, int l) {  
    for (int i=0;i<l/2;i++)  
        swap(&a[i], &a[l-1-i]);  
}  
  
int main() {  
    int v[5]={0,1,2,3,4};  
    reverse(v, 5);  
    return 0;  
}
```

int* v
= 0000

0000

0

0001

1

0002

2

0003

3

0004

4

0005

0006

0007

0008

0009

0010

0011

0012

0013

0014

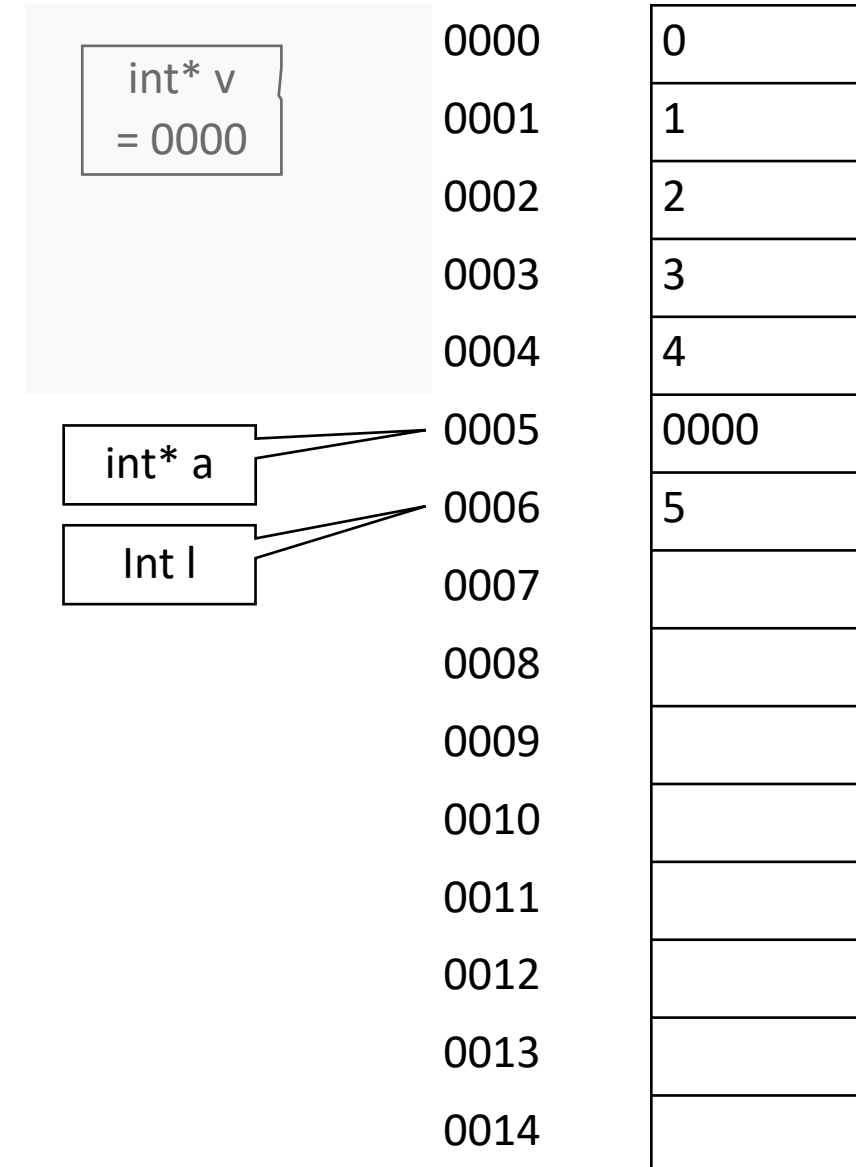
Geheugenbeheer

```

void swap(int* x, int* y) {
    int z=*x;
    *x=*y; *y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(&a[i], &a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}
  
```


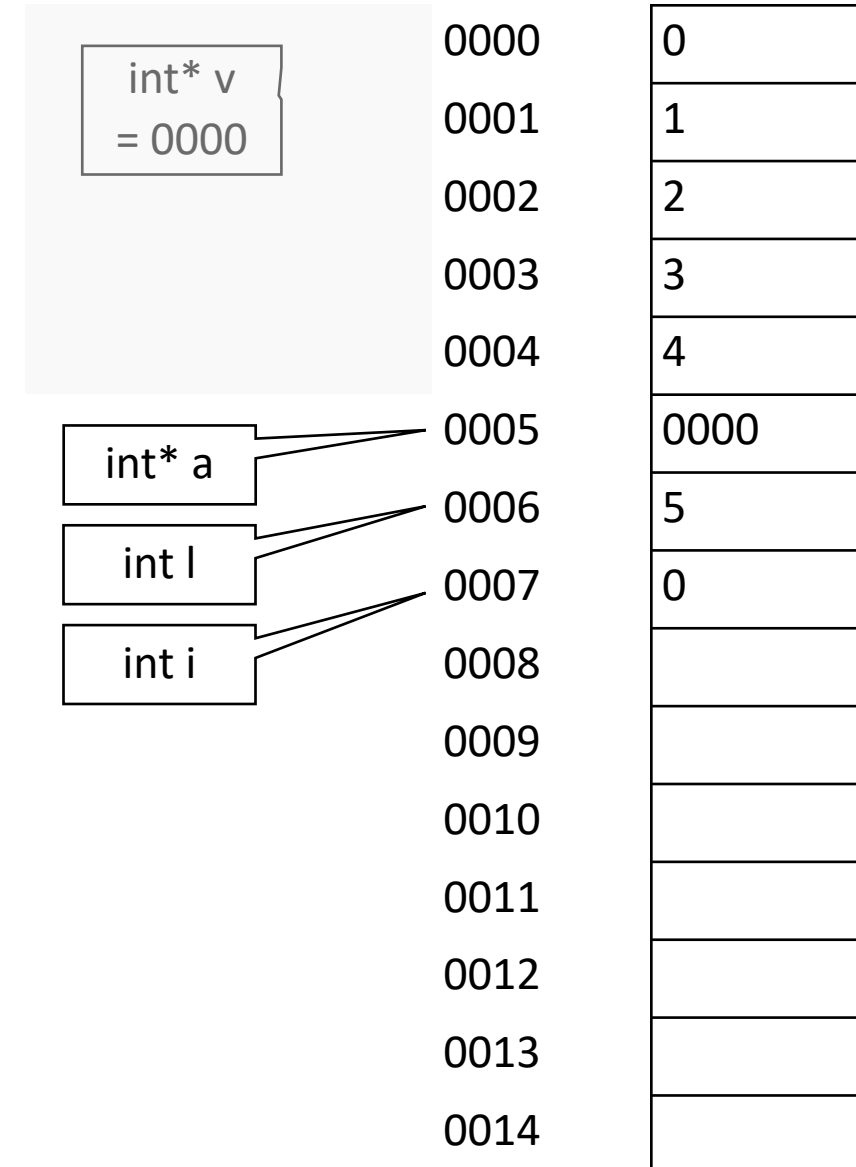
Geheugenbeheer

```

void swap(int* x, int* y) {
    int z=*x;
    *x=*y; *y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(&a[i], &a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}
  
```


Geheugenbeheer

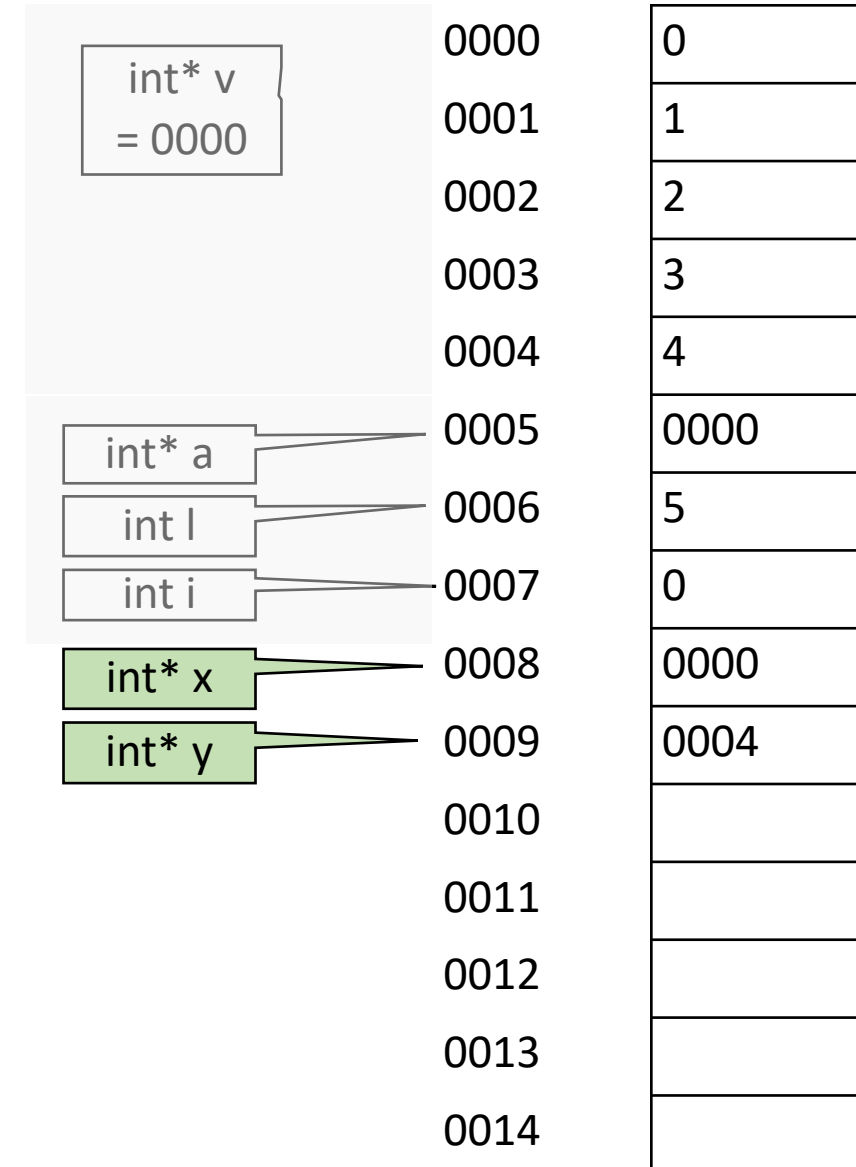
```

void swap(int* x, int* y) {
    int z=*x;
    *x=*y; *y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(&a[i], &a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}

```


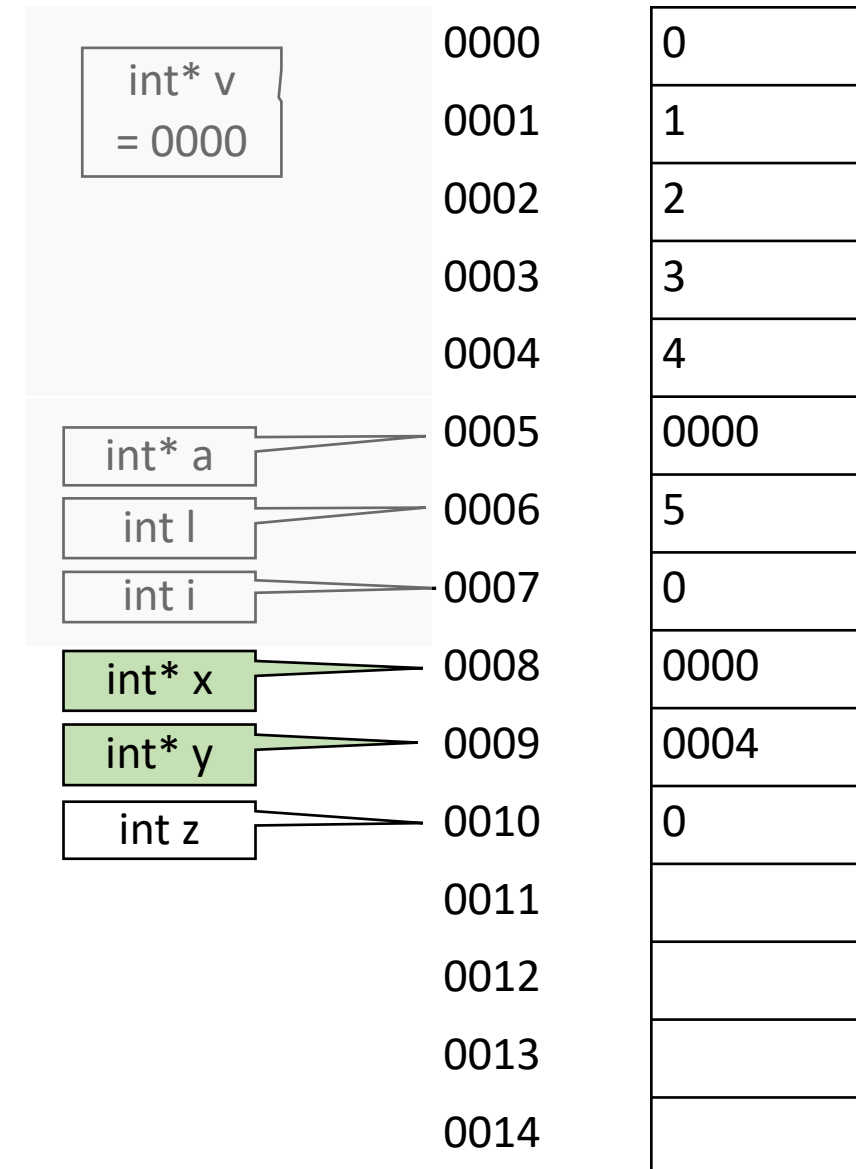
Geheugenbeheer

```

void swap(int* x, int* y) {
    int z=*x;
    *x=*y; *y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(&a[i], &a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}
  
```


Geheugenbeheer

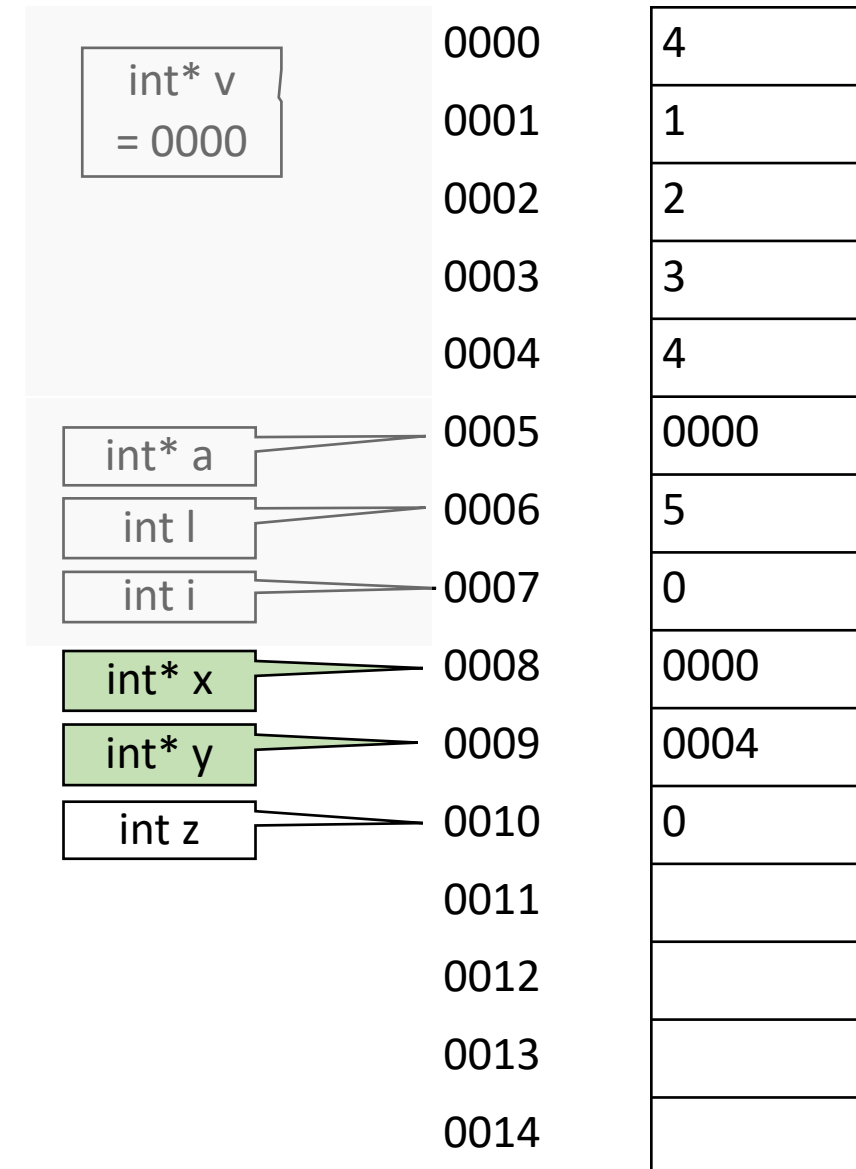
```

void swap(int* x, int* y) {
    int z=*x;
    *x=*y; *y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(&a[i], &a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}

```

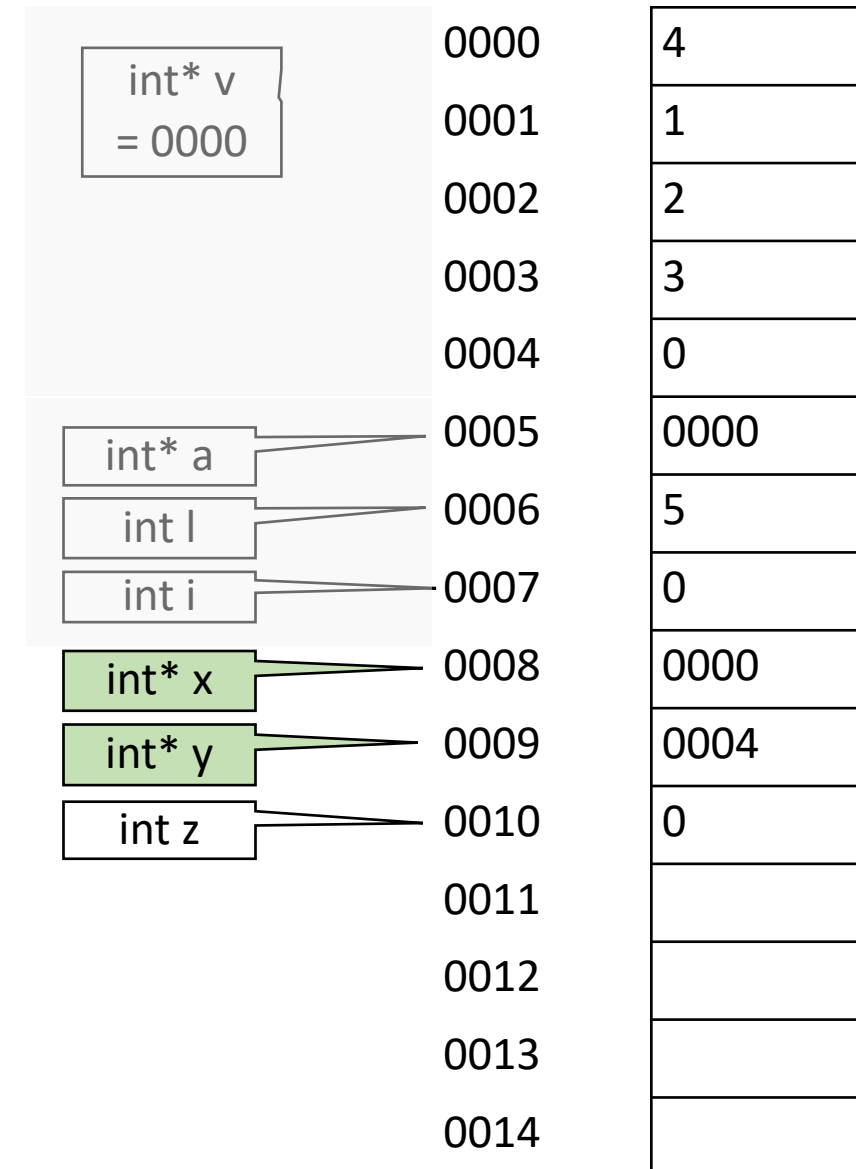

Geheugenbeheer

```
void swap(int* x, int* y) {
    int z=*x;
    *x=*y; *y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(&a[i], &a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}
```


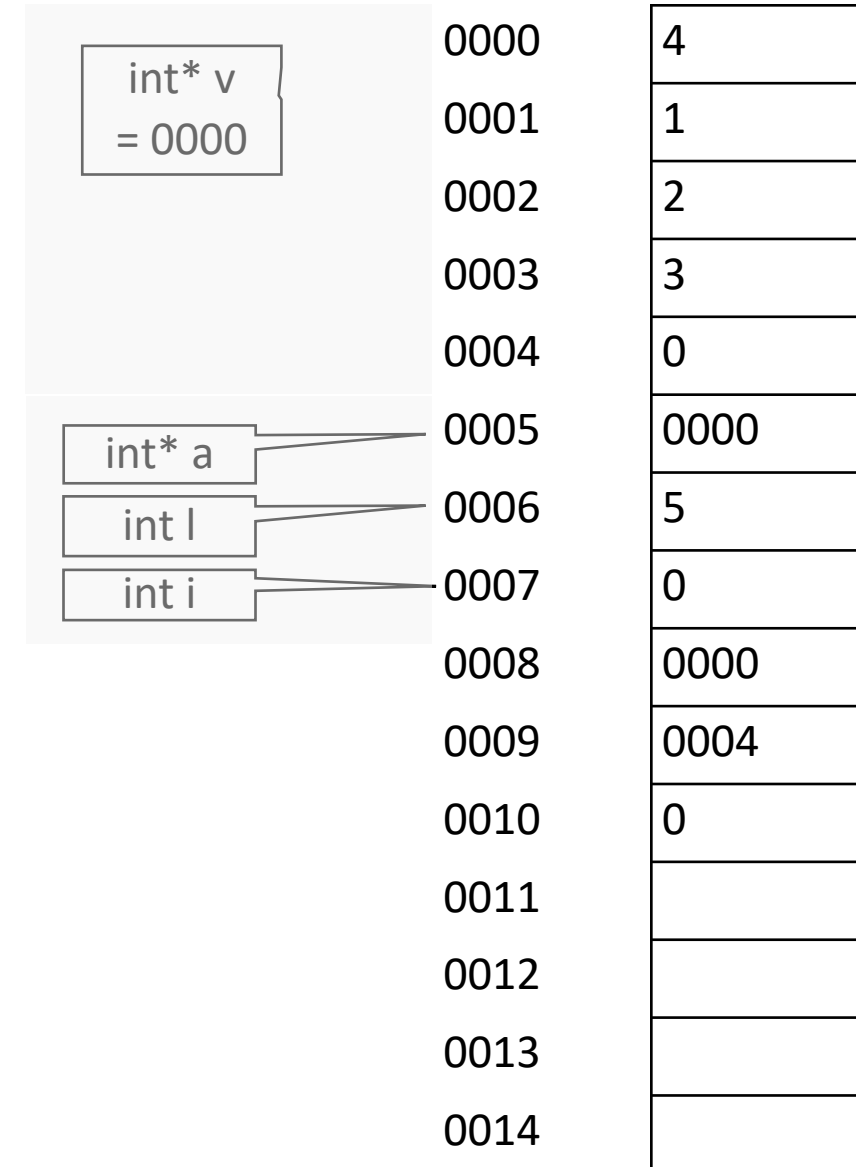
Geheugenbeheer

```

void swap(int* x, int* y) {
    int z=*x;
    *x=*y; *y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(&a[i], &a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}
  
```


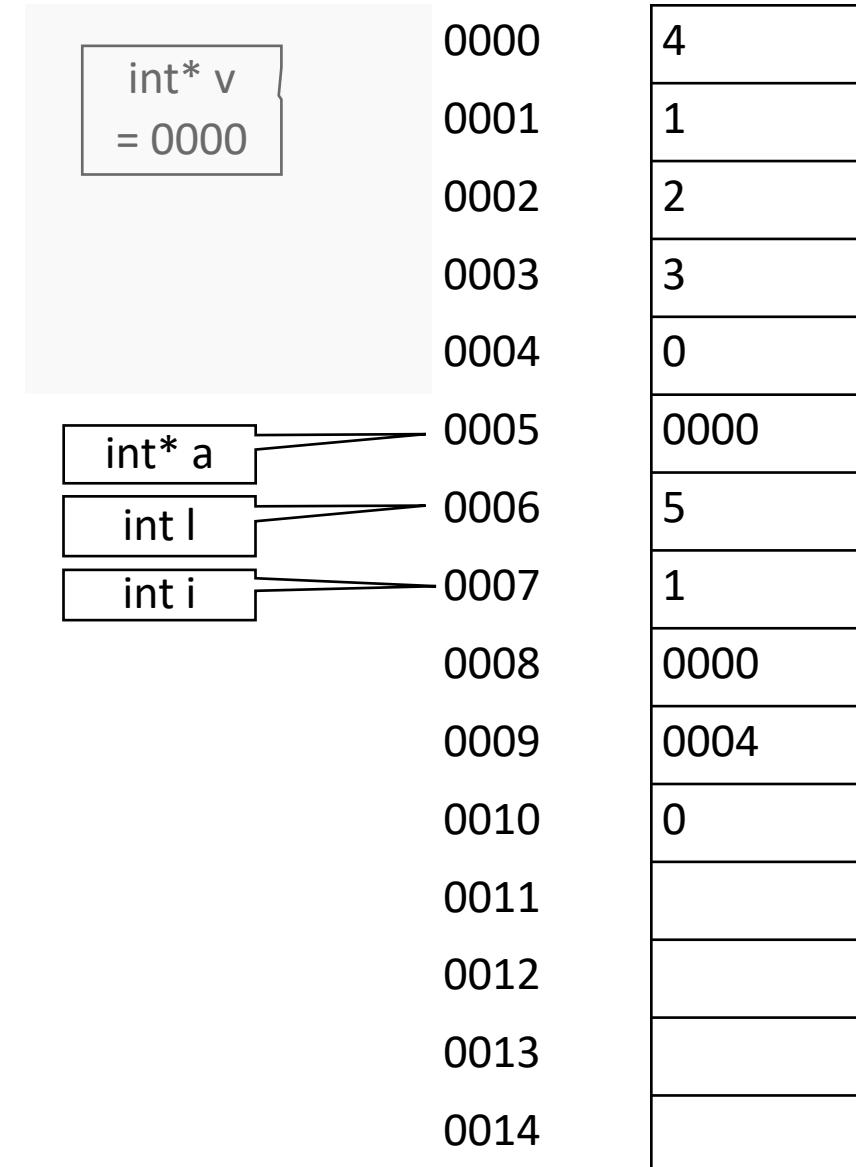
Geheugenbeheer

```

void swap(int* x, int* y) {
    int z=*x;
    *x=*y; *y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(&a[i], &a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}
  
```


Geheugenbeheer

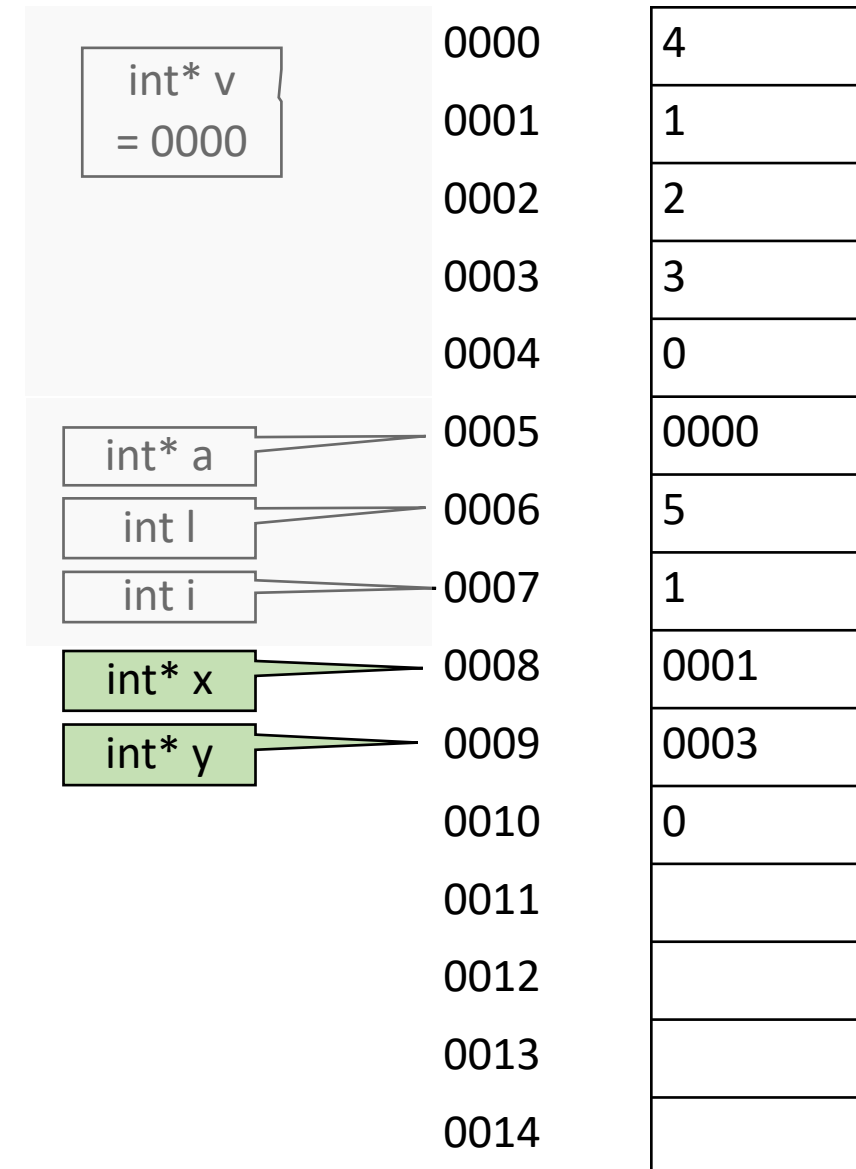
```

void swap(int* x, int* y) {
    int z=*x;
    *x=*y; *y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(&a[i], &a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}

```


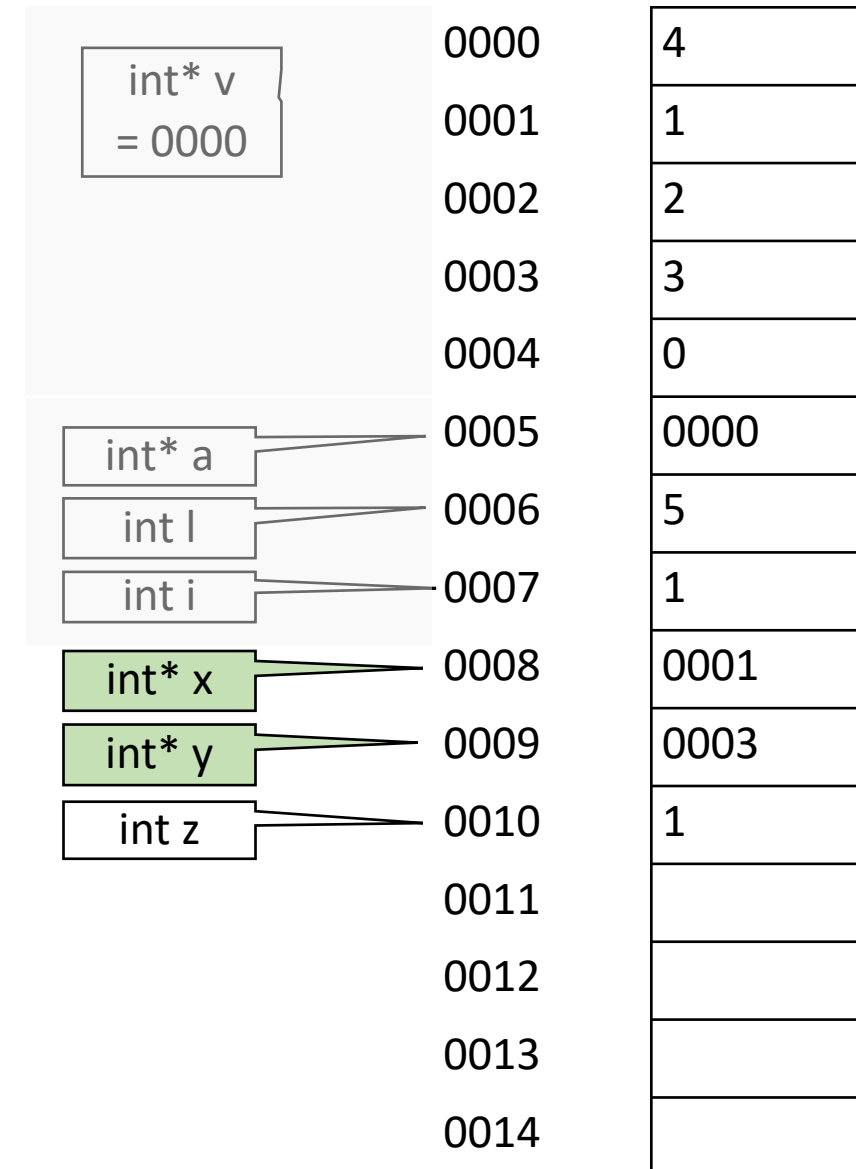
Geheugenbeheer

```

void swap(int* x, int* y) {
    int z=*x;
    *x=*y; *y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(&a[i], &a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}
  
```


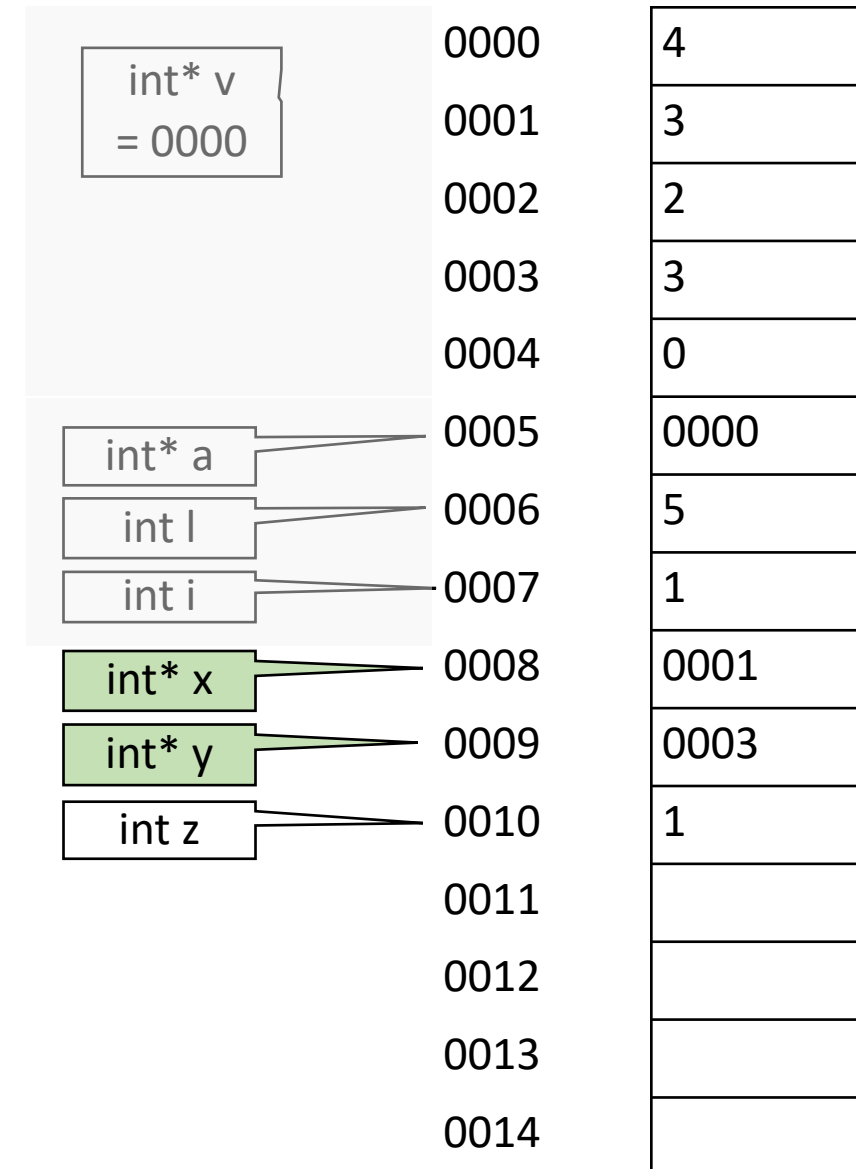
Geheugenbeheer

```

void swap(int* x, int* y) {
    int z=*x;
    *x=*y; *y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(&a[i], &a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}
  
```


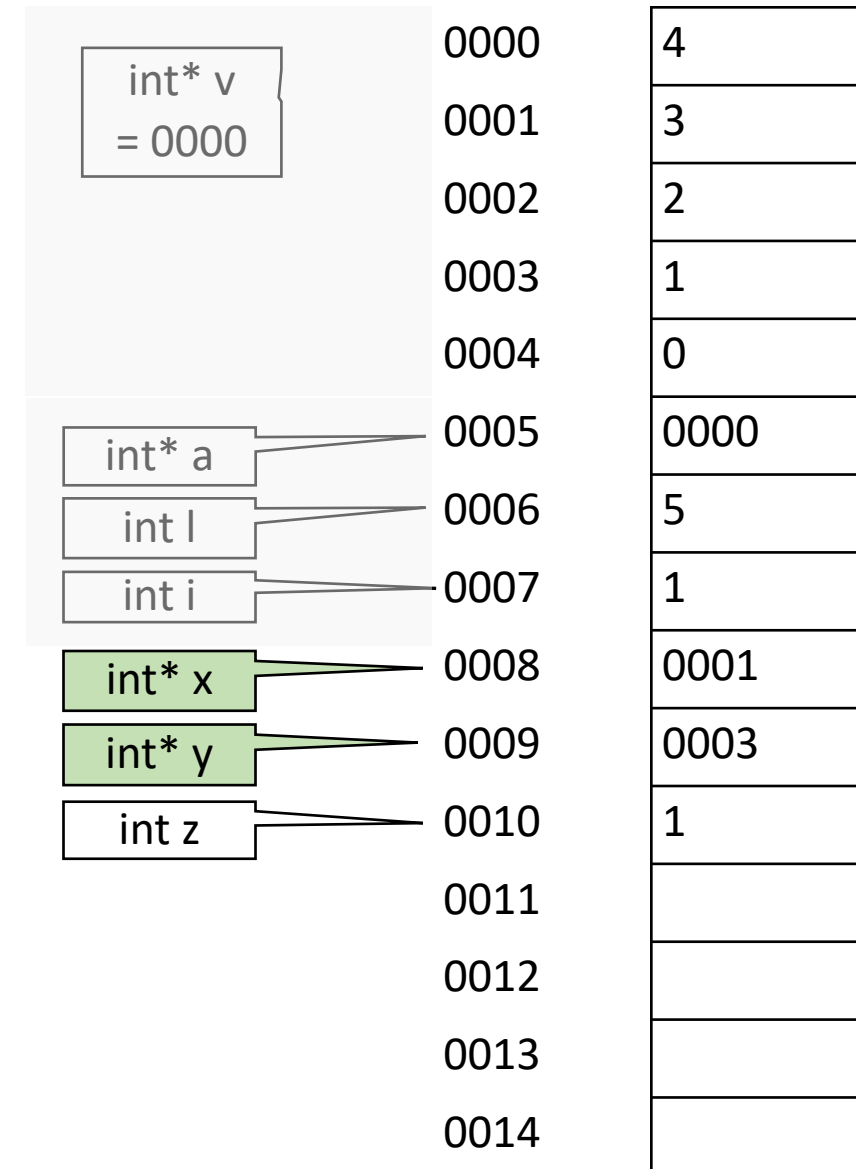
Geheugenbeheer

```

void swap(int* x, int* y) {
    int z=*x;
    *x=*y; *y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(&a[i], &a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}
  
```


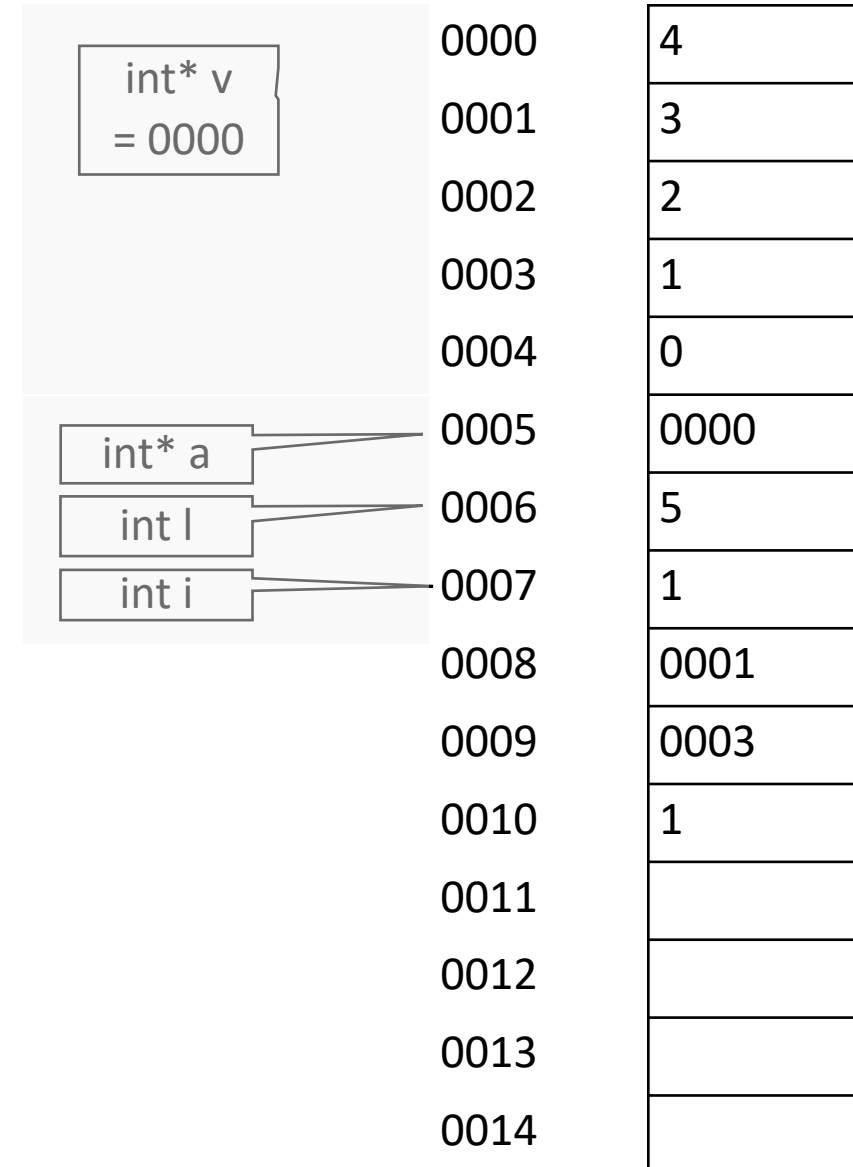
Geheugenbeheer

```

void swap(int* x, int* y) {
    int z=*x;
    *x=*y; *y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(&a[i], &a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}
  
```


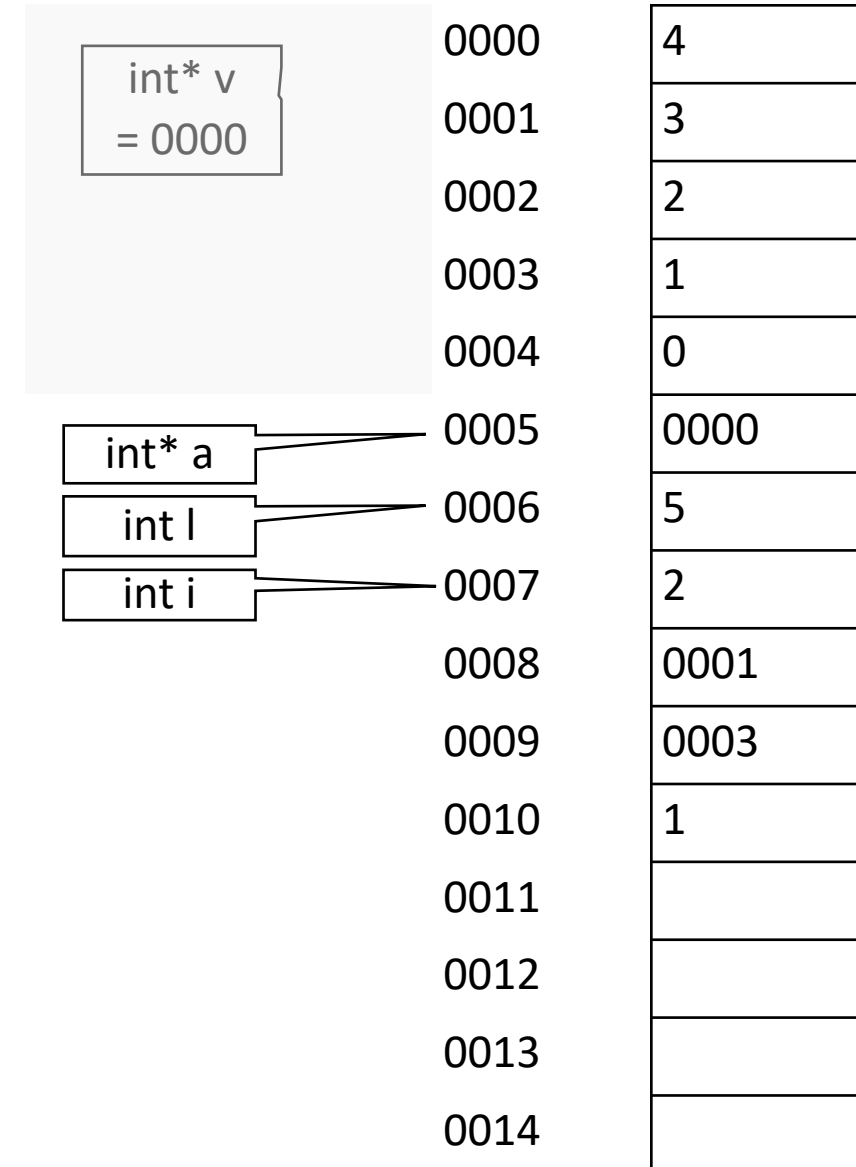
Geheugenbeheer

```

void swap(int* x, int* y) {
    int z=*x;
    *x=*y; *y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(&a[i], &a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}
  
```


Geheugenbeheer

```

void swap(int* x, int* y) {
    int z=*x;
    *x=*y; *y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(&a[i], &a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}
  
```

int* v
= 0000

0000	4
0001	3
0002	2
0003	1
0004	0
0005	0000
0006	5
0007	2
0008	0001
0009	0003
0010	1
0011	
0012	
0013	
0014	

Geheugenbeheer

```

void swap(int* x, int* y) {
    int z=*x;
    *x=*y; *y=z;
}

void reverse(int* a, int l) {
    for (int i=0;i<l/2;i++)
        swap(&a[i], &a[l-1-i]);
}

int main() {
    int v[5]={0,1,2,3,4};
    reverse(v, 5);
    return 0;
}
  
```

int* v
= 0000

0000	4
0001	3
0002	2
0003	1
0004	0
0005	0000
0006	5
0007	2
0008	0001
0009	0003
0010	1
0011	
0012	
0013	
0014	

Meer weten?

- Op stack wordt veel meer bewaard dan enkel lokale variabelen
 - Return value
 - “Book keeping” information:
Pointers naar vorige stack pointer, base pointer, return address
- Stack pointer, base pointer: om at runtime te weten waar de lokale variabelen te vinden zijn

<https://manybutfinite.com/post/journey-to-the-stack/>

<http://www.slideshare.net/saumilshah/how-functions-work-7776073>